

KÖNYVHÉT

KÖNYVES HAVILAP • XIII. ÉVFOLYAM • 21-22. SZÁM • 2009. NOVEMBER • ÁRA 440 FT • ELŐFIZETŐKNEK 330 FT • WWW.KONYV7.HU

„Az én lelkeim érzelmei és problémái nem közérdekűek, legalábbis én nem tudom úgy megfogalmazni.”

Lángh Júlia

„Azokon a kamaszkori nyarakon délutánonként kiolvastunk egy fél regényt.”

Bálint András

„Azt hiszem, Michael Jackson olyan, mint a farmernadrág, sosem fog kimenni a divatból.”

Németh Dorottya

Fotó: Szabó J. Judit

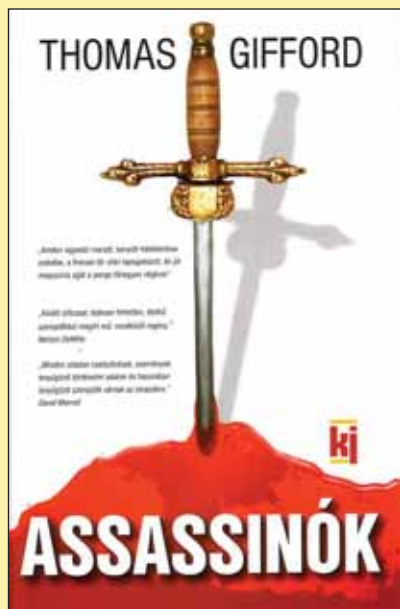

Kertész Ákos
**A felhőkarcolónak
nincs árnyéka**

Tarján Tamás
Vidám bánkódó

A könyves szakmának ugyanis vannak hagyományai és vannak szabályai...

Murányi Gábor

A nyomok az assassinókhöz vezetnek...

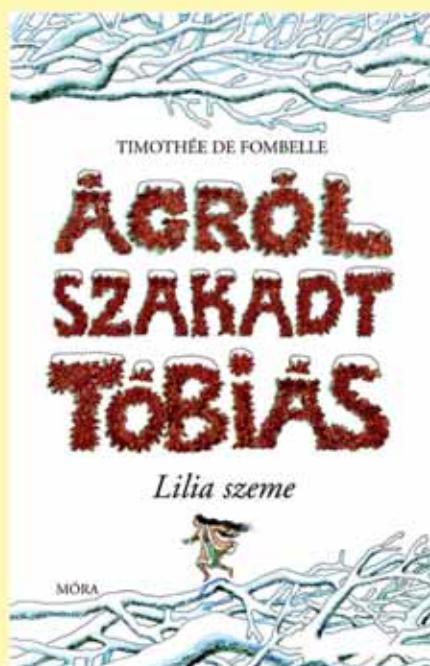
David Benedictus
Micimackó visszatér

136 oldal, ford. Révbíró Tamás, ill. Mark Burgess

80 év után a történet folytatódik...

2690 Ft

MÓRA
Könyvkiadó

Timothée de Fombelle
Ágról szakadt Tóbiás
2. kötet – Lília szeme

A történet folytatódik... Amikor három év múltán Tóbiás visszatér a tölgyre, szomorú kép tárul a szeme elé. Furkó Döme és Türkiz Leó zsarnoksága alatt a fa sorvadásnak indult. Ám Tóbiás, Lília és Leó származását olyan titok övezi, amely mindent megváltoztat, és mire beköszönt a tavasz, új időszámítás kezdődik a fán. A regény előző kötete: *Ágról szakadt Tóbiás – A számkivetett* 3490 Ft

Nógrádi Gábor
Az anyu én vagyok!
192 oldal

Az izgalmas, humoros és érzelmes regény a többszörös díjnyertes *PetePite* című könyv párja. Abban a történetben apa és fia, ebben anya és lánya cserélnek személyiséget. és a világ most is a feje tetejére áll...

2190 Ft

Lackfi János
A részeg elefánt
Gyerekkersek

64 oldal, ill. Molnár Jacqueline
Tudtad, hogy úgy táncol az egész világ, akár egy részeg elefánt? Részál a folyó, szambázik a fa lombja a szélben, tangózik az árnyék a kővön. Lépéseink táncoltatják az utat, mellkasunkban diszkózik a szív, ereinkben zenevonatozva áramlik a vér. Zene minden, és tánc minden. Ebben a könyvben is táncritmust hallani.
2990 Ft

A KÖTETEK MEGRENDELHETŐK
A MÓRA KIADÓ WEBÁRUHÁZÁBAN:

www.mora.hu

www.konyv7.hu

• Megjelenik havonta

• Ára: 440 Ft

• Előfizetőknek: 330 Ft

Előfizetési díj: 3960 Ft egy évre

• Kiadja:

Kiss József Könyvkiadó,
Kereskedelmi és Reklám Kft.

Az 1795-ben alapított
Magyar Könyvkiadók és
Könyvterjesztők Egyesülésének
a tagja

• Szerkesztőség,
hirdetvésfelvétel, előfizetés:

1114 Budapest,
Hamzsabégyi út 31.

• Telefon/fax: 466-0703,
telefon: 209-1875, 209-9140,
209-9141

• E-mail:

konyvhet@t-online.hu

• Főszerkesztő, felelős kiadó:

Kiss József

• Főszerkesztő-helyettes:

Csokonai Attila

• Lapmenedzser:

Könnyű Judit

• Művészeti vezető:

Szabó J. Judit

• Marketingvezető:

Jakab Sára

• Szedés, tördelés:

Blasits Ildikó

• Nyomás:

Pauker Nyomdaipari Kft.

• Felelős vezető:

Vértes Gábor

ügyvezető igazgató

• ISSN 1418-4915

• **A hirdetésekben
közölteért a kiadó
és a szerkesztőség
nem vállal felelősséget**

• Terjeszti:

a Bookline.hu Nyrt.,

a Lira és Lant Zrt.,

a Magyar Lapker Rt.,

a Magyar Posta Rt.

Hírlap Üzletág, Fok-ta Bt.,

előfizethető a kiadónál.

Külföldön előfizethető

a Hungaropress

Sajtóterjesztő címén:

1097 Budapest, Táblás u. 32.

magyar
nyomdatermék
NYOMDA- ÉS PAPÍRIPARI SZÖVETSÉG

Lapunk megjelenését támogatja:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

m
maszre

Magyar Szak- és Szépirodalmi Szerzők
és Kiadók Reprográfiai Egyesület

Magunkat ajánljuk

A prédikátor-paradoxon

Könyvhét, 2009. november

■ Szeretjük a könyveket. Ezt valószínűleg nem is kellene ilyen kerek-perec kijelentő mondatban ennek a szövegnek az élén közölni, hiszen a Könyvhét egész eddigi létezésének ez az oka, és további létében is így lesz ez, azaz lapunk a könyvek szeretetének – a bibliofiliának – a jegyében jelenik meg a jövőben is. Lapunk olvasói ezt tudják.

Mindezt amiatt bocsátottam előre, mert elgondolkodtam azon, ami hónapról hónapra motoszkál a gondolataim legmélyén, és mostanra körvonalat is öltött: ez pedig nem más, mint a prédikátor-paradoxon, én legalábbis így hívom. Az istentiszteleten a lelkész – vérmérsékletétől függően – szelíden korholó vagy indulatosan harsány szavakkal ostorozza a híveket, akik távol maradnak a szertartástól. Gyakorlatilag azoknak mondja el, hogy milyen csúnya dolog távol maradni, akik nem maradtak távol. Ezt a konkrét példát ezzel itt is hagyom, mert megtalálható az élet számtalan területén ugyanez a jelenség, az iskolai osztályban azoknak szidni az iskolakerülőket, akik jelen vannak, a drogfogyasztás ártalmairól azoknak rendezni ismeretterjesztő előadást, akik – vélhetően – nem használnak drogot, mind-mind ennek a jelenségnek a megnyilvánulásai. Éppúgy, mint azokat biztatni olvasásra, a könyvek szeretetére, akik éppen egy könyvekről, olvasásról szóló lapot olvasnak, vagy, hogy paradoxonunkhoz jobban hasonlítson a gondolat, az olvasás hiányának felette káros voltáról megnyilatkozni az említett lapban, azoknak, akik a könyves lapot olvassák.

Mindezeket figyelembe véve és előrebocsátva – ezek után nyilván hihetően – mondom, hogy tudom, hiábavaló itt prédikálnom, s teszem mégis azért, amiért gondolom a korábbi helyzetekben említettek – a lelkész, a tanár, a drogellenes aktivista – is teszik: abban a reményben, hogy továbbadják érintett ismerőseiknek, barátaiknak a szavakat. Olvasni kell, olvasni jó.

Ennek a gondolatnak a mellékszála: tulajdonképpen nincs igazán kidolgozva az olvasás ontológiája és antropológiája, ami azt nehezíti meg, hogy a tágra nyílt szemű, ártatlan kíváncsisággal érdeklődő kamasznak megválaszoljuk a kérdését: miért olvassak? Mielőtt különböző tudományágak képviselői szememre vetnék, hogy tudatlan vagyok,

gyorsan mondom, tudom persze, hogy komoly vizsgálódások történtek és történnek az olvasás témakörében, de fenntartom: egyszerű, egyértelmű választ nem tudnánk adni a „miért olvassak?” kérdésre. Magyarországon a különböző okokból elvégzett szociológiai vizsgálódások, statisztikai felmérések leírják a bájosan szikár tény: a népességnek mintegy fele nem olvas. Emberek élhetnek le egész és szubjektíve nyilván teljes életet olvasás nélkül. Nekik mit mondhatunk, mit mondjunk mi, olvasók? Vagy empirikus igazolása lenne ez annak az állításnak, hogy az olvasás mégsem elengedhetetlen attribútuma az emberi létnek? Tartok tőle, ha ezt az állítást fogadnánk el igaznak, abba a hibába esnénk, mint az egyszeri tudós, aki megállapította, hogy ha a bolha lábait kitépik, a bolha megsüketül.

Így aztán nem szűnünk meg hangoztatni: olvasni kell, olvasni jó, olvasni kategorikus imperatívusz.

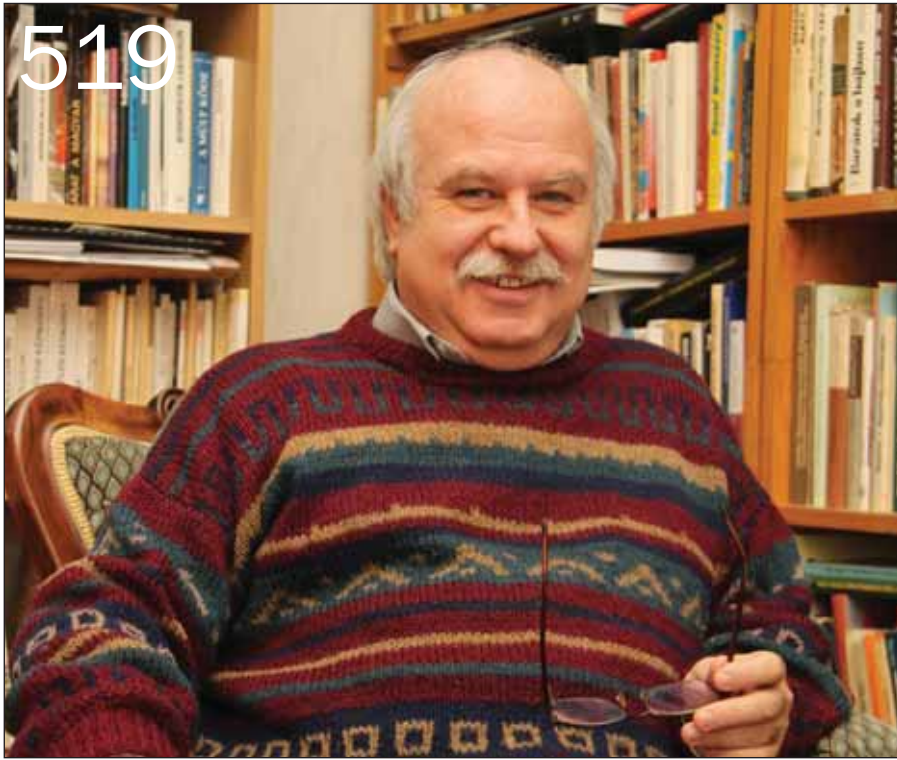
Magunkat ajánlom, olvassák a Könyvhetet. E számunkban az olvasás érzéki élményének némileg a rovására, az olvasás gondolati élményére tolodott el a hangsúly, Balázs Eszter például nemrégien megjelent tudományos munkájáról beszélve elmondja, hogy az irodalom történetét is lehet történészi szemmel vizsgálni, és ha – akár erről is – vitázunk, azaz az értelmiség a hatalom és a társadalom közötti közvetítő feladatát teljesíti. Lángh Júlia új kötetében egy olyan világot idéz fel, amelyben a hatalom és az egyén viszonya életutakat alakított, ő a saját útjáról beszél, Murányi Gábor rövidesen megjelenő kötete kapcsán elmondja: sokszor „vitázik” a könyvvel, amelyről recenziót ír, így ő az olvasó számára közvetíti a mű és saját szubjektív világa összefüggéseit. Perjámosi Sándor Benedek Elek munkásságát közvetíti az olvasóknak, a nagy mesemondó születésének 150. évfordulója alkalmából beszél lapunknak róla. Az Emberben könyv rovatában Mátraházi Zsuzsa Bálint Andrást kérdezte az olvasásról, s csak azt kívánjuk, igaza legyen, amikor úgy véli: „a közönség szereti azt látni, ami körülötte történik, s nem feltétlenül a szappanopera szintjén igényli ezt...”

A Szerk.

www.konyv7.hu

519

■ „Csupán konstatáltam, tényleg igazat mondtam, amikor egyszer azt írtam: nekem többnyire József Attila jelenti a kályhát, mert személye, versei át és át-szövik az életemet.” – Murányi Gábor

■ „A Mozgó Világ tavaly felkért, hogy írjak a '68-as számába valamilyen történetet. Először húzódoztam, hogy én csak amolyan színes-szagos dolgokat tudnék, mivel a 70-es években '68-asokkal éltem együtt Párizsban, egy kommunában, mire azt mondták, éppen az kell nekik.” – Lángh Júlia

520

519. oldal Baráti olvasónapló személyes megjegyzésekkel

Beszélgetés Murányi Gáborral
(Mátraházi Zsuzsa)

520. oldal „Nem csinállok mást, mint a saját életemet dolgozom fel írásban”

Lángh Júlia új könyve egy
nem hivatalos Párizs-kalauz
(Szénási Zsófia)

521. oldal

PANORÁMA
Jaap Scholten:
Jó itt nekem?!
Morita Tsunco:
Változás és örökség
Ferdeszemmel Magyarországról
Tótfalusi István:
Klasszikus szócsaládfák.
Nyelvünk görög és latin
eredetű szavai
„Cigány méltósággal.”
Balázs János festő (1905–1977)

523. oldal KÖNYVBÖLCSŐ Tarján Tamás Vidám bánkódó

524. oldal

Megjelent könyvek 2009.
szepember 18. – október 15.

A forgalomba került
könyvek válogatott
listája a Könyvtárel-
látó adatbázisa alap-
ján. A teljes lista és a
művek további adatai a Könyv-
tárellátó honlapján (www.kello-
hu) tekinthetők meg.

528. oldal

LAPMARGÓ
Murányi Gábor
Értetlenkedés –
megint

„Egy aránytalan, mondhatni fel-
borult eszme-futtatás következik.
Két hete lapozom, olvasom,
jegyzetelem ezt a könyvet, ezt a
dokumentum-összeállítást és mi-
közben egyik ámulatból a másik-
ba esem, morgolódom, méltat-
lankodom, bosszankodok, s leg-
főképp értetlenül bámulok a Sub
clausula címet viselő »állatorvosi
ló« sorozat zárókötetére.”

530. oldal GYERMEK, IFJÚSÁGI Chichen Izától Málévárig és vissza (Cs. A.)

532. oldal

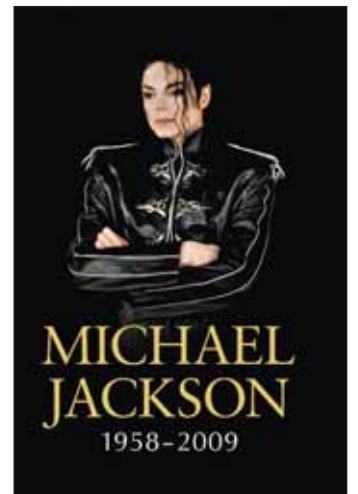
PANORÁMA
**Krahulcsán Zsolt – Müller
Rolf (szerk.):** A politikai ren-
dészeti osztályok 1945–1946
Gustave Flaubert: Két barát –
Az első Érzelmek iskolája
Juhász István: Az elszabadult
léghajó utasai
Fareed Zakaria:
A posztamerikai világ
Walczer Tünde:
Álmaimban Amerika
Kiss Noémi: Rongyos ékszer-
doboz – Utazások keleten

537. oldal

EMBERBEN KÖNYV
**Bálint András,
mint poéta
és műfordító**
(Mátraházi Zsuzsa)

538. oldal Michael Jackson

A popkirály 1958–2009
Beszélgetés Németh Dorottya
műfordítóval
„Éppen a napokban voltam
egy olyan programon, ahol 14–
17 évesek szórakoztak. Amikor
egy Jackson-szám első hangjai
felcsendültek, hangos sikolto-
zás, ugrálás kezdődött, nem

egyszer az este folyamán. Azt
hiszem, Michael Jackson
olyan, mint a farmernadrág, so-
sem fog kimenni a divatból.”
(Szepesi Dóra)

542. oldal Gioconda mosolya (Kovács Antal)

543. oldal A szellemi tőkék előfutárai

Beszélgetés
Balázs Eszterrel
„Alapvetően 1908–1914
között az irodalommal (is)
foglalkozó folyóiratokban

537

■ „Ezért azt hiszem, lassan a visszajára fordul a kultúra fölhígulása, mind többben megcsömörlenek a bulvártól, a szak-szerűtlenségtől, az odakent marhaskodástól.” – Bálint András

■ „A Jackson-szülőkről, elsősorban az apáról sok kemény kritika is olvasható a könyvben ezzel kapcsolatban. Úgy tűnik, az ő életcélja a minden áron való érvényesülés volt, hiszen a család többi tagja is a showbizniszben keresi a kenyerét.” – Németh Dorottya

538

543

■ „...azok, akik manapság értelmiségi-nek tekintik magukat – az én definícióm szerint szellemi tőkájük révén igyekeznek a közügyeket formálni – a 20. századi modern értelmiségi identitás századeleji képviselőiben előfutáraikra lelhetnek...” – Balázs Eszter

megjelenő véleményeket, vitákat elemeztem. A modern értelmiség ebben az időszakban és később is mindenekelőtt viták révén látta el a hatalom és a társadalom közötti közvetítő feladatát.” (Illényi Mária)

544. oldal

PANORÁMA

Bottyán János:

Dr. Balla Zoltán:

A szemléletes gondolkozás logikája – Levelek

545. oldal

Egyszervolt mese

Benedek Elek évfordulóján Beszélgetés Perjámosi Sándorral Egészen a közelmúltig csak a mesemondót, meseíró tiszteletük benne, generációk sora nőtt fel az általa írt, magyar- és más népek népmesemotívumait tartalmazó tündérmeséken. Néhány éve elindult egy kutatás, amely Benedek Elek publicisztikai munkásságát tárta és tárja fel folyamatosan. (Szénási Zsófia)

546. oldal

Hős vagy áruló? – Kasztner Rezső

(Jolsvai Júlia)

547. oldal

Mindörökké Darwin

(Hegedűs Eszter)

550. oldal

**GAZDASÁG
A cafetéria és az osztalék adóztatása, a válság díjai**

(Dr. Bódis Béla)

552. oldal

Kertész Ákos
A felhőkarcolónak nincs árnyéka

**552. oldal
Gyászszertartás tintával**

Jack Kerouac:
Gerard látomásai
(Hományi Péter)

554. oldal

Sikerlista

556. oldal

A Nyugat érzékletes története

Beszélgetés Kelevéz Ágnessel és Szilágyi Judittal

Tavaly ünnepelte százéves jubileumát a Nyugat folyóirat. Ez alkalomból a Petőfi Irodalmi Múzeum kiállítást rendezett a folyóirat történetéből, melynek anyaga – kibővítve és átdolgozva – Nyugat-képeskönyv címmel a napokban jelent meg. (Jolsvai Júlia)

558. oldal

**KÖNYVIPAR
A válság kezelése**

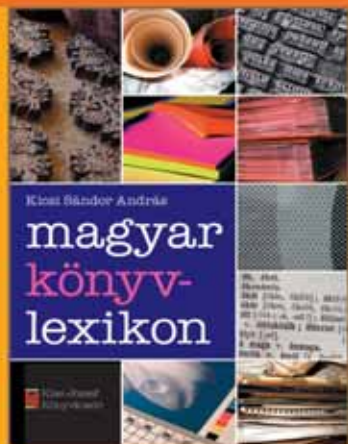
Interjú Matyi Dezsővel
(K. J.)

A KÖNYVHÉT KAPHATÓ:

- ANIMA KÖNYVESBOLT**
(Mammut, 1026 Bp., Lövőház u. 2-6. 10 szint, 13-15.)
- ANIMA KÖNYVESBOLT**
(MOM PARK, 1126 Bp., Alkotás u. 53. 1 szint 1.8.)
- ANIMA KÖNYVESBOLT**
(Savoya Park, 1117 Bp., Hunyadi János u. 19.)
- ARANY JÁNOS KÖNYVESBOLT**
(1013 Bp., Krisztina krt. 34.)
- BUDAI LIBRA KÖNYVESBOLT**
(1122 Bp., Magyar Jakobinusok tere 4/b.)
- FETŐ FERENC KÖNYVESBOLT**
A KOSSUTH KIADÓ mintaboltja
(1043 Bp., Bocskai u. 26.)
- HELIKON KÖNYVESHÁZ**
(1064 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 35.)
- ÍRÓK BOLTJA**
(1061 Bp., Andrássy út 45.)
- LIBRA KÖNYVESBOLT**
(1085 Bp., Kölcsey u. 2.)
- LITEA KÖNYVESBOLT ÉS TEÁZÓ**
(1014 Bp., Hess András tér 4.)
- MILLENNIUM KÖNYVESHÁZ**
(1066 Bp., Teréz krt. 22.)
- MŰVÉSZETEK PALOTJA, MUSEUMSHOP**
(1095 Bp., Komor Marcell u. 1.)
- OLVASÓK BOLTJA**
(Millennium Center üzletközpont, 1052 Bp., Váci utca 19-21.)
- PONT KÖNYVESBOLT**
(1051 Bp., Nádor u. 8.)
- RÁDAY KÖNYVESHÁZ**
(1092 Bp., Ráday u. 27.)
- TOLDY FERENC KÖNYVESBOLT, A KOSSUTH KIADÓ** mintaboltja
(1011 Bp., Fő u. 40.)
valamint a
- BOOKLINE.HU NYRT.** boltjaiban
LÍRA KÖNYV ZRT. boltjaiban
és újságárusoknál

A Kiss József Könyvkiadó ajánlja

Kicsi Sándor András Magyar könyvlexikon

360 oldal, szövegek közti illusztrációval, 4900 Ft

„A magyar könyv” ábécérendben, függelékeként: A könyv filozófiája. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Pogány György A magyar könyvgyűjtő kalauza

317 oldal, szövegek közti illusztrációval, 4400 Ft

A bibliofiliáról, a könyvgyűjtés, a bibliofília gyakorlati tudnivalóiról. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Geréb László A magyar középkor költészete

176 oldal, ill., 2600 Ft

A középkori latin nyelvű magyar líra antológiája Geréb László válogatásában és fordításában, szép, illusztrált kötetben. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Pompör Zoltán A hétfejű szeretet

Hagyomány és újítás
Lázár Ervin elbeszélő művészetében

232 oldal, 2280 Ft

Az irodalmi tanulmányban a szerző Lázár Ervin meséit és más írásait egységes egészként vizsgálva jut arra az álláspontra, hogy az író életművének központi kategóriája a szeretet. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Kőszeghy Elemér

Magyarországi ötvösjegyek a középkortól 1867-ig

Merkzeichen der Goldschmiede Ungarns vom Mittelalter bis 1867

Reprint kiadás

Kőszeghy Elemér Magyarországi ötvösjegyek a középkortól 1867-ig

Merkzeichen der Goldschmiede Ungarns vom Mittelalter bis 1867

2. reprint kiadás,
464 oldal, 8479 Ft

A kötet a történelmi Magyarországhoz tartozó városok szerinti csoportosításban tartalmazza a műkincsek ötvösjegyeit, mestereit, tulajdonosait és egyéb adatait.

Révay Mór János Írók, könyvek, kiadók

Egy magyar könyvkiadó emlékiratai (1920)

I-II. kötet, reprint kiadás,
408+496 oldal, 8500 Ft

A Révai Testvérek Rt. igazgatójának, a Révai Nagy Lexikona főszerkesztőjének emlékirata 1920-ból – mintha csak ma lenne: a könyvkiadó ipar kezdetei Magyarországon. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

GLANT TIBOR
Emlékezzünk Magyarországra

1956

Tanulmányok a magyar forradalom és szabadságharc amerikai emlékezetéről

Glant Tibor Emlékezzünk Magyarországra 1956

Tanulmányok a magyar forradalom és szabadságharc amerikai emlékezetéről
320 oldal, 2490 Ft

Glant Tibor kötetében történeti pontossággal azt mutatja be, hogyan őrződött meg, hogyan és mi maradt fenn Amerikában az 1956-os forradalomról a nem magyar származású amerikaiak „köztudatában”. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Tarján Tamás
KÖNYVBÖLCŐ

Röpkritikák 2002-2008

KÖNYV7

Tarján Tamás Könyvbölcső

Röpkritikák 2002-2008

(Könyvhét Könyvek)

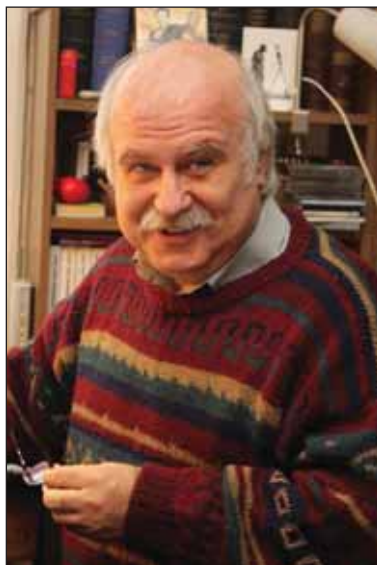
311 oldal, 2640 Ft
Hét év rövidebb-hosszabb kritikáiból, olvasónapló jellegű cikkeiből válogatta össze a szerző a kötetben megjelent közel kétszáz, kortárs könyvről szóló írást, melyek így összegyűjtve e hét bő esztendő szellemi-irodalmi körképeként szemlélhetők, nem felejtve: „röppen a tenger”. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Csak keresni kell –
a könyvesboltokban

www.konyv7.hu

Baráti olvasónapló személyes megjegyzésekkel

■ A Lapmargó rovattal öt éve rendszeresen találkozhatnak olvasóink a Könyvhétben. A Murányi Gábor jegyzete írások most kötetben is megjelennek, még hozzá lábjegyzetekkel tűzdelt formában. A szerző hozzáfűzött megjegyzései betekintést engednek az alkotás folyamatába és dilemmáiba, feltüntetik az adott téma örvén felmerült újabb szempontokat és részleteket árulnak el az egyébként eddig szemérmesnek megismert újságíró szakmai életrajzából, kapcsolatrendszeréről. Ez utóbbihoz némi adalékkal szolgálhatok. Magamon kezdem: nem szeretem, ha interjúban tegeződik a két fél. Szerintem ilyenkor nem magánéleti viszonyukat kell fellebbenteniük az olvasó előtt, hanem a beszélgetés tárgyáról alkotott véleményüket. Murányi Gábort kérdezve azonban képmutató megoldásnak tartanám a magázódást: a Könyvhét ismerői tudják, hogy minden számban mindketten publikálunk. Az adalék: már az 1980-as évek elején közeli kollégák voltunk a régi Magyar Nemzetnél.

– **Miről jutott eszedbe, hogy belevájj a Lapmargó sorozatba, amelyet szubjektív elemekkel bővített recenzióknak neveznek?**

– Folyamat volt, nem hirtelen felismerés. Korábban, ha ritkán is, de írtam a Könyvhétbe, s akkor mindig úgy éreztem, jólesik kiszabadulni kedvenc munkahelyem, a HVG stíláriskolájából. A választott rovatcímmel játékos kedvem és passziómat próbáltam jelezni, hiszen hol máshol lehetne a margó, mint a lapszélén. Amikor igyekszem eligazodni a könyvkiadás nyújtotta gazdag választékban, újra és újra rádöbbenek, még az engem érdeklő könyveket sem vagyok képes elolvasni, hát még recenziót készíteni róluk. Ezt a szubjektivitásba torkolló lehetetlen gyürközést is megvallom, amikor arról írok, hogy várakozásaimnak, előítéleteimnek mennyire felelt meg egy adott szerzői produktum, s mi benne számomra a meglepetés. A rendelkezésemre álló négy flekkbe ennyit szeretnék csupán belepréselni. Reményeim szerint így egy sajátos műfaj formálódott: a megadott terjedelem számomra ahhoz szűk, hogy recenzió vagy szabályos könyvkritika születne, akkor pedig jöjjön a cikké növesztett, szívemnek kedves széljegyzet. Aztán pedig a széljegyzet széljegyzete.

– **Csak nem azt akarod mondani ezzel, hogy óriási otthoni könyvtáradszűkített kiadványokból áll?**

– De bizony, a valóságban is bőséges firkáló vagyok. Minél gyakrabban forgatok egy könyvet, annál több benne a bejegyzés: aláhúzkodások, felkiáltójelek, visszautalások más forrásokra. Mi több, a könyvvel szembeni tiszteletlenségem odáig fajul, hogy a később felhasználandó, vagy cáfolandó idézeteket sárga filctollal ki is emelem.

– **Tévedek-e, ha irodalmári attitűdöt fedezek fel részint a Lapmargóban, de még inkább a most megjelent kötet jegyzeteiben? Honnan eredeztethető ez a beállítódás?**

– Huszonéves koromból; 1984-ben publikáltam az első irodalomtörténeti munkámat, lábjegyzetek százaival láttam el József Attila élettársának, Szántó Juditnak évtizedeken át lappangó naplóját és visszaemlékezését. Azóta is többször tettem közzé különböző, kutatásaim során fellelt, reményeim szerint nem csak számomra érdekes anyagokat. Irodalomtörténeti buzgalmmal vetekszik bennem a megbicsaklott 20. század eseményeinek vagy az irányított sajtó ismeretlen fejezeteinek felderítése.

– **Nem találsz sorsszerűséget bizonyos érdeklődéseid kialakulásában? Ha jól emlékszem, Szántó Judit naplóját a véletlen játszotta a kezredre.**

– Csak az talál, aki keres. József Attilával kapcsolatban akkor én már elég sok mindent tudtam, tanultam, hiányzó könyvek után loholtam antikváriumról antikváriumba, egy itt szerzett ismeretség kapcsán lehettem első közlője a naplónak. Szerintem csak az véletlen, hogy pont ez a memoár jutott a kezembe.

– **A Könyvhétben megjelent ötvennyelvi anyagban túlteng a József Attilával kapcsolatos irodalom. Talán te magad is most, a kötet szerkesztésekor szembesültél ezzel?**

– Azon egyáltalán nem lepődtem meg, hogy ő a legtöbbet idézett szerzőm, s hogy a névmutatóban az ő neve mögött sorakozik a legtöbb oldalszám. Csupán konstataáltam, tény-

leg igazat mondtam, amikor egyszer azt írtam: nekem többnyire József Attila jelenti a kályhát, mert személye, versei át és átszövik az életemet. Gimnáziumi éveim óta sokszor vele ébredek, az ő és a róla szóló könyvek vesznek körül, s a vele kapcsolatos archívumomról órákig tudnék beszélni.

– **Nem palástolod az előszóban, hogy több, téged széljegyzetre készítő könyv szerzője barátod, ismerősöd. Hadd csipkelődjem egy kicsit: némi kényelmességet jelez ez, azt, hogy a dedikált könyvek kéznél voltak?**

– Elfogadom, lehet ilyen látszat. De hát elsősorban az érdeklődésem diktálja a piac kínálatából való szelektálást. Utólag viszont valóban tudatosult bennem: gyakran nemcsak a könyvek, de szerzőik is közel állnak hozzám. Mindig azokra a művekre esett a választásom, amelyekről volt mondandóm, vagy felbosszantottak, vagy nagyjából kedvvel olvastam őket, vagy jót feltételeztem a szerzőjükről, s végül, meglepetésemre, ezek a szempontok baráti, máskor viszont nagyon is barátságtalan olvasónaplóvá kerekedtek.

– **Említetted a felbosszankodást. Érdemes az olvasót egy-egy műről lebeszélő véleményt publikálni, amikor közben rengeteg ajánlanivaló marad a tarsolyodban?**

– Úgy gondolom, érdemes. Főleg akkor, amikor a kihagyott lehetőség bosszant fel. Hiszen már az is választás, hogy az ember milyen könyvet vesz a kezébe. Ha a téma érdekel, akkor a könyvtől valamit várok, s rettenetesen tudok csalódni, amikor kiderül, valaki, vagy valakik rosszul, hiányosan dolgoztak, például slendrián jegyzetekkel, névmutató nélkül adtak közre ezt megkövetelő köteteket. Ezek emiatt csak könyvnek néznek ki, pedig nem azok. A könyves szakmának ugyanis vannak hagyományai és vannak szabályai...

– **Te nem szűkmarkúskodtál a lábjegyzetekkel a Lapmargó egybegyűjtött kiadásában, sőt, ez a kiadás alapfogolata. Miként lehet tipográfiaileg megoldani, hogy az eredeti írásnál olykor hosszabb, esetenként több oldalas jegyzetek átláthatóak, jól olvashatóak legyenek?**

– „Tipográfusom”, Zsuzsa nővérem erre egy olyan megoldást talált, amely követhetővé teszi a fő- és lábszövegeket; az olvasó türelmét legfeljebb én teszem majd próbára.

Mátraházi Zsuzsa

Murányi Gábor: *Lapmargó lábjegyzetekkel*
Kiss József Könyvkiadó, 296 oldal, 2640 Ft (előkészületben)

„Nem csinálok mást, mint a saját életemet dolgozom fel írásban”

Lángh Júlia új könyve egy nem hivatalos Párizs-kalauz

„Nekem is tetszik, hogy itt vagyok, nem tekintem magam menekültnek, legalábbis sem politikai, sem gazdasági menekült nem vagyok, talán lélektani, de mindenesetre otthonosan érzem magam a sokféle akcentussal kiabáló, sokféle bőrszínű asszonyok között” – írja Lángh Júlia Párizs fű alatt című új kötetében. Ír a '68-asokkal eltöltött évről egy kommunában, az anyagi nehézségekről, egy kelet-európai nehézkes boldogulásáról egy nyugati országban, a beilleszkedés lelki oldalairól, a színes és befogadó környezetről, amiben élt, és az első ízben megtapasztalt szabadság érzéséről, ami évtizedekre külföldön tartotta.

■ – **Találó cím: utal a főre, ami annak a korszaknak egyféle jelképe volt, és arra, hogy ez nem hivatalos történetírás, hanem egyéni szempontú történetmesélés.**

– Valóban inkább a rejtett oldalak érdekelték. A címet ajándékba kaptam egy barátnőmtől, egyébként egyik könyvemnek sem én adtam a címét.

– **Mi motivált párizsi benyomásaid megírására?**

– A Mozgó Világ tavaly felkért, hogy írjak a '68-as számába valamilyen történetet. Először húzódoztam, hogy én csak amolyan színes-szagos dolgokat tudnék, mivel a '70-es években '68-asokkal éltem együtt Párizsban, egy kommunában, mire azt mondták, éppen az kell nekik. Írás közben rájöttem, rengeteg mondanivalóm van még. Így folytattam. Jót tesz az embernek a felkérés. Amúgy sem csinálok mást, mint a saját életemet dolgozom fel írásban.

– **Sajátos szempont, hogy kelet-európai szemszögből mutatsz be egy nyugati, ráadásul 68-as kommunát. Mit tudtál te akkor erről, amikor kimentél?**

– Nem sokat. Egy magyar származású barátom mondta, hogy Párizsban nemrég bérelt egy nagy házat, amit kicsit átépített, és ott van még hely, menjünk oda. Vannak ott mások is, az egyik barátnőnek van egy gyereke, a másíknak nem, és mennyire ésszerű, hogy megoszlanak a költségek. Valóban az volt. Sokszínű, soknemzetiségű és sokvallású környék volt ez akkoriban, nem külváros még, de Párizs keleti felén, szegény, és vendégmunkásokban gazdag rész, a Père-Lachaise temető mellett. Réges-régen falu volt, ebből megmaradtak, földszintes, omladozó, kicsi házai, amiket fokozatosan felszámolnak. A régi barátok szétszóródtak, alig lakik ott már valaki, de néhányukkal ma is tartom a kapcsolatot.

– **Írod, hogy itt érezted meg a szabadság ízét először, nemcsak a kommunában, hanem hogy tüntetni, felvonulni lehetett, hogy a gyerekeid alternatív iskolába jártak akkor, amikor itthon még azt sem tudták, mi az.**

– Egy ideig nagyon klassz volt a kommunában, jöttek mentek a csajok és a pasik, barátságos és humoros hely volt. Aztán életmódot váltottam, saját házat béreltem, a régi házzal szemben és különköltöztem a gyerekeimmel. A barátok továbbra is jöttek-mentek, falusias volt a környezet. Az alternatív iskola egészen lenyűgöző. Amikor a gyerekeim kikerültek onnan, nagyon szenvedtek a normál iskolában, ahol nem kreativitásra és gondolkodásra neveltek, hanem a dolgok bemagolására alapoztak.

– **Olybá tűnik, mintha önéletrajzi lenne a könyv, kitérülködő, ugyanakkor mégis nagyon szemérmes és visszafogott és csak utalások vannak a történetekre. A te érzéseidről, vagy a gyerekeid személyes problémáiról keveset tudunk meg, inkább a környezet alapos tanulmányozása és megjelenítése kap hangsúlyt. Ez tudatos kettősség?**

– Szerintem érződnek benne a személyes dolgok is. Direktben nem szeretem leírni a személyes élményeket, lehet ezt szemérmesnek is nevezni. Próbálkoztam vele, de nem lett jó. Az én lelkeim érzelmei és problémái nem közérdekűek, legalábbis én nem tudom úgy megfogalmazni. Illetlennek érzem. A lényeg benne van, miszerint egy anya mindig úgy érzi, hogy a gyerekeinek a legjobbat akarja, a javukra cselekszik, ami vagy igaz vagy nem. Nem lehet hibátlanul nevelni. Tény és való, hogy nem könnyítettem meg az életüket, de ha nem követem azt az

utat, amit az ösztöneim súgtak, vagyis a csavargó életmódot, áldozatnak éreztem volna magam. A pszichológiai könyvek is azt írják, hogy ennél rosszabb nincs. Kaptam is érte, mert a lányom pszichoanalitikus lett, és ki-elemezte a történeteket. Azóta jóban vagyunk.

– **Sokféle munka után elkezdtél rádiózni, kis színeseket írtál a párizsi mindennapokról, kialakult az egzisztenciád, így maradtatok. Nem is gondolkoztál a hazajövetelen.**

– A rádiózásba beleszerettem. Nem érett meg az idő a visszatérésre, fel sem merült bennem. Ehhez el kellett mennem Afrikába. Ott jöttem rá, hogy van dolgom itthon is. Azóta is Afrikával foglalkozom leginkább, közelebb-ről az afrikai irodalommal. A magyar könyvkiadók nem hisznek az afrikai irodalomban, nem akarják kiadni. De majd teszünk róla. Azért fordítgatok, folyóiratokban meg is jelenik, gyakran írok az afrikai étellel kapcsolatos – nem tudományos jellegű – cikkeket.

– **Érzékletesen megírtad, hogy Párizsban már a nyolcvanas években voltak az ideggyűlöletnek megnyilvánulásai, autógyújtogatások, amik aztán két éve újra megismétlődtek. A rasszizmus és a kirekesztettség elleni fellépés nagyon is jelen van a könyvben.**

– Tudatosan, és nagyon meg akartam írni, hogy ennek pozitív megoldásai is voltak. Ott többszáz ezres tömeg ment ki a rasszizmus, antiszemizmus ellen tüntetni. Csodálatos érzés volt. Itt meg...ugyanazt a száz arcot látod mindenhol.

– **Lesz a párizsi kötetnek folytatása?**

– Van még valami a tarsolyomban, de nem szívesen beszélek róla, talán babonából. Az embernek magáról írni nehéz, fájdalmas és undok dolog. Szembesülni a saját hibáimmal, bukásaimmal, elég feszélyező. Szusszanni akarok. Most megint inkább az afrikai irodalommal foglalkozom.

– **Párizsi lányunokáddal egy regényt is írsz.**

– Az unokázás nagy kaland, nekem négy van. Eszter nagyon okos lány, és amikor itt van, általában kettesben vagyunk. Leme gyünk Raposkára, az én falumba a Balaton-felvidékre, a Szent György-hegy lábához, ahol van egy kis házam nagy kerttel. Mindketten szeretjük. A regényt Eszter találja ki, ő mondja a történeteket, én csak segítek formába önteni. Arról van szó, hogy megérkezik a faluba egy furcsa család, akiknek titkos varázshatalmuk van. Ez a család – amely gólyacsalád képében repült a faluba –, rendbe akar hozni valami bajt a faluban. A baj az, hogy van egy boszorkánynak tartott öregasszony, valószínűleg őt kell majd megvédeniük a többségtől. Itt tartunk, és még nem tudjuk a mese végét.

Szénási Zsófia
Fotó: Szabó J. Judit

Lángh Júlia: Párizs fű alatt. Magvető Kiadó, 2990Ft

Szociográfia

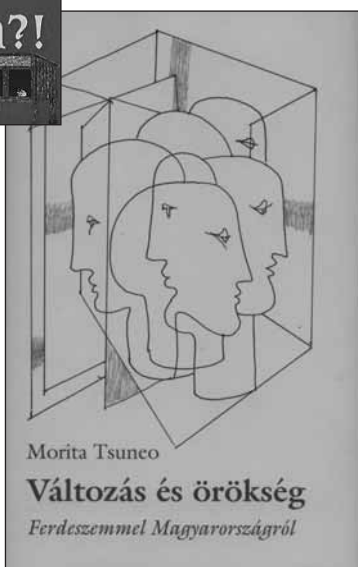
Navigare necesse est

■ Hajózni tehát muszáj, vagyis menni kell, ha török, ha szakad, ezt már a „régii görögök/rómaiak” előtt is zsigerileg tudta a homo sapiens, ám a véres nyomulások mellett komoly hagyományja van a kereskedelmi és/vagy kulturális jellegű útra keléseknek is. Hogy aztán zsák és foltja milyen viszonyban voltak egymással, kérdéses, de Marco Polótól Körösi Csomán keresztül Germanusig igen csak árulkodó az affinitás mint alapmotívum. (És pl. Szepsi Csombort avagy akár Gullivert (!) kihagyni...) Három alaphelyzet rögzíthető, amelyeket magyar olvasó számon tarthat: idegennek mennek idegen földre; magyarok más vidékekre avagy külhonba, és meghittent békés honunkba érkeznek más földek szülöttei. Europica (et al.) varietas!

A tudásra vágyó utazó szinte teljes bizonyossággal hoz/visz magával egy alapvető előnyt és hátrányt a kisebb-nagyobb puttonyában. Az egyik a nyitottság, amely jó esetben nem hordoz azért (!) némely előzetes ítéleteket, akaratlan sztereotípiákat sem, a másik amannak kistestvére, vagy éppen zsémbes nénikéje: a tudatlanság, és ahogy ők ketten milyen bumfordian esetlegességű dialektikus viszonyban

ölelkeznek egymással, az már jó alapanyag egy biztató kockételhoz. A javát persze a harmadik összetevő adja: amikor rólunk szólnak a messziről jött krónikások. És mi, magyarok nem csupán a fent említett problémákkal találkozhatunk bizvást, hanem, ha figyelmesek vagyunk, saját elfogultságainkkal, sztereotípiáinkkal, buta és olykor gonosz előítéleteinket is szemügyre vehetjük, már ha van bennünk némi önreflexió, és

nem (élből!) a bicska kinyílik a zsebünkben.

Van egy holland és egy japán szerzőnk, közös vonásuk, hogy nemcsak úgy, átutazóban vetettek egy futó pillantást Isten kalapjának eme bokrétájára, hanem sok év élményei és tapasztalatai rétegződtek egymásra bennük.

Jaap Scholten egy szerelem (ez a magyar irodalomban jobbra jól hangzik, bizonyos Ilona) hozta és horgonyozta le Magyarországon. Író, újságíró ő, akit eredendően egy holland lappal kötött szerződése vette rá a „gereblyezésre”. Műve alapján laza, ám figyelmes férfiú ő, a műfaja pedig szoft-gonzo, már ha van ilyen. (Hogyne volna, ihol egy tipikus darab!) Jó olvasmány, nem egy Hunter S. Thompson, de hát ki az? És vannak a Mestert intonáló mondatai, pl.: „Kassát jelen-

leg Košicének hívják és Szlovákiában van, amely olyan ország, mintha Quentin Tarantino találta volna ki.” Nincs értelme? És?

Morita Tsunco egészen más fából faragták. Kutató, oktató, diplomata, üzletember – ez sem akármilyen sorminta. Értelemszerűen kocsmá/pálinka témában vajmi kevésbé otthonos, viszont neki is sok ismerete halmozódott fel (ráadásul jóval korábban kezdte „Magyarország felfedezését”, mint Jaap). *Morita* elsősorban közgazdaként definiálja magát – az is, persze, ám neki is nagyobb a merítése, mint a szakmája/szakmái. Nem kis részben Kornai János nyomdokaiiba lépve elemzi a rendszerváltást megelőző, azt megelőző, majd követő magyar társadalmi-gazdasági folyamatokat – mindez néhol didaktikusan, talán pontatlanul egyszerűsítő állításokra vezet nála (időnként a honi politológusi elit gyakorta üresen kongó eszmefuttatásait idézi, de – az ám! – éppen úgy, csak okadaltobban, elemzőbben veti össze hazájáról való tudását, mint a holland író. Az elképesztő magyar bürokráciáról (így aztán a sajátjaikéről is) mindkét szerző kénytelen szót ejteni viszont nem mindegy, hogy magányúgeimmel vagy pl. nevesítve az ELMŰ-vel példálózom.

Ha bárki azt gondolná: egy laza, könnyed és egy száraz, „tudományoskodó” könyvről van szó, téved: két olvasmányos és valóban tanulságos szöveget ajánl jó szívvel a recenzens. (Az itt-ott fellelhető pontatlanságokért pedig a szerkesztők szórjanak hamut a fejükre, ne a szerzők.)

Sz. J.

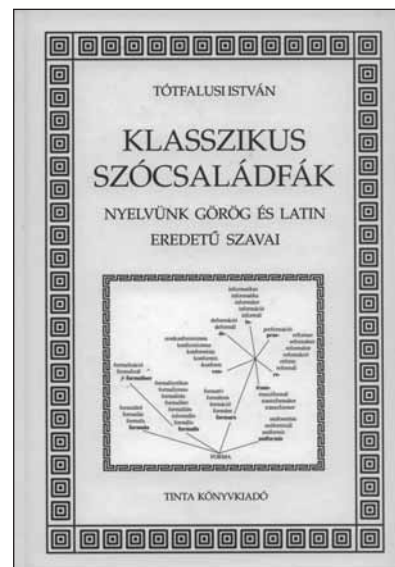
Jaap Scholten: Jó itt nekem?!
Gondolat Kiadó
189 oldal, 2800 Ft

Morita Tsunco:
Változás és örökség
Ferdészemmel Magyarországról
Balassi Kiadó
203 oldal, 2800 Ft

Nyelvészet

Százhuszonöt klasszikus szócsaládfa

■ Egy-egy klasszikus alapszó és sok-sok származéka izgalmas és többnyire bonyolult összefüggéseket mutat. *Tótfalusi István* jelen könyvében százhuszonöt latin és ógörög alapszó származékait tárgyalja. Ez a nemzetközi szókincs az élő európai nyelvek legtöbbszörében, némileg eltérő alakban, mind megtalálható. A hatalmas szóanyag lényegében a latinból ered, vagy közvetlenül, vagy az utódnyelvein (főleg a francián és olaszon) átszűrődve, ám maga a latin is szűrőként viselkedett, amikor az ókori görög szókincs fontos elemeit közvetítette a középkori és újkori tudományosság számára. A latin és a görög nyelv fejlődése több mint kétezer évre visszamenőleg tökéletesen adatolva van, ezért a legbiztosabb terepe lehet az etimológiai vizsgálatoknak.

Noha a latin nyelvnek ma már nincs akkora szerepe az általános műveltségben, mint volt vagy száz évvel ezelőtt, azért az iskolai nyelvoktatásban megvan a maga helye, és bizonyára sokszor tízezerre tehető azoknak a száma, akik tisztas tudást szereztek belőle. Ez a tudás pedig bőven elegendő lesz Tótfalusi István szótörténeti kalandozásainak követéséhez.

A görög nem tartozik az ismertebb nyelvek közé, de a latinnal való sok rokon szerkezeti vonása és időnkénti szókincsbeli majdnem-egyezése a latint ismerők számára aránylag megközelíthetővé teszi, ők pedig szívesen kötnék vele az itt szükséges mértékben ismeretséget.

A könyvben tehát 125 alapszó, kétharmad részben latin és egyharmadban görög található ábécérendbe sorolva. Minden szócikket grafikus ábra kísér, amely sematikus családfa formájában mutatja be az adott szócsalád szerkezetét és a cikk szóanyagát is a lehető teljességgel.

A főszöveget rövid utószó követi, ebben a két klasszikus nyelv történetét és fejlődésük fázisait vázolja Tótfalusi István, és a kötetben felbukkanó, némi magyarázatra szoruló nyelvi jelenségeket is ismerteti.

K. S. A.

Tótfalusi István:

Klasszikus szócsaládok

Nyelvünk görög és latin eredetű szavai

Tinta Könyvkiadó

236 oldal, 2990 Ft

Képzőművészet

Teknős kígyóval

■ *Balázs János* cigány festőművész és költő (Alsókubin, 1905 – Salgótarján, 1977) életét és munkásságát mutatja be egy közelmúltban megjelent, nagyon szép kiállítású album, a *Cigány méltósággal*.

Balázs János 1968-ban, hatvanhárom évesen kezdett el festeni maga eszkábálta putrijában, a salgótarjáni Cigánydombon. Az erdőben gombát, gyümölcsöket gyűjtött, tűzifát kerített, a meddőhányóból széndarabokat kapart ki, de vályogot is vett, hangszert is készített. Művészete mérhetetlen nyomorban keletkezett. Attól persze még rossz is lehetne, de nem az. Nagyot alkotni polgári jólétben sem könnyű: a művészet szabályai mások, mint a megélhetés vagy a tes-

pedés vastörvényei. Ha valaki nyomorúságos körülmények közepette alkot, az ébreszthet ugyan részvétet vagy lefitymáló elismerést, de esztétikailag mindez hűvösen közömbös.

Az azonban nem az, hogy ilyképpen megismerhetünk egy olyan világot, amelyet egyébként – szerencsére? – nem ismerünk. Mielőtt ugyanis elképedésünkből felocsúdva megszólalnánk, képbe kell kerülnünk. Aztán csak ámulunk, hogy a cigány létből fakadó festészet és költészet milyen kimagasló teljesítményekre képes, amelyek egyszerre részei a cigány, a magyar és az egyetemes kultúrának, mert csak az lehet egyetemes és önérvényű, ami sajátos és öntörvényű. Ezért nem merész, nem is olcsó, hanem tökéletes megoldás, hogy a kötet biztos kézzel választott szociófotókkal indul. Sokunknak ugyanis idegenvezető kell ahhoz, hogy megtanuljunk valamelyest is tájékozódni ebben az ínséges, mégis egységgé kerekedő világban.

Egyáltalán nem véletlen, hogy Balázs János milyen gyakran ábrázol képein önmagába visszakanyarodó kígyót, az örök visszatérés több évezredes jelképét. (A könyv borítóján egy vénségesen vén teknőst fon körbe a kígyó; Tűzlovagok, 1972 körül, részlet.) Gyakran az alakok, illetve elrendezésük is burjánzóan folyondárszerű. Az egymásba indáztatás egyébként képeinek legfontosabb kompozíciós elve. Az alakok egymásba fonódása, a testek tekergése szorosan összefügg a másik (talán másodlagos) kompozíciós elvvel, a telítettséggel: a képeken nincs üres, kitöltetlen hely. Nem a festékekkel takarékoskodik, hanem a „tér”-rel, maradéktalanul kitölti a vászon vagy a farostlemez sík

felületét. Szegény ember a létezését tanulja el ezt a fajta spórolást.

Furcsa, hogy egy ilyen eleven képi világnak mennyire élettelen előképei vannak: a vásárokon megvehető falvédő és a kisvárosi „fényképészeti műtermekben” megrendelhető daguerrotípiák. Az összekuporgatott fillérekért megvásárolható falvédők megdermedt mintákat követnek (jobbára hervasztó bölcselemekkel). Nem sokban emlékeztetnek előkelő őseikre, a lovagtermek falát díszítő csatajeleneteket, koronázási szertartást, foglyul ejtett, kecses unikornist ábrázoló falikárpitokra, amelyeket az

gyunk annak, ami ott, benne, azaz bennünk vagy velünk történik. Balázs János képei megtörténnek. Ahogy fogalmaz: a képek „zürzavaros rejtelmek ..., ott bujkál bennük az egész világ létezése”.

A festéket egyenletesen, viszonylag vastagon hordja fel a vászonra. Kissé darabos, de nem durva anyagkezelését az magyarázza, hogy számára a festészet nem holmi magas-tos dolog, hanem létszükséglet, nem durvább, nem finomabb, nem bonyolultabb, mint az evés, ivás vagy szerelmeskedés. – Színvilága nyers és erőteljes, de nem tobzódó vagy felfokozott, inkább kis-

sé egyhangú, mint a kifestő-

könyveké, sokszor árnyalatok nélkül. Művészetével kapcsolatban gyakran emlegetnek afféléket, hogy „mágikus”, „mitikus”, „szürreális”, „a cigány mesék misztikus világát idéző” és így tovább. Pedig ez alighanem tévedés. Balázs János realista festő: azt festi meg, amit lát, és úgy festi meg, ahogy látja. Nem mitikus, mert aki mitizál, mint például a nemzeti ébredés allegóriáktól megigézett festői vagy Arnold Böcklin, már réges-régen eltávolodott a mítosz valósá-

gától: hidat próbál verni, néhelykor a semmibe.

Balázs János művészete egyedülálló, de mint mindenkiné, neki is vannak rokonai, híresek és kevésbé ismertek. Születésük sorrendjében említsünk is meg közülük néhányat: Henri Rousseau, Niko Pirosmanni (Pirosmansvili), Henri Matisse, Maurice de Vlaminck, Natalja Goncsarova, Pablo Picasso, Miguel Garcia Vivancos, André Duranton, Ivan Generaliá, Kiss Anna (Marosvásárhely), Mihai Dascalu.

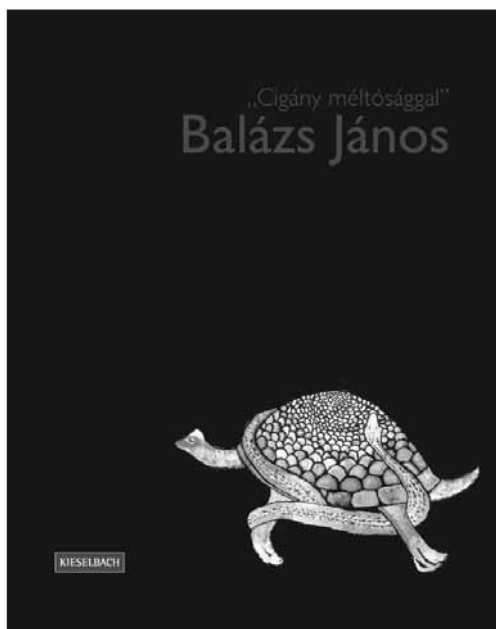
Bárfai László

„Cigány méltósággal.”

Balázs János festő (1905–1977)

Kieselbach Galéria

220 oldal, 8000 Ft

uralkodó néha még a csatába is magával vitt. A falusi házak tisztaszobájában díszhelyre aggatott, a születés, házasság, katonaság nevezetes alkalmait megörökítő, szinte hullamerevségűre retusált fotográfiák szintén nem ismerik az árnyékot, foltot: makulátlanok. (A keret, amelybe foglalták őket, mint ha koporsó volna; valami szívfájdítóan szűkre szabott örökkévalóságnak szólnak.)

A falvédő-mivolt nem tűri a távolságot, a retusált fénykép az árnyékot. A lépték- és távolságnélküliség teszi lehetővé, hogy különösebb erőfeszítés nélkül léphessünk át a képbe. Átlényegülésre sincs szükség, hiszen amúgy is részesei va-

Vidám bánkódó

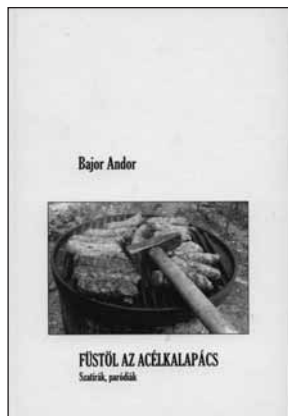
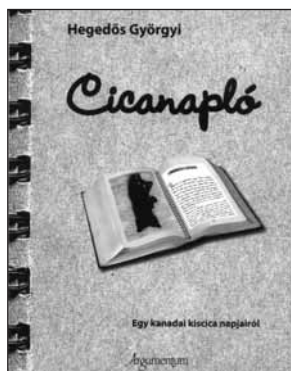
■ Fikciós elemeket is bőven tartalmazó történelmi regény került ki

Benedek Szabolcs

keze alól. *Az élcsoapat avagy Tanácsköztársaság 1919* látszólag a lehető legegyszerűbb szerkezettel követi a százharminchárom nap eseményeit. 1919. február és 1919. augusztus között a hónapnevek szolgálnak fejezetcímül. Ebből is kitűnik, hogy az időintervallumba az elő- és utótörténet ugyancsak befér (kiváltképp, hogy a február még január, sőt 1918. december is). A lineáris előadásmód alól kikandikálnak a mellékösvények: a térbeli szaggatottság és némi időjáték. A *Pont Kiadó* újdonsága a legfontosabb szakirodalmi forrásokra támaszkodik. A témához kötődő két legjelentősebb regénynek (*Visegrádi utca*; *Optimisták*) a szerzője (Lengyel József; Sinkó Ervin) fontos szereplők a Kun Béla körött mozgatott alakcsoportozatban, Szamuely Tibor, Korvin Ottó, Cserny József, Károlyi Mihály, a szociáldemokraták történelmi kavalkádjában. Jelen vannak olykor a nyugatosok is: Krúdy, Karinthy, Kosztolányi (kortársi, hírlapírói minőségben). A tárgyyszerű, de kissé ironikusan emelt-cizellált hang vérbeli szatírára eredményez, amelyben megfér a kétségbeesés méltósága, a kíméletlen kritika, a mélyülő tragikum. Kis túlzással: Lenin elvtárs praktikus érzéken és ruhaipari ismeretein (egy bizonyos szabású télikabát megvásároltatásán) múlik a magyar 20. század. Kun ugyanis egy „konspiráló” kabát büszke tulajdonosának mondhatja magát, s nem mindegy, mikor viseli Lenin ajándékát s mikor a kopottasabb régi felöltőjét. Benedek Szabolcs különösen a női szereplők (nincsenek sokan) epizódjaiban és az egymással is vetekedő baloldali férfiak időnként primadonna viselkedésében talál rá a humorra. Mesteri prózapoétikai sakkhúzás, hogy – néha alig észrevehetően – egyes szám első személyű a krónika: egy közelebről meg nem határozható, névtelen, vélhetőleg nem túl fajsúlyos egyén emlékezik, aki azonban mindig és mindenkor jelen van a történéseknel. A passzív tanúság e kivételése eléggé háttorzongató – ahogy *Az élcsoapat* 212 oldala, sokszor keserű mosolyt kiváltó groteszk egésze is.

Bajor Andor

irodalmi paródiái főleg az erdélyi *Utunk* hasábjairól ismerősek. Az 1956 és 1984 között általában évi egy-(két) alkalommal publikált tematikus *karinthkatúra*-csokrok az 1991-ben elhunyt író életmű-válogatása (II. kötet) jóvoltából 2000-ben, az *Utunk*-antológia lapjain jutottak el összegyűjtve az olvasóhoz. Most a *Mentor Kiadó* (Marosvásárhely) a *Füstöl az acélkalapács* című válogatást tette közzé. *Bogdán László* összeállítása a líraparódia-termost emeli ki az anyagból, eléje helyezve Bajor még az 1950-es évek első felében keletkezett szatirikus verseit. Ez a megoldás leválasztotta az *Utunk*-közlések tárgyköréről a prózáirók parodizálását (ezért ne keressünk például Sütő András-gúnyrajzot), illetve mégis megőrizte az epikából azt, ami a költemények esetleges kísérő, keretező szövege. Az újabb magyar

paródiakultúra három-négy legkiemelkedőbb alkotójának egyike volt Bajor: a szövegek többsége évtizedek múltán is nevette, és „hű” (azaz görbe) tükre a (romániai) társadalmi-politikai mozgások az irodalom köztársaságát is elérő, süjtő torzulásainak. Pontosan látja Bogdán: „a gyűjtemény a romániai magyar líra történeti és fejlődésrajza is”. A célba vett poéták sorából többen (Kányádi Sándor – ama *Vidám bánkódó* épp „Kányádi”-vers -, Király László, Balla Zsófia és mások) ma is nevezhetnek találó kifigurázásokon, de akad Csokonai-, Vörösmarty-, Madách- és Weöres-paródia, világirodalmi rajtaütés is. Baráti, céltársi lélekismerettel, virgonc kedéllyel, fürgé lírikusi leleményességgel dolgozott a szerző. Íme, mutatóba a „fájvirág” Székely János

a kitalált génuszhoz, Olaf Bornom Mormoghoz írott (persze Bajor tollából csepegtetett) *Szonettjének* utolsó hat sora: „Nem kell már nekem zsálya, s pemete, / Te éltesz engem, Te szent remete, / Mutasd a csudás, végtelenült távot, / Hajh, remetém, te széplő Mormogom, / Pöre bánattal, morogva dörmögöm: / Csak mi maradtunk tiszták, a skandinávok!”

Hegedős Györgyi

két új – az *Argumentum Kiadónál* megjelentetett – könyve más fajsúlyú, más típusú humort képvisel. A Kanadában élő, tevékenykedő színművésznő, a sokoldalú, fáradhatatlan asszony *Cicanaplója* „idegen tollakkal ékeskedik”: „egy kanadai kiscica napjairól” maga „a pulimacska” számol be, „a magyar anyu” *csupán* kiadta a helyzetjelentéseket. Szép, kötött betűs nyomtatással ír a fekete macsek, ahogy az iskolában a jó, időnként mégis

megátalkodott nebulók. Fényképanyag is segíti, hogy macskaszerezető szem ne maradjon szárazon. Nem szégyen a meghatódás; visszafogott hangú és emberi léptékű a beszámoló. A könyvesboltokban akár Szabó Magda posztumusz macskalevél-sorozata, az e hasábjakon már fellapozott *Örömböző, bánatrontó* mellé lehet helyezni az egyébként sem szegényes macskairodalom újabb darabját.

A másik könyv: két könyv. Eleje felől: *Hunglish – Györgyi néni* fekete könyve, hátlapja felől: *Bessélem matyar* (vagy fordítva). A főleg újságkivágat-gyűjteményként megvalósított egyik könyvfél a vancouveri diaszpóra magyarjainak nyelvőrzése, nyelvvédelme érdekében pécézi ki a *kanadikumok*, a *nyelvfizikamok*, a jellemző-hibás *apróhirdetések* és egyéb szövegjelenségek mulatságos sorát. A másik még személyesebb, s szintén apró részekre tördelt: Hegedős finn ajkú férjének magyar nyelvhasználatát dokumentálja. A kölcsönös fejcsóválásokat: „ez nem logikus; ezt nem lehet megtanulni” (a magyarból) – „mit nem lehet ezen érteni; miért rontod el ezredszer is” (a „napnál világosabb” kivételes magyar nyelvi eseteket, a ragozást, a kiejtést); s ha a szeretet harmóniájába beleszólt a nyelvi diszharmónia, az „borzaság” volt. Hegedős *mindhárom* munkáját szemelgetve érdemes fogyasztani: a kerek egy-egy biztos tengelyen forognak, a forgás ismétlő jellegű, a gondolat és élc a részletekben rejlik: a küllőkben.

Tarján Tamás

ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZAKIRODALOM

ÁLTALÁNOS MŰVEK

A tudomány általában
Kruszelnicki, Karl: Legendás tévhitek. Bp.: Partvonal. 239 p. Fűzve 2790 Ft
Enciklopédiák, általános lexikonok
Erne, Andrea – Metzger, Wolfgang: Első lexikonom: [csodálkozz rá a világra!]. Bp.: Scolar. (32 p.) (Mit? Miért? Hogyan?) Lapozó Kötve 4950 Ft
Múzeumok
A Nógrád megyei múzeumok évkönyve: 32 (2008). Salgótarján: Nógrád M. Múz. Szerv. 224 p. Fve 4545 Ft

FILOZÓFIA

Hársing László: Filozófiai antropológia: vázlatok. Bp.: Áron. 94 p. Fve 980 Ft
Perecz László: A felfedezett reneszánsz: filozófiatörténeti tanulmányok. [Veszprém]: Veszprémi Humán Tudományokért Alapítvány. 185 p. Fve 1800 Ft
A reflexív szabadsága: tanulmányok a német idealizmusról és romantikáról. Bp.: Áron. 223 p. Fve 2380 Ft

PSZICHOLÓGIA

Bárnkopf Zsolt: Az érzelmeiktől a kommunikációig: a harmonikus szellemi működés gyakorlati kézikönyve. Bp.: Flaccus. 576 p. Fve 3800 Ft
Bíró József: A modern grafológia. [Repr. kiad.] [Miskolc]: [Hermit] 262 p. Fve 2400 Ft
Czigler Orsolya: Baj van a gyerekemmel? Bp.: Saxum. 166 p. (Az élet dolgai) Fve 1150 Ft
Margitics Ferenc: A szülői mesterség iskolája: gyermekismeret és a gyermeknevelés pszichológiája. Bp.: Scolar. 183 p. Fve 2750 Ft
Margóczy Győző: Érzések. Sopron: novum Verlag. 413 p. Fve 4990 Ft
Schäfer, Thomas: Gyermekek gyógyítása családállítással. Bp.: Édesvíz. 205 p. (Lélekgyógyászat) Kve 2990 Ft

VALLÁS

Nagy képes Biblia. Bp.: Saxum. 954 p., LXVIII t. Bőrkötésben Kve 69500 Ft
Szigei Jenő: A Biblia születése – a kánon történet: az evangélium, a szótól az írásig: a könyvtől a könyvtárig. Bp.: Arany Forrás K. 100 p. (Bibliai Szabadegyetem) Fve 1790 Ft
Dogmatika. Teológia
Tozer, Aiden Wilson: „Elméteket felkészítve, legyetek józanok...”. Bp.: Evangéliumi K. 128 p. Fve 1200 Ft
Utasi Krisztina: Ész és kinyilatkoztatás között: a Lessing-Goeze vita esztétikatörténeti jelentőségéről. Bp.: L'Harmattan. 200 p. (Laokoön könyvek) Fve 2000 Ft
Általános és összehasonlító vallástudomány
Nem-keresztény vallások. Mitológia
Héjjas István: A megismerés útjai: hit vagy tudomány? Bp.: Bioenergetic 160 p. Fve 1700 Ft
Oláh János: Judaiztika. Bp.: Gabbiano Print. 244 p. Fve 2910 Ft
Világvallások: A–Zs: [buddhizmus, hinduizmus, iszlám, judaizmus, kereszténység]. Bp.: Akad. K. 1047 p. (Akadémiai lexikonok) Kve 7500 Ft

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

Szociológia. Társadalmi kapcsolatok és folyamatok. Szociográfia. Szociálpszichológia. Társadalomrajz.
Biczó Gábor: Hasonló a hasonlónak...: filozófiai antropológiai vázlat az asszimilációról. Pozsony; Bp.: Kalligram; Pesti Kalligram. 461 p. Kve 2990 Ft
Csoma Gergely: Az elhagyott idő: 33 év a moldvai csángók között. Bp.: Székelykönyv Kft. 206 p. Kve 6909 Ft
Huszár Ákos: A kritikai elmélet rekonstrukciója: újosztály-elméletek és civiltársadalom-elméletek a rendszerváltás időszakában. Bp.: Napvilág. 191 p. (Critica) Fve 2100 Ft
Moldova György: Érik a vihar. 1–2. köt. [Riportok] Bp.: Urbis Kvk. 260 p., [16] t. + 249 p., [18] t A két kötet együtt Kve 3500 Ft
Popper Péter – Ranschburg Jenő – Vekerdy Tamás: Az erőszak sodrásában. Bp.: Saxum. 161 p. (Szimpozion) (Az élet dolgai) Fve 1150 Ft
Popper Péter: Válság és megújulás kívül és belül: Siva nevető tánca. Bp.: Saxum. 194 p. Kve 2680 Ft
Politika. Politikatudomány
Garacsi Imre: Önerdek és önzetlenség: modern gazdaságetika a társadalom- és politikaelméletek tükrében. Bp.: Perfekt. 411 p. Fve 3400 Ft

Horváth István: Az elszalasztott lehetőség: a magyar–német kapcsolatok, 1980–1991. Bp.: Corvina. 313 p. Kve 2900 Ft
Soós Edit – Fejes Zsuzsanna: Határon átnyúló együttműködések Magyarországon. Szeged: Pólay E. Alapítvány. 260 p. (A Pólay Elemér Alapítvány Könyvtára, 27.) Kve 3400 Ft
Torbágyi Péter: Magyar kivándorlás Latin-Amerikába az első világháború előtt. Szeged: SZTE. 262 p. Fve 2500 Ft
Gazdaság. Közgazdaságtudomány
Csizmadia Zoltán: Együttműködés és újítóképesség: kapcsolati hálózatok és innovációs rendszerek regionális sajátosságai. Bp.: Napvilág. 254 p. Fve 3100 Ft
Soós Károly Attila: Rendszerváltás és privatizáció: elsődleges és másodlagos privatizáció Közép-Európában és a volt Szovjetunióban. Bp.: Corvina. 147 p. Fve 2500 Ft
Pénzügy. Adóügy
A vagyonyilatkozat és a vagyongyarapodási vizsgálat jogi, módszertani kérdései. Bp.: Complex. 214 p. Fve 3570 Ft
Jog. Jogtudomány. Kriminológia
A bírósági végrehajtás magyarázata. Bp.: Complex. 1088 p. (Kommentár) Kve 12390 Ft
A cégtörvény magyarázata. Bp.: Complex. 631 p. (Kommentár) Kve 12390 Ft
Európai polgári eljárásjog: jogszabálygyűjtemény. Bp.: HVG-ORAC. 401 p. Kve 5800 Ft
A magyar büntetőjog különös része. Bp.: HVG-ORAC. 667 p. Kve 7900 Ft
Mínamizuka Shingo: Rózsa Sándor: betyár vagy bandita? Bp.: L'Harmattan. 184 p. Fve 2200 Ft
A módosult Ket.: egységes szerkezetben: tárgymutatóval. Bp.: HVG-ORAC. 122 p. Fve 2200 Ft
Társasági jog: egyetemi tankönyv. Szeged: Lectum. 534 p. Kve 4950 Ft
Közigazgatás
Lévai Anita – Potó István: A Magyar Királyi Csendőrség története. [Kecskemét]: Vagabund. 205 p. Fve 630 Ft
Hadtudomány. Honvédelem. Hadsereg
Babos László – Papp Tamás: A modern kor háborúi és csatái. Bp.: Zrínyi. 288 p. Kve 3500 Ft
Bencze László: Az állóháború harcászati és hadászati előzményei. Bp.: HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum. 212 p. Fve 2500 Ft
McNab, Chris: A legnagyobb katonai katasztrófák: a világtörténelem legsúlyosabb katonai vereségei és kudarcai. Bp.: Nemzeti Tankvk. 320 p. Kve 2750 Ft
Sárközi Sándor: Célkeresztben: a lovas tűzerektől a rakétákig. Bp.: Zrínyi. 159 p. Kve 2500 Ft
Sorsdöntő csaták, melyek megváltoztatták a hadviselés arculatát i. e. 1457 – i. sz. 1991: a harci szekerektől a lopakodó bombázókig. Bp.: Ventus Libro. 224 p. Kve 6500 Ft
Pedagógia. Gyermeknevelés
Fraiberg, Selma H.: Varázsos évek: [hogyan értsük meg és miként kezeljük a korai gyerekkor problémáit]. Bp.: Park. 247 p. (Hétköznapi pszichológia) Fve 2500 Ft
Hova tovább az általánosból...: a továbbtanulás, az iskolaválasztás tudnivalói: középfokú oktatási intézmények Budapesten és Pest megyében. Bp.: Okker. 339 p. Fve 2500 Ft
Az iskola korszerű funkciói. Bp.: Okker. 364 p. Fve 3000 Ft
Ranschburg Jenő: Szülők könyve: a fogantatástól az iskolakezdésig. Bp.: Saxum. 471 p. Kve 3950 Ft
Steklács János: Az olvasás kis kézikönyve szülőknek, pedagógusoknak. Hogyan olvas(s)junk?: a funkcionális analfabetizmustól az olvasási stratégiáig. Bp.: Okker. 112 p. Fve 1800 Ft
Néprajz. Etnológia. Folklor
Álmok és látomások a 20–21. századból. 1. köt. Bp.: L' Harmattan. 558 p. (Fontes ethnologiae Hungaricae, 6.) Fve 4300 Ft
Két kárpátaljai parasztproféta szent iratai. Bp.: [Pécs]: L'Harmattan: PTE Néprajz – Kult. Antropológia Tanszék. 379 p. (Fontes ethnologiae Hungaricae, 5.) Fve 3500 Ft
A kincskeresés 400 éve Magyarországon: kézikönyvek és olvasók. Bp.: L' Harmattan. 199 p. (Fontes ethnologiae Hungaricae, 8.) Fve 2200 Ft
Szent szimbólumok: népek, vallások, misztériumok. Bp.: Corvina. 792 p. Kve 7991 Ft
Természetvédelem. Természetrajz. Környezetvédelem
Antropogén ökológiai változások a Kárpát-medencében: a Kárpát-medence felszínének változása a földhasználat és az életmód változásának következtében. Bp.: PTE BTK Néprajz – Kult. Antropológia Tanszék: L' Harmattan. 346 p., XVI t. Kve 4800 Ft
Gaskó Béla: Csongrád megye természetes és természetközeli élőhelyeinek védelméről 2.: javaslatok természetes és természetközeli élőhelyek védelmére a Kiskunsági homokhátság déli felében: Kelebia, Öttömös, Ásotthalom, Mórahalom. [A Móra Ferenc Múzeum évkönyve. Természetudományi tanulmányok, 5.: Studia naturalia, 5.] Szeged: Móra F. Múzeum. 486 p. Fve 3636 Ft

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével.

A Könyvhetet megrendelheti a szerkesztőség címén:
 1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. levélben vagy az itt található kitöltött, kivágott megrendelőszelvényen,
 vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvhetet 1 évre 3960 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

.....

Matematika

Benjamin, Arthur – Shermer, Michael: Fejlesztés: boszorkányos matematikai trükkök. Bp.: Partvonal. 310 p. Fve 2990 Ft

Mi van kint és mi van bent? Bp.: Egmont-Hungary. 32 p. (Számhősök meséi, 2.) Kve 2199 Ft

Milyen a gömb és milyen a kocka? Bp.: Egmont-Hungary. 32 p. (Számhősök meséi, 1.) Kve 2199 Ft

Számítógép-tudomány. Programozás

Weinmann, Elaine – Lourekas, Peter: Photoshop CS4: Windows és Macintosh: könnyen is lehet! Bp.: Panem. XII., 442 p. Fve 6400 Ft

Fizika

Fizika. Bp.: Akad. K. 1287, [11] p. (Akadémiai kézikönyvek) Kve 6800 Ft

Hraskó Péter: A relativitáselmélet alapjai. Bp.: Typotex. 154 p. (Elméleti fizika) Fve 2500 Ft

Kémia. Ásványtan

Hall, Cally: Drágakövek. Bp.: Taramix. 160 p. (Határozó kézikönyvek) Kve 2800 Ft

Növénytan

Vignes, Pierre – Vignes, Délia: Nagy képes fűvészkönyv: vadnövénnyek herbáriuma: 275 növény leírása és bemutatása fák, virágok, gyógyfűvek, örökzöldek: az élővilág csodái. Bp.: Corvina. 564, [12] p. Kve 8990 Ft

ALKALMAZOTT TUDOMÁNYOK**Orvostudomány. Egészségügy**

Beck, Aaron T. – Freeman, Arthur – Davis, Denise D.: A személyiségzavarok kognitív terápiája. Bp.: Animula. 234 p. Fve 3200 Ft

Cars, Jane – Zander, Birgitta: Szellemileg leépült idősök gondozása: tegyük könnyebbé az együttélést! Bp.: Animus. 199 p. (Önsegítő könyvek) Fve 2390 Ft

Harper, Jennifer: A tudatos test: kínai orvoslástan és természetgyógyászat az öngyógyítás szolgálatában. Bp.: Bioenergetic. 213 p. Fve 2100 Ft

Medicina renata: reneszánsz orvostörténeti szöveggyűjtemény. Bp.: Semmelweis Orvostört. Múz., Könyvtár és Levéltár. 207 p. Fve 2900 Ft

Urológiai betegségek. Bp.: SpringMed. 248 p. (SpringMed Kérdezz! Felelek! könyvek) Fve 2800 Ft

West, Zita: Gyereket szeretnénk avagy. Hogyan essünk teherbe?. Bp.: Partvonal. 342 p. Kve 3490 Ft

Általános és személyi higiéné. Mentálhigiéné

Baxendale, Martin: No stressz!: kalauz a feszültség túléléséhez. Bp. Animus. 32 p. Fve 599 Ft

Bucsányi Gyula: Egészséges nyerskoszt és nyers diéta mint természetes gyógytényező. [Repr. kiad.] [Miskolc]: [Hermit] 103 p. Fve 1650 Ft

Cook, Kate – Wyndham-Read, Lucy: A boldog kismama: hozd a formádat szülés után. Bp.: Taramix. 244 p. (Hasznos könyvek) Fve 3400 Ft

Corder, Roger: Bordiéta: teljes étkezési és életviteli terv. Bp.: Athenaeum. 262 p. Fve 2990 Ft

Dahlke, Rüdiger: Súlyproblémák: a túlsúly és az átlagon aluli súly jelentése és esélyei. Bp.: Bioenergetic. 163 p. Fve 1700 Ft

Elekcs Zsuzsanna: Egy változó kor változó ifjúsága: fiatalok alkohol- és egyéb drogfogyasztása Magyarországon, ESPAD 2007. Bp.: L'Harmattan: NDI. 221, [19] p. (Szakmai forrás sorozat, 12.) Fve 3300 Ft

Hewitt, William W.: Hipnózis kezdőknek: a tudatosság és az önmegvalósítás új szintjei. Pécs: Alexandra. 269 p. (Varázslatos ezotéria) Fve 2499 Ft

Jeffers, Susan: Alakítsd át a félelmet erővé! Bp.: Édesvíz. 235 p. (Lélekgyógyászat) Kve 3290 Ft

Krizishelyzetben: a válság mint esély. Bp.: Jaffa: Affarone Kft. 169 p. (Mesterkurzus) Fve 1990 Ft

Lecci, Elisa: A narancsbőr ellen: [táplálkozás, fitoterápia, testmozgás, kezelések]. Bp.: Sziget Kvk. 95 p. (Fitness könyvek) Fve 1850 Ft

Legfeljebb elválnunk... Bp.: Saxum. 170 p. (Szimpozium) (Az élet dolgai) Fve 1150 Ft

Middleton, John: Éld túl a válságot!: kellemetlen, de nem lehetetlen. Bp.: Scolar. XVIII, 254 p. (...mert élni jó!) Fve 2850 Ft

Nydahl, Ole: Könyv a szerelemről: gyakorlati tanácsok a boldog párkapcsolathoz. Bp.: Jaffa. 248 p. Kve 2940 Ft

Peck, M. Scott: A járatlan út: a szeretet, a hagyományos értékek és a szellemi fejlődés új pszichológiája. Bp.: Park. 253 p. (Hétköznapi pszichológia) Fve 2500 Ft

Tolle, Eckhart: A most hatalma a gyakorlatban: nélkülözhetetlen tanítások, meditációk. Bp.: Édesvíz. 159 p. (Tudatos teremtés) Kve 2490 Ft

Vidovszky Gábor: Örmérening: gyakorlati tanácsok, hogy azzá válhass, aki lenni szeretnél. [Esztergom]: Pillis-Print. 192 p. Fve 2300 Ft

Természetgyógyászat

Gienger, Michael: Elsősegély gyógyító kristályokkal. Bp.: Édesvíz. 326 p. (Természetgyógyászat) Fve 3990 Ft

Gienger, Michael: A kristályok karbantartása: tisztítás, feltöltés, tárolás. Bp.: Bioenergetic. 58 p. Fve 990 Ft

Természetes gyógymódok enciklopédiája. Bp.: Ventus Libro. 634 p. Kve 4980 Ft

Technika. Technikatörténet. Műszaki tudományok

Heuréka!: találmányok az ókortól napjainkig. [Nyíregyháza]: Nagykönyv K. 40 p. (A mi világunk, 28.) Kve 1290 Ft

Haditechnika

Fowler, Will – Sweeney, Patrick: Puskák és sorozatövő kézi lőfegyverek nagy enciklopédiája. Bp.: Kossuth. 256 p. Kve 7991 Ft

Jackson, Robert: 101 híres tank: legendás harcok az I. világháborútól napjainkig. Bp.: Ventus Libro. 112 p. Kve 3600 Ft

Jackson, Robert: 101 híres vadászgép: legendás harci repülőgépek az I. világháborútól napjainkig. Bp.: Ventus Libro. 112 p. Kve 3600 Ft

Mezőgazdaság

Liebhard, Peter: Energetikai faültetvények: rövid vágásfordulóú faanyagtermelés: a jövő nyersanyaga. Bp.: Cser K. 108 p. (Zöld-könyvek) Fve 3995 Ft

Állattenyésztés. Hobbiallatok tartása

Bedő Sándor – Holló István – Látits György: A borjak és a növendék üszök felnevelése. Bp.: Mezőgazda. 168 p. Fve 3900 Ft

Mézes Miklós – Hausenblasz József: Sertéstakarmányozás. Bp.: Mezőgazda. 185 p. Fve 3900 Ft

Nicholas, Anna Katherine: A mopsz. Bp.: Cser K. 68 p. (Kisállataink) Fve 2495 Ft

Wirth, Volker von: Madárpókok. Bp.: Cser K. 64 p. (Kisállataink) Fve 2495 Ft

Halászat. Vadászat

Hespeler, Bruno – Krewer, Bernd: Fiala vagy idős?: a csülkös vad terepi értékelése. Bp.: Mezőgazda. 128 p. Kve 3200 Ft

Vendéglátás. Szakácskönyvek

Agrech, Martine: Házi kenyerek: receptek kenyérsütő gépéhez. Bp.: Officina '96. 92 p. (Larousse 100 % siker, 100 % élvezet) Kve 2450 Ft

Bódi Margó: Az én izvilágom. Bp.: Bódi G. Produkciós Iroda Kft. 161 p. Kve 3999 Ft

Frank Júlia: Halból és vadhúsból készült ételek: 100 recept. Bp.: Corvina. 63 p. [8] t. (Frank Júlia konyhája) Fve 1600 Ft

Harmati Gábor: Utasellátó 60. Bp.: M. Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum. 108 p. Kve 2800 Ft

Kauders, Marie: Teljes izraelita szakácskönyv: a húsvéti konyha figyelembevételével. Bp.: Gabbiano Print. XXIV, 305 p. Kve 5090 Ft

Koktélok kiskönyve. Pécs: Art Nouveau. 832 p. Fve 2999 Ft

Sütés főzés nagykönyve: lépésről lépésre: [több mint 650 könnyen megtanulható konyhai művel, 400 remek, bevált recept.] Bp.: Kossuth. 463 p. Kve 7989 Ft

Tésztáételek kiskönyve. Pécs: Art Nouveau. 832 p. Fve 2999 Ft

Vezetéstudomány. Menedzsment. Szervezés

Csikszentmihályi Mihály: Jó üzlet: vezetés, áramlat és az értelem Győr: Lexecon. 236 p. Fve 3180 Ft

Üzemgazdaság. Marketing

Bencsik Andrea: A tudásmenedzsment emberi oldala. Miskolc: Z-Press. 269 p. Fve 3950 Ft

Cohen, William A.: Marketingtervezés. Bp.: Akad. K. 429 p. (Marketing szakkönyvtár) Kve 5450 Ft

Számvitel

Takács András: Vállalatértékelés magyar számviteli környezetben. Bp.: Perfekt. 200 p. Fve 3290 Ft

Különléle iparágak. Számítástechnika

Balázs György: Különléle betonok és betontechnológiák. 2. Bp.: Akad. K. 408 p. Kve 5280 Ft

Bártfai Barnabás: A trónkövetelő Windows 7: [megjelenés előtti, magyarított RC verzió alapján]. Bp.: BBS-INFO. 215 p. Fve 2490 Ft

Mayer István: Neteránok: [„eüzstgeneráció” az internet világában]. Bp.: Panem. 264 p. (Idősebbek is elkezdhetik) Fve 2490 Ft

Moroney, Laurence: Microsoft Silverlight 3: első könyv. Bicske: Szak K. XXVI, 404 p. Fve 6500 Ft

Szolgáltatás-orientált architektúra. Bp.: Panem. XIX, 234 p. Fve 3900 Ft

Vik, Václav: Házi és kerti füstölők és grillezők: építés – füstölési módok. Bp.: Cser K. 84 p. (Mestermunka) Fve 3995 Ft

Ruházati ipar

Gidel, Henry: Coco Chanel. Bp.: Európa. 429 p. Kve 3800 Ft

Dísz tárgyak készítése. Barkácsolás. Játékkészítés

Finnanger, Tone: Napsugaras otthon. Bp.: Aréna 2000. 157 p. (Praktika könyvek) Fve 3690 Ft

Sommer, Eva: Csak kalózkodnak!: barkács- és játékkötletek. Bp.: Cser K. 32 p. + mell. (Színes ötletek, 103.) Fve 995 Ft

Steffan, Christiane: Csak királynőknek!: barkács- és játékkötletek. Bp.: Cser K. 32 p. + mell. (Színes ötletek, 102.) Fve 995 Ft

MŰVÉSZET. SZÓRAKOZÁS. SPORT**Építészet. Urbanisztika**

Budapest neoreneszánsz építészet: tanulmányok a 2008. november 18-án Budapest Főváros Levéltárában rendezett konferencia anyagából. Bp.: BFL. 236 p., XII t. Ft 2000 Ft

Csernyus Lőrinc. Bp.: [Serdian Kvk.] 190 p. Kve 3573 Ft

Zászlótartók. Bp.: Tandem Graf. Stúdió. 127 p. (Anno) Fve 1450 Ft

Grafikai művészetek

„A magyar rajz fiatal mesterei”: Szalay Lajos és nemzedékterápiái, 1932–1949: a Magyar Nemzeti Galéria és a Miskolci Galéria Városi Művészeti Múzeum közös kiállítása: [Miskolci Galéria, 2009. április 18 – augusztus 2. [Miskolc]: MG. 175 p. (A Miskolci Galéria könyvei, 35. Fve 2100 Ft

Iparművészet, díszítőművészet, ipari formatervezés

Somogyi Zsolt: A magyar szecesszió bútorművészete. Bp.: Corvina Iparművészeti Múzeum. 200 p. (Az iparművészet remekei) Fve 4490 Ft

Fotóművészet. Fényképezés

Színrel lélekkel: National Geographic, 1888–2009. Bp.: Geographia K. 511 p. Kve 14990 Ft

Zene

Frost, Rupert: Michael Jackson csodálatos világa, 1958–2009. [London]: Go Entertainment Group Ltd. 130 p. Fve 2849 Ft

MacDonald, Ian: A fejek forradalma: a Beatles dalai és a hatvanas évek. Bp.: Park. 403 p. Kve 2900 Ft

Myers, Ben: System of a Down: Hollywood alulnézetből. Bp.: Cartaphilus. 233, [12] p. (Legendák élve vagy halva, 35.) Kve 3990 Ft

Szórakozás, cirkusz

Dévényi Ildikó – Moravetz Levente: Aranybohóc: a Magyar Nemzeti Cirkusz legendája. [Pécs]: Pro Pannonia. 207 p. (Pannónia könyvek) Kve 2600 Ft

Filmművészet

Alexander, Lauren: Kedvenc sztárom, Miley. Bp.: Egmont-Hungary. 147 p., [8] t. (Tini sztárok titkai) Fve 1699 Ft

Tarantino, Quentin: Becstelen brigantik. Bp.: Cartaphilus. 264 p. (Cartaphilus forgatókönyvek) Fve 2000 Ft

Színházművészet

Grotowski, Jerzy: Színház és rituálé: szövegek, 1965–1969. Pozsony: Kalligram. 237 p. Fve 2500 Ft

Sport

Capelle, Phil: Biliárdbiblia. Bp.: Ekren. 480 p. Fve 4690 Ft

Gimnasztika mindenkinek: [fogasztó torna, táplálkozás, légzés, nyújtás, aerobic]. Bp.: Sziget Kvk. 95 p. (Fitnessz könyvek) Fve 1850 Ft

Kreinberg, Peter: A westernlovaglás. Bp.: Mezőgazda. 120 p. (Lovasakadémia, 15.) Kve 2900 Ft

Nógrádi futball: 2008/2009. Salgótarján: Nógrád M. Sportági Szakszövetség. 182 p. Fve 1000 Ft

Nordmann, Michael: 1000 focista: minden idők legjobb játékosai. Pécs: Alexandra. 336 p. Kve 5999 Ft

Tsatsouline, Pavel: A meztelen harcos avagy. Hogyan lehetsz félelmetesen erős – kizárólag a saját testsúlyoddal dolgozva. Bp.: Jaffa. 219 p. Fve 3990 Ft

Társasjátékok. Rejtvények. Fejtörők

Nagy IQ-tréner: 365 feladat, rejtvény és játék. Bp.: Ventus Libro. 320 p. Fve 2980 Ft

Társas szórakozások. Mozgásművészet. Tánc

Fullman, Joe: Bűvésztükkök nagykönyve. Bp.: Egmont-Hungary. 120 p. Kve 2999 Ft

NYELV ÉS IRODALOM**Nyelvtudomány**

Adamik Béla: A latin nyelv története: az indoeurópai alapnyelvtől a klasszikus latinig. Bp.: Argumentum. 281 p. (Apollo könyvtár, 30.) Fve 2800 Ft

A magyar helyesírás szabályai. Bp.: Akad. K. 509 p. Kve 2550 Ft

Rónai Béla: Édes anyanyelvünk. [Szombathely]: Oskar. 383 p. Fve 2980 Ft

Tótfalusi István: Klasszikus szócsaládfák: nyelvünk görög és latin eredetű szavai. Bp.: Tinta. 236 p. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához, 96.) Kve 2990 Ft

Wilkes, Angela: Szóalaj meg bátran angolul: [szórakoztató, színes rajzokkal illusztrált nyelvkönyv]. Bp.: Holnap. 47 p. Kve 2100 Ft

Wilkes, Angela: Szóalaj meg bátran franciául: [szórakoztató, színes rajzokkal illusztrált nyelvkönyv]. Bp.: Holnap. 47 p. Kve 2100 Ft

Wilkes, Angela: Szóalaj meg bátran németül: [szórakoztató, színes rajzokkal illusztrált nyelvkönyv]. Bp.: Holnap. 47 p. Kve 2100 Ft

Wilkes, Angela: Szóalaj meg bátran olaszul: [szórakoztató, színes rajzokkal illusztrált nyelvkönyv]. Bp.: Holnap. 47 p. Kve 2100 Ft

Wilkes, Angela: Szóalaj meg bátran oroszul: [szórakoztató, színes rajzokkal illusztrált nyelvkönyv]. Bp.: Holnap. 45 p. Kve 2100 Ft

Szótárak

Angol – magyar kézisztár. Bp.: Akad. K. XXVIII, 1147 p. + mell.: 1 CD-ROM, Angol – magyar tematikus nyelvvizsgaszótár. (61 p.) Kve 6590 Ft

Magay Tamás – Ország László: Magyar – angol kézisztár. Bp. Akad. K. XXI, 816 p. + mell.: 1 CD-ROM Kve 6590 Ft

Irodalomtudomány

Balázs Eszter: Az intellektualitás vezérei. Viták az irodalmi autonómiáról a Nyugatban és a Nyugatról, 1908–1914. Bp.: Napvilág. 364 p. (Critica) Fve 2800 Ft

Balogh F. András: Némét – magyar irodalmi együttélések a Kárpát-medencében. Bp.: Argumentum. 205 p. (Irodalomtörténeti füzetek, 166.) Fve 2100 Ft

Bazsányi Sándor: „Fehéret, feketét, tarták...” Változatok az iróniára. Pozsony: Kalligram. 491 p. Fve 2990 Ft

Csörsz Rumen István: Szöveg szöveg hátán: a magyar közköltészet variációs rendszere, 1700–1840. Bp.: Argumentum. 222 p. (Irodalomtörténeti füzetek, 165.) Fve 2100 Ft

Kedves Gyula – Ratzky Rita: Csataterek Petőfije: dokumentumok, Petőfi-művek hadtörténeti és irodalomtörténeti-poétikai elemzésekkel. Bp.: Timp: LaVik. 92 176 p., [4] t., [2] t.fol. (Timp – militaria, 11.) Kve 3500 Ft

A magyar irodalom évkönyve: 2008. Bp.: Széphalom Könyvműhely. 382 p. Ft 2900 Ft

Nyugat-képeskönyv: fotók, dokumentumok a Nyugat történetéből. Bp.: PIM. 287 p. Ft 4830 Ft

Nyugat népe: tanulmányok a Nyugatról és koráról. Bp.: PIM. 439 p., [8] t.b Ft 2800 Ft

FÖLDRAJZ, ÉLETRAJZ, TÖRTÉNELEM**Honismeret. Helytörténet**

Andrássy út. Bp.: Fekete Sas. 244 p. (Budapesti kultúrtörténeti séták, 1.) Ft 3200 Ft

Bácher Iván: Újlipócia. [Szociográfia] Bp.: Ulpus-ház. 101 p. Kve 3998 Ft

Földrajztudomány. Expedíciók. Útleírások. Útikönyvek

Amszterdam. Bp.: Panemex. 160 p. (Útitárs top 10) Fve 2290 Ft

Barcelona: útikalauz. Bp.: Panemex. 80 p. + térkép (Zsebútitárs) Ft 990 Ft

Berlin: útikalauz. Bp.: Panemex. 80 p. + térkép (Zsebútitárs) Ft 990 Ft

Cunningham, Antonia: Koppenhága. Bp.: Panemex. 128 p. (Útitárs top 10) Ft 2290 Ft

Filip Gabriella: Eszterháztól Eisenstadton át Fraknóig: vendégségben az Esterházyaknál. Miskolc: Well-Press. 220 p. (Vendégváró útikönyvek) Fve 3200 Ft

Firenze. Bp.: Panemex. 80 p. + térkép (Zsebútitárs) Ft 990 Ft

Johnson, Lorraine – Hopkinson, Barbara: Toronto.. Bp.: Panemex. 128 p. (Útitárs top 10) Ft 2290 Ft

Leidig, Michael – Zoech, Irene: Bécs. Bp.: Panemex. 160 p. (Útitárs top 10) Ft 2290 Ft

Méhes László: Hollókő és a palóc vidék. Miskolc: Well-Press. 220 p. (Vendégváró útikönyvek) Ft 3200 Ft

Nydahl, Ole: Első lépés a Gyémánt Úton. Egy utazás, amely történelmet írt. Bp.: Jaffa. 279 p. Kve 2940 Ft

Oláh Sándor: A paradicsom és a vénem. [Sopron]: novum Verlag. 118 p. Ft 2990 Ft

Sárközi Judit: Az Őrségtől Göcsejig. Miskolc: Well-Press. 219 p. (Vendégváró útikönyvek) Ft 3200 Ft

Sutarski, Konrad – Domonkos László: Megőrzésre átvéve: barangolás a lengyel Szepesben és Árvában. Bp.: Unicus. 206 p. Ft 4200 Ft

Velence. Bp.: Panemex. 80 p. + térkép (Zsebútitárs) Ft 990 Ft

Történettudomány. Történeti segéd tudományok

Hadvezérek: a harcmezők urai. Bp.: Totem Plusz. 304 p. Kve 12995 Ft

McNab, Chris: A legnagyobb történelmi katasztrófák: a világtörténelem legsúlyosabb csapásai. Bp.: Nemzeti Tankvk. 320 p. Kve 2490 Ft

Életrajzok. Családtörténet

Christie, Agatha: Így éltünk Mezopotámiában. Bp.: Partvonal. 231 p. Fve 2990 Ft

Lantos Péter: Sínek és sorsok. Bp.: Scolar. 251 p. Fve 2951 Ft

Világtörténet. Régészet

Aquincumi Látványraktár: [a BTM Aquincumi Múzeuma állandó kiállításának katalógusa] = Visual store at Aquincum : [catalogue of the permanent exhibition of the Aquincum Museum]. Bp.: BTM. 232 p. Kve 10000 Ft

Nováki Gyula – Sárközy Sebestyén – Feld István: Borsod-Abaúj-Zemplén megye várai az őskortól a kuruc korig. Bp.; Miskolc: Castrum Bene Egyes.: HOM. 330 p. (Magyarország várainak topográfiája, 1.) (Borsod-Abaúj-Zemplén megye régészeti emlékei, 5.) Fve 6873 Ft

Művelődéstörténet

Kalóznapló: Morgan kapitány és a karib-tengeri kalózok rémtettei, ahogy Alexander Exquemelin a saját szemével látta. Bp.: Athenaeum. 192 p. Kve 5990 Ft

Kovács István: A barátság anatómiája. 2. kv. Bp.: Széphalom Könyvműhely. 340 p., [16] t. Kve 2900 Ft

Serdián Miklós György: Iszlám szótár. Bp.: [Serdián Kvk.] 133 p. Fve 2100 Ft

Európa (és az európai államok) története

Anderle Ádám: Történelmi minták és utak. Esszék Spanyolországról és Latin-Amerikáról. Szeged: SZTE. 213 p. Fve 2300 Ft

Szilágyi Ágnes Judit: Metszéspontok: tanulmányok a portugál és a brazil történelemről. Szeged: SZTE. 218 p. Fve 2300 Ft

Magyarország és a magyarság története

Balázs Pál: Forgószélben: a budapesti ortodox zsidóság és iskolái. Bp.: Novella. 564 p. Kve 4990 Ft

Etényi Nóra, G.: Pamflet és politika: a hatalmi egyensúly és Magyarország a 17. századi német propagandában. Bp.: L'Harmattan. 432 p. Ft 3700 Ft

Ezernyolcszáznegyvennyolc: az 1848/49-iki magyar szabadságharc története

képekben: egykorú képek, okiratok, eredeti kézírások, ereklyék, nevezetes nyomtatványok, kiáltványok, művészeti emlékek. Repr. kiad. Bp.: Kossuth. 476 p. Kve 6990 Ft

Pálosfalvi Tamás: A Hunyadiak kora, 1437–1490. Bp.: Kossuth. 104 p. (Magyarország története, 7.) Kve 1590 Ft

Petrik István: Rejtélyek országa: a kazár királyság és a kazár-magyar kapcsolatok rövid története. Bp.: Cédrus Műv. Alapítvány : Napkút. 102 p. (Ómúltunk tára, 2.) Fve 990 Ft

Szörényi László: Harmóniára teremtve. Tanulmányok Mátyás királyról. Bp.: Lucidus. 151 p. (Kisebbségkutatás könyvek) Fve 2800 Ft

SZÉPIRODALOM

Ady Endre levelezése. 3. 1910–1911. Bp.: Akad. K. 647 p., [8] t. Kve 3800 Ft

Anderson, Catherine: Hetedik mennyország. Bp.: General Press. 398 p. (Romantikus regények) Kve 2290 Ft

Austen, Jane: Bűszkeség és balítélet. Szeged: Lazi. 336 p. Kve 2500 Ft

Baán Tibor: Konstelláció: kollázsok és haikuk. Bp.: Hét Krajcár. 64 p. Fve 1180 Ft

Babits Mihály levelezése, 1914–1916. Bp.: Argumentum. 466, [18] p. (Babits Mihály műveinek kritikai kiadása) Kve 3900 Ft

Baldacci, David: A Teve Klub. Bp.: Európa. 556 p. Kve 3000 Ft

Ball, Sarah – Fawkes, Kate: Wilson meghibásodik. Bp.: Egmont-Hungary. [24] p. (Vidám kalandok Chuggingtonból, 1.) Kve 2199 Ft

Bárony István: Vadászhangok, hangulatok. 3. Nyomról nyomra. Sárkeresztes: DCG BT. 208 p. Kve 2730 Ft

Bartos Erika: Hanna utazásai. Pécs: Alexandra. 108 p. Kve 1999 Ft

Békés Pál: A Bölcs Hiánypótló. Bp.: Móra. 123 p. Kve 2390 Ft

Benzoni, Juliette: Aurora. 1. köt. Hajnal szerelme. Bp.: Geopen. 324 p. Fve 2990 Ft

Benzoni, Juliette: Aurora. 2. köt. Hajnal fia. Bp.: Geopen. 352 p. Fve 2990 Ft

Bódás János: Örömhírt mondog: a jó érdekében emelni szót. Bp.: Arany Forrás K. 160 p. (Hétköznapi kereszténység) Fve 1950 Ft

Bolla, Tom: Desperatus. 2. r. Sopron: novum Verlag. 426 p. Fve 4490 Ft

Borges, Jorge Luis válogatott művei. 4. Az ós kastély: esszék. Bp.: Európa. 355 p. Kve 3700 Ft

Borges, Jorge Luis válogatott művei. 5. A homály dicsérete: költemények. Bp.: Európa. 303 p. Kve 3700 Ft

Bukowski, Charles: A semmitől délre. Bp.: Cartaphilus. 248 p. Kve 3000 Ft

Chandler, Raymond: Visszajátszás. Bp.: Európa. 218 p. (Európa krimi) Kve 2200 Ft

Choi, Allan: Barbie és a három muskétás. Bp.: Egmont-Hungary. [28] p. Kve 2199 Ft

Christie, Agatha: Örök éj. Bp.: Európa. 271 p. (Európa krimi) Kve 2200 Ft

Clement-Davies, David: Tűzhozó. Szeged: Könyvmolyképző K. 417 p. Fve 3499 Ft

Courths-Mahler, Hedwig: Meglátni és megszeretni. Bp.: EX-BB K. 139 p. (Hedwig Courths-Mahler felejthetetlen szerelmes regényei) (Bastei romantik) Fve 851 Ft

Csáth Géza: Az álmok asszonya. Szeged: Lazi. 247 p. Kve 2400 Ft

Csernák Árpád: A panzió = The pension. [Elbeszélések magyar és angol nyelven] Kaposvár: Búvópatak Alapítvány. 129 p. (Búvópatak könyvek) Fve 1200 Ft

Csorba Béla: Orális élvezetek. Zenta: zEtna. 77 p. (Vulkánfiber, 8.) Kve 1500 Ft

Csúcs és a csapat. Bp.: Egmont-Hungary. 24 p. (Vadiúj Verda-storik, 3.) Kve 2199 Ft

Deaver: Hideg hold. Pécs: Alexandra. 573 p. Fve 2699 Ft

Delahaye, Gilbert – Marlier, Marcel: Márti és a csodás ajándék. [Kaposvár]: Holló. 21 p. Kve 950 Ft

Delahaye, Gilbert – Marlier, Marcel – Marlier, Jean-Louis: Márti és a félelmetes kutya. Kaposvár: Holló. 20 p. Kve 950 Ft

Delahaye, Gilbert – Marlier, Marcel – Marlier, Jean-Louis: Márti hercegnők és lovagok között. [Kaposvár]: Holló. 19 p. Kve 950 Ft

Delahaye, Gilbert – Marlier, Marcel – Marlier, Jean-Louis: Márti meglepi kis vendégét. Kaposvár: Holló. 21 p. Kve 950 Ft

Dobos Edit: Mesék így is, úgy is: olvasásra és drámajátékra készen. Bp.: Dinasztia. 119 p. + mell.: 1 CD Fve 2597 Ft

Eco, Umberto: A tegnapi szigete. Bp.: Európa. 470 p. Kve 3200 Ft

Elisabeth B. I.: Az óceán idegen gyermekei. [S.I.] : Szerző. 68 p. Ft 1000 Ft

Fable, Vavayan: Sárkánykönyv. Bp.: Fabyen. 568 p. Fve 2095 Ft

Fekete István: Éjfél után... Szeged Lazi. 236 p. (Fekete István művei) Kve 2600 Ft

Fekete István: Vuk. Bp.: Móra. 113 p. (Fekete István művei) Kve 1691 Ft

Fríggieri, Oliver: A jácminok mindig nyílnak. Szeged: Bába. 235 p. Fve 1636 Ft

Gábor Erzsébet: Az erdők fia. Szeged: Bába. 352 p. Fve 3491 Ft

Gáll Vera: Egy nagy szerelem apró morzsái. Bp.: Trikolor. 98 p. Fve 1750 Ft

Gárdonyi Géza: Egri csillagok. 1–2. Bp.: Nemzeti Tankvk. 297 + 301 p. A két kötet együtt Ft 1170 Ft

Gárdonyi Géza: Ida regénye. Szeged: Lazi. 325 p. Kve 2400 Ft

Gavalda, Anna: Vigaszág. Bp.: Magvető. 543 p. Kve 3490 Ft

Gibb, Sarah – Jones, Ursula: A királykisasszony, akinek nem volt birodalma. Bp.: Manó Kv. [32] p. Kve 2290 Ft

Grace, N. B.: Boldog évforduló! a nagy sikerű filmek szereplőinek újabb kalandjai. Bp.: Egmont-Hungary. 99 p. (High school musical, 12.) Fve 1699 Ft

Grisham, John: Késérő pirula. Bp.: Geopen. 487 p. Fve 3290 Ft

Grisham, John: Az utolsó esküdt. Bp.: Geopen. 479 p. Fve 3290 Ft

Gyöcsi László: Várurak kegyben és perben. Bp.: Szerző. 112 p. Fve 1800 Ft

Haas, Wolf : Csontdaráló. Bp.: Scolar. 196 p. (Scolar krimik) Ft 1950 Ft

Haggard, F.: Möbius gyűrűje. 2. Sopron: novum Verlag. 455 p. Ft 4490 Ft

Hamilton, Laurell K.: Anita Blake, vámpírvadász. 1. Bűnös vágyak. Bp.: Agave Kv. 245 p. Ft 2280 Ft

Hello Kitty egy napja. Bp.: Egmont-Hungary. [24] p. (Hello Kitty meséi, 1.) Kve 2199 Ft

Hrabal, Bohumil: Diszgyász. Bp.: Európa. 260 p. Kve 3000 Ft

James, Peter: Jól áll nekik a halál. Bp.: General Press. 394 p. (Világsikerek) Kve 2290 Ft

Jókai Mór: A kőszívű ember fiai. 1–2. Bp.: Nemz. Tankvk. 307 + 320 p. A két kötet együtt Ft 1170 Ft

Jónás Éva: Az átjáró: Barnabás Meseországban. Bp.: Magánkiadás. 345 p. Kve 3100 Ft

Jónás Éva: Mazsolaszemek avagy. A férfiak és én. Bp.: Magánkiadás. 414 p. Ft 3000 Ft

Kalász Márton összes verse. Bp.: Magyar Napló. 670, [31] p. Kve 4935 Ft

Kazinczy Ferenc: Fordítások Bessenyeitől Pyrkerrig: önállóan megjelent fordításkötetek. Kritikai kiad. [Debrecen]: Debreceni Egy. K. 888 p. (Kazinczy Ferenc művei) Kve 3800 Ft

Kerouac, Jack: Gerard látomásai. Bp.: Cartaphilus. 151 p. Kve 2600 Ft

King, Stephen: Blaze. Bp.: Európa. 254 p. Kve 3000 Ft

King, Stephen: Blaze. Bp.: Európa. 254 p. Fve 2400 Ft

Kipufogófürdő új fényei. Bp.: Egmont-Hungary. 111 p. Kve 2999 Ft

Klárás antológia 2009. Bp.: Uránusz. 353 p. Fve 5600 Ft

Larsson, Stieg: Millennium trilógia. 2. A lány, aki a tűzzel játszik. Bp.: Animus. 527 p. Fve 3490 Ft

Lee, Young-Hee: Annyira király vagy! 2. [Manga] [Újhartyán]: Vad Virágok Könyvműhely. [196] p. Fve 1890 Ft

Lengyel Géza: Az idő sodrában. Bp.: Szerző. 67 p. (Z) Fve 700 Ft

Lenk, Fabian: Idődetektívek. 1. köt. Összeesküvés a Holtak Városában. Bp.: Scolar. 153 p. Kve 990 Ft

Lőrincz L. László: Naraszinha oszlopa. Bp.: Studium Plusz. 505 p. Fve 1499 Ft

Maar, Paul: Tessék engem megmenteni! Szeged: Könyvmolyképző K. 147 p. Kve 1999 Ft

Maddonald, Ross: Csipkerózsika. Bp.: Európa. 378 p. (Európa krimi) Kve 2500 Ft

Macomber, Debbie: Boldogság másodikból. Bp.: Harlequin. 239 p. (A New York Times sikerszerzője) Fve 1595 Ft

Manger, Icik: Az édenkert könyve. Bp.: Jeruzsálem: Múlt és Jövő Kv. 234 p. Kve 3200 Ft

Márai Sándor: Bolhapiac: [tárcanovellák]. Bp.: Helikon. 211 p. Kve 2990 Ft

Mátyás országa: irodalmi antológia. Bp.: Zrínyi. 245 p. Fve 2500 Ft

Maughan, William Somerset: Borotvaélen. Bp.: Holnap. 371 p. Fve 2500 Ft

McElroy, Laurie: Lebilincselő barátság. Bp.: Egmont-Hungary. 112 p. (Hannah Montana, 13.) F 1699 Ft

McNaught, Judith: Összetört idill. 2. Bp.: General Press. 317 p. Kve 2290 Ft

Merle, Robert: Állati elmék. Bp.: Európa. 568 p. Kve 2900 Ft

Meseszöveg: Lesznai Anna tiszteletére írták a gyerekek. Bp.: Nemzeti Tankvk. 144 p. Kve 1901 Ft

Mézses mesék. Bp.: Egmont-Hungary. 32 p. (Kalandra fel Micimackóval!, 1.) Kve 2399 Ft

Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője. Bp.: Nemzeti Tankvk. 229 p. (NTK-klasszikusok) Fve 1170 Ft

Milyen kedved van? Bp.: Egmont-Hungary. [24] p. (Hello Kitty meséi, 2.) Kve 2199 Ft

Molnár Géza: A Land. Bp.: [Szerző]: Szeváciusz I. 112 p. Fve 500 Ft

Mondókáskönyv a legkisebbeknek. Bp.: Egmont-Hungary. 32 p. (Micimackó vagyok, találkoztunk már?, 1.) Kve 2399 Ft

Nagy Bandó András: Ringató: altatók gyerekeknek, szüleinek és nagyszüleinek. [Verse] Orfű: Szamárful. 64 p. Kve 1499 Ft

Orwell, George: 1984. Bp.: Európa. 341 p. Kve 2700 Ft

Pálfalvi Nándor: Adam és Eden. [Cegléd]: Gladius. 157 p. Kve 2500 Ft

Pálfalvi Nándor: Én és te. [Cegléd]: Gladius. 199 p. Kve 3000 Ft

Parker, Cynthia: Szingli nők. [Kecskemét]: Vagabund. 207 p. Fve 630 Ft

Pásztor Pálma: Nyughatatlan lélek. Szeged: Bába. 122 p. Fve 1091 Ft

Pelecanos, George P.: Az éjszakai kertész. Pécs: Alexandra. 339 p. Fve 1999 Ft

Pelevin, Viktor: Generation 'P'. [Regény] Bp.: Európa. 387 p. Kve 3200 Ft

Perjési István: Találkozások iskolája. [Sopron]: novum Verlag 155 p. Fve 2990 Ft

Pósa Zoltán: Az ifjúság maradéka. Bp.: M. Napló. 132 p. (Magyar Napló regény pályázat) Fve 1470 Ft

Preston, Douglas – Child, Lincoln: A megtalált ereklye. Bp.: General Press. 390 p. (Világsikerek) Kve 2290 Ft

Preußler, Otfried: Málévári ribillió. Szeged: Könyvmolyképző K. 128 p. Kve 1999 Ft

Próbaidő: prózaantológia. Bp.: Palatinus. 210 p. Fve 2600 Ft

Prohászka László Máté: Álmodó városa. Bp.: Szerző. 74 p. (Z) Fve 500 Ft

Quick, Amanda: Rád vártam! Bp.: Maecenas. 319 p. Fve 1498 Ft

Rákosi Jenő: A legnagyobb boldog. [Sopron]: novum Verlag 155 p. Fve 2990 Ft

Rákosi Jenő: válogatott művei. (1.) Kve 2200 Ft

Read, Mark Brandon: Chopper. Bp.: Cartaphilus. 237 p., [20] t. (Filmregények) Kve 3500 Ft

Redmond, DI – Ball, Sarah: Koko és az áramszünet. Bp.: Egmont-Hungary. [24] p. (Vidám kalandok Chuggingtonból, 2.) Kve 2199 Ft

Regőczy Gergely: Szabadságharc 2048. 2. köt. Sopron: novum Verlag. 673 p. Fve 5490 Ft

Roberts, Nora: Pogánykő: Völgy-trilógia 3. Bp.: Gabo. 349 p. Fve 1990 Ft

Robinson, Peter: Démoni kapcsolat. Bp.: General Press. 387 p. (Világsikerek) Kve 2290 Ft

Saylor, Steven: A végzet fegyvere. Bp.: Agave Kv. 343 p. Fve 2280 Ft

Schwajda György: A rátóti legényanya. Szeged: Lazi. 157 p. Fve 1990 Ft

Sedgwick, Marcus: Boszorkánydomb. Szeged: Könyvmolyképző K. 142 p. Kve 1999 Ft

Shan, Darren: Démonvilág. 8. kv. Farkassziget. Bp.: Móra. 217 p. Kve 2390 Ft

Simon, Francesca: Rosszcsont Peti legádázabb ellenségei. Bp.: Animus. 182 p. Kve 2590 Ft

Sivatagi szívlész. Bp.: Egmont-Hungary. 24 p. (Vadiúj Verda-sztorik, 4.) Kve 2199 Ft

Small, Bertrice: Titkos örömök. Bp.: Partvonal. 316 p. Fve 2990 Ft

Smith, Tom Rob: A 44. gyermek. Bp.: Európa. 523 p. Kve 3300 Ft

Sohányi Edit: Engem szeress! Bp.: Móra. 179 p. (Móra X könyvek) Kve 2189 Ft

Stilton, Geronimo: Extraegeres vakáció a Pompás Pocok panzióban. Pécs: Alexandra. 116, [12] p. (Mulatságos történetek) Fve 1299 Ft

Sulyk Vince: Vérezní kezd a tenger. Bp.: Argumentum. 102 p. Kve 2500 Ft

Szántó Judit, M.: Mayer Marcsa boldogsága. Bp.: Szerző. 57 p. (Z-füzetek, 128.) Fve 250 Ft

Szegedi Szabó Béla: Azúrpaizs. Zenta: zEtna. 74 p. (Vulkánfiber, 9.) Kve 1500 Ft

Szepes Mária: Pöttyös Panni. Bp.: Móra. 48 p. Kve 2490 Ft

Szögi Csaba: Korai orgazmus: szabaddal kísérletek a vörös óriás hajnalától a fehér törpe alkonyatáig. Zenta: zEtna 91 p. (Vulkánfiber, 10.) Kve 1500 Ft

Sztrugackij, Arkagyij Natanovics – Sztrugackij, Borisz Natanovics: Lakott sziget. Bp.: Metropolis Media. 338 p. (Galaktika fantasztikus könyvek) Fve 2990 Ft

Talkington, Bruce: Micimackó kedvenc ünnepei. Bp.: Egmont-Hungary. 191 p. Kve 3999 Ft

Teran, Boston: Kegyetlen kötelék. Bp.: Athenaeum. 239 p. Fve 2490 Ft

Thomas ABC-s könyve. Bp.: Egmont-Hungary 28 p. Kve 2399 Ft

Traini, Agostino: Hami: minden, ami az asztalunkra kerül. Bp.: Manó Kv. [40] p. Kve 2990 Ft

Updike, John: Az eastwicki özvegyek. Bp.: Európa. 379 p. Kve 3000 Ft

Varga Domokos: Kutyafülűek. Bp.: Hét Krajcár. 148 p. (Varga Domokos válogatott művei) Fve 1280 Ft

Vonnegut, Kurt: Virágvasárnap: önéletrajzi jegyzetek. Bp.: Maecenas. 315 p. Kve 1950 Ft

Wallace, Edgar: Csontos, a folyam ura. Bp.: K.u.K. K. 168 p. Fve 1200 Ft

Ward, J. R.: Megváltott szerető. Bp.: Ulpius-ház. 774 p. (Fekete Tör Testvérség, 6.) Fve 3998 Ft

Young, Toby: Hogyan veszítsük el barátainkat és legyünk magányosok. Bp.: Cartaphilus. 364 p. Kve 3990 Ft

Yun, Mi-Kyung: A vízisten menyasszonya. 3. [Újhartyán]: Vad Virágok Könyvműhely. [196] p. Fve 1890 Ft

Zelk Zoltán: Varázskréta. Bp.: Móra. 50 p. Kve 2190 Ft

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT A KÖNYVTÁRELLÁTÓ BOLTJAIBAN!

A könyvújdonságok, CD-k DVD-k közel teljes választékával, valamint import kiadványokkal, tankönyvekkel várjuk vásárlóinkat, szerződött partnereinket és minden kedves érdeklődőt. Kérjük, tekintsek meg honlapunkat www.kello.hu, illetve jöjjenek el boltjainkba! Széles választékkal, kedvező árakkal és különböző akciókkal várjuk Önöket!

KÓDEX KÖNYVÁRUHÁZ ÉS TANKÖNYVCENTRUM
1054 Budapest, Honvéd u. 5.
Tel.: (06-1) 428-1010
Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10–18 óra

KAZINCZY FERENC KÖNYVESBOLT
6722 Szeged, Jósika u. 34/a
Tel.: (06-62)-559-559
Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10–18 óra

Értetlenkedés – megint

■ Egy aránytalan, mondhatni felborult eszmefuttatás következik.

Két hete lapozom, olvasom, jegyzetelem ezt a könyvet, ezt a dokumentumösszeállítást és miközben egyik ámulatból a másikba esem, morgolódom, méltatlankodom, bosszankodok, s legfőképp értetlenül bámulok a *Sub clausula* címet viselő „állatorvosi ló” sorozat zárókötetére.

Adva van ugyanis egy remek ötlet: a magyar nemzet 20. századi sorsfordulói négy, korántsem önkényesen kiválasztott évszám (1920 és 1947, 1956 valamint 1989) köré csoportosítani és ezeket a történelmi eseményeket a jól ismertek mellett jószerével ismeretlen (vagy elfeledett), vagy még teljességgel publikálatlan alapdokumentumokkal világpolitikai erőterbe helyezni, felmutatni, megismertetni, és eddigi köztudásunkat (vagy köztudatlanságunkat) árnyalni.

Az ötlethez adottak jegyzett szakemberek, a sorozatszerkesztő *Gecsényi Lajos* a Magyar Országos Levéltár (MOL) főigazgatója és *Máthé Gábor*, a Corvinus Egyetem professzora, a munka dandárját végző történész *Baráth Magdolna*, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának osztályvezetője.

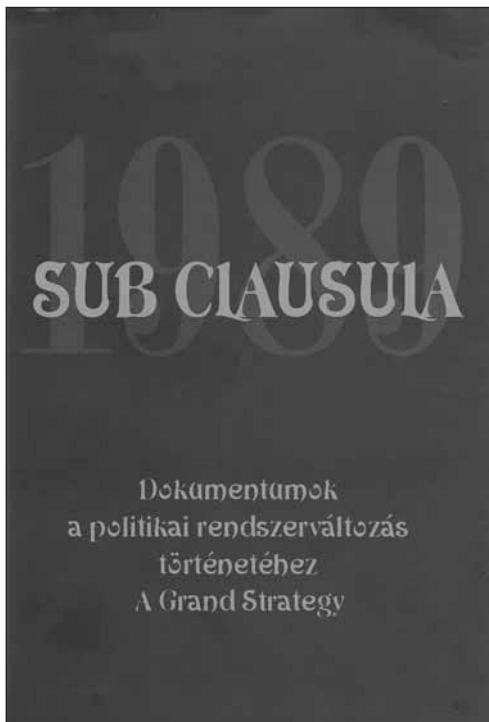
És adott a gyűjteményi háttér is, hiszen a források igen jelentős része a MOL-nál található. A három kötet mintegy 400 dokumentumot ad közre, jól vegyítve a kötelező (szinte már unalomig ismert, de elhagyhatatlan) forrásokat újdonságokkal (persze itt talán jobb szó: publikálatlan „régiségekkel”), vagyis lappangó, vagy teljes terjedelmében eddig még nem publikált iratokkal.

A három vaskos kötetben, egyfajta cseppben a tenger elv alapján ott szunnyad immár múlt századi, de nagyon is velünk, bennünk élő történelmünk forrásanyaga. Mindhárom kötet angol, francia, német, orosz és (ha jól „olvasom”) kínai nyelven is közlésezi a rövid, lényegre törően koncepciózus és gondolatgazdag szerkesztői bevezetőket és a dokumentumokat rövid annotációval ismertető tartalomjegyzékeket, jelezve ezzel is, hogy a kiadó időt pénzt, fáradságot nem kímélve a nemzetközi tudományos vérkeringésbe is szívesen bekötné ezt a sorozatát.

Csak hogy...

És innentől nem az én széljegyzetem, a szóban forgó vállalkozás borul fel.

Nem tisztzem annak kiderítése, hogy mi áll ennek a történet-tudományi, könyvkiadási fiaszónak a háttérében. Sejteni ugyan sejtem, hogy elsősorban a forráskiadványok közreadásában kevés tapasztalattal rendelkező, a szerkesztést megspóroló kiadó a ludas, merthogy az említett közreműködők nevei más – például a MOL vagy az 1956-os Intézet gondozta – kötetekben míves munkákat fémjeleznek. Ám akárhogy is történt, a mostani sorozat minden „bűne” a nevüket adókra (vagy a nevükben elkövetett szakmaiatlanság ellen nem tiltakozókra) hullik vissza. Ilyen, akár idézőjeles, akár idézőjel nélküli bűn tengernyi akad. Kezdjük a legvégén, annál, hogy manapság divatos szokás szerint a *Sub clausulákból* (is) ordítóan hiányoznak a névmutatók. Meddig menjünk vissza? Szekfüig, Angyal Dávidig, Fraknói Vilmosig? Komoly történeti munka, komoly forráskiadvány enélkül nem jelenhet(ne) meg. Ezt az egyszerű kijelentő mon-

datot manapság elég sokszor kell ismételtetni, egyszemélyes papagáj-kommandóként újra és újra meg is teszem. Pedig ezt a sorozatot jegyző személyiségek is jól tudják, a második, az 1956-os kötet végén még jelzik is. Más, nem mellékes kérdés, hogy mindez abban a formában egyenesen bősztító. A névmutató helyén ugyanis ez áll: „A dokumentumokban előforduló személynevek”, majd következik háromszáz név. De hogy ők melyik dokumentumban (dokumentumokban) „fordulnak elő”, nos ez legyen az olvasó gondja, baja, ha kíváncsi, lapozza végig újra és újra a 760 oldalt. A csonkán közölt névsor számomra azt jelzi, hogy a mutató elkészítésében a szerkesztők valameddig eljutottak, aztán, talán az idő szorításában, talán pénzhiányban, talán... (de nem találgatok), szóval a névmutató befejezetlenül, bornírt csonkasággal biggyesz-tett a könyv végére. Ezt a hibát sem

az első, sem a harmadik kötet nem követi el, onnan szó nélkül maradt le a névmutató. Az effajta köteteknél nagyon is elkélő „ki kicsoda” annotációkról már álmodni sem merek. Pedig, hogy nagy szükség volna erre is, azt az 1989-es dokumentumokat (is) válogató és jegyzetelő Baráth Magdolna is érzi, hiszen a lábjegyzetekben olykor – ha esetlegesen is, de – pótolgatja ezen nehezen megtalálható információkat.

Aztán itt van egy másik gubanc, amely, úgy látom, a most megjelent harmadik összeállítás specialitása, s amely a „személyiségvédelem” témakörébe tartozik. 1989 kapcsán a 117 közölt dokumentum körülbelül kétharmadát a MOL anyaga teszi ki. Van amelyik már megjelent, van, amelyik először látott nyomdafestéket. Amelyik egyszer már valahol megjelent – a legfontosabb gyűjtemény: a Gorbacsov tárgyalásai magyar vezetőkkel című ezredfordulós kiadvány (1956-is Intézet, szerkesztő Rainer M. János és Baráth Magdolna...) – annak eligazító jegyzetei akkurátus tömörítéssel be is kerülnek a *Sub clausulába*, más esetekben feltűnő a hiátus. Ám nem is ez a legnagyobb különbség, hanem az, hogy ha a forrás egyszer már megjelent, akkor (most) is megtudhatjuk, hogy például 1989 letelején még ki volt a moszkvai magyar nagykövet. Ha viszont egy dokumentum első közlésére kerül sor, érthetetlen, hogy az olvasó az egyébként nem titkos adatokat, például a Szovjetunióban Rajnai Sándort követő moszkvai vagy a prágai, a párizsi magyar nagykövet, netán a New York-i főkonzul nevét más könyvekből lesz kénytelen kikeresgélteni. Itt, a *Sub clausulában* ugyanis csupán a szögletes zárójelbe tett nagykövet szó jelzi, hogy az eredeti iraton ott van az aláírás is, vagyis csak az egyébiránt is sok bornírtságtól hemzse-gő levéltári törvény szemellenzős betartásán bosszankodhat a nagyjérdemű. Már az, aki addigra csalódottságában nem vágja oda a *Sub clausulákat*.

Egyszer majd minden kezdhető (szinte) előlről.

Murányi Gábor

Sub clausula 1989

Dokumentumok a politikai rendszerváltás történetéhez
(Szerkesztették: Gecsényi Lajos és Máthé Gábor,
válogatta, jegyzetelte Baráth Magdolna.)

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó. 906 oldal, 9900 Ft

„A Föld nevű bolygó taláломra kiválasztott pontján tartózkodom emberi testben.”

Tóth Krisztina

Hazaviszlek, jó?

Könyvbemutató
november 12-én
17 órakor
a Petőfi Irodalmi
Múzeumban

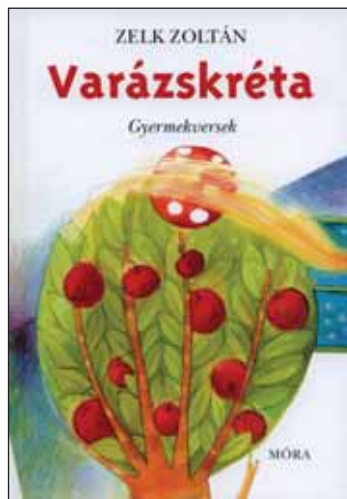
Bp. V., Károlyi M. u. 16.

„Csak az ember olvas...”

Chichen Izától Málévárig és vissza

Hja, varázskrétával könnyű!

■ *Zelk Zoltán* a 20. század azon jelentős költői közé tartozik, akik egész életükben szívesen és rendszeresen írtak verset a kicsiknek. De írt meséket is. Életműsorozatában külön kötetre érdemesítették ezen munkáit. Ma, sajnos, jobbára életművének csak ez a része ismert, viszont – hálísten – népszerű. Művei szerepelnek antológiákban, ott vannak az olvasókönyvekben. Vannak versei, amelyek megzenésítve lettek közismertek. És időről időre önállóan is megjelennek tőle kötetek. Most *Dian Viktória* állított össze a költő kicsiknek szóló (rövid verseiből – tehát verses mese nem szerepel benne) *Varázskréta* címmel egy gyönyörűen illusztrált kötetet. Faltisz Alexandra különös ráérzéssel adja vissza, ha kell reálisan, bensőségesen, ha kell némileg szürreálisan a költő változatos versvilágát. A gyerekeket, a madarakat, a tárgyakat, a természeti jelenségeket, az érzelmeket stb. A négy fejezetre osztott kiadvány (Hol kezdődik a világ?, Gyerekalma, Tisztásra ha hold süt, Ilyen gazdag, aki költő), mely egy híján ötven verset tartalmaz, elsősorban a kisiskolásoknak ajánlható.

Fogas kérdések

Aki ezt a könyvet megveszi, először is beleírhatja, hogy ő a tulajdonosa. Aztán, ha végigolvasta, mindent megtud, amit a fogakról tudni kell. Az újszülött, a csecsemő fogai a fogíny alatt rejtőznek egy ideig (amíg anyatejen táplálkozik). Kb. hat hónaposak vagyunk, amikor első fogacskáink előbújnak. Hát ekkor bizony nagyon nyugósek vagyunk (csak nem emlékszünk rá!). Kb. hatéves korunkban a tejfogak egyszer csak elkezdenek mozogni, lötyögni és mind a húsz kicserélődik maradandó fogra.

Iwona Radüinz *Thomas Röbner* illusztrációival az *Izgő-mozgó fogaim* c. kötetben minden lényegeset elmond – lényegre törően, szabatosan és szemléletesen – arról, amit a fogakról tudni kell. De a szerző ennél is többet nyújt, pl. a lényeges tudnivalók mellett érdekes információkat közöl. Megtudhatjuk például, a Föld számos országában mit csinálnak a gyerekek a kiesett tejfogaikkal. Ennél talán fontosabb, amikor rátérnek a fájdalmas témára: a fogak is lehetnek betegek. Tehát nemcsak azt tudjuk meg, miből van a fog, hanem azt is, mit kell tennünk, hogy egészséges maradjon. S ha mégis orvoshoz kell fordulni, akkor ebből informatív és egyben játékos könyvből azt is megtudjuk, mit csinál a fogorvos, amikor a beteg fogainkat kezeli. Egyébként, ne csak akkor menjünk fogorvoshoz, ha már fáj... (Fordította: *Orosz Anett*.)

„Újra itt van...”

A. A. Milne világhíres, 1926-ban illetve 1928-ban írt *Micimackó és Micimackó kunyhója* c. műveivel a szakirodalom rengeteget foglalkozott, és foglalkozik, külön neve is van ennek: micimackológia, az eredeti címre utalva (*Winnie-the-Phoo*): poohology. Tudjuk, a

regénypáros „kétfedelű” mű: gyerekekhez és felnőttekhez egyaránt szól. Nálunk a 30-as évek közepétől ismertek, *Karinthy Frigyes* fordításában. A micimackológiából mi is részesültünk (gondolok *B. Hoff* és *J. T. Williams* könyveire, és nem szívesen a Disney-féle üzletágra.) *Christopher Milne*, azaz a regénybeli Róbert Gida is megírta emlékiratait. Ebben azt olvashatjuk, hogy az élete derekán a csúcsra jutott apjától mindenki a Micimackó folytatását várta. Ám a folytatás csak most látott napvilágot. Természetesen másnak a tollából. Ezt az urat úgy hívják: *David Benedictus*. A *Micimackó visszatér* – valljuk be (első pillantásra, első hallásra) – merész vállalkozásnak tűnik. De a szerző megérdemli, hogy megjegyezzük a nevét, s hogy ki is ő voltaképpen. Író, színpadi szerző, forgatókönyvíró és színházi rendező. Vissza-

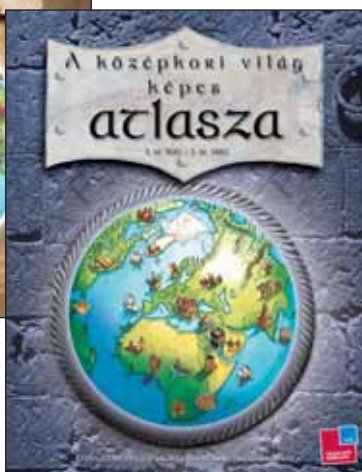
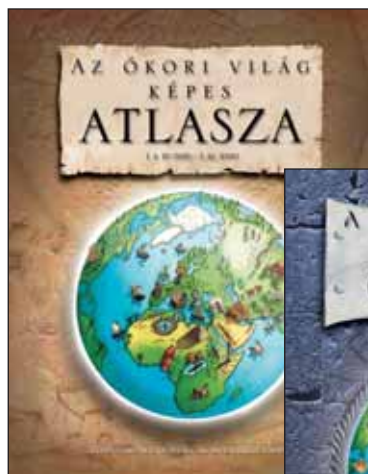
térés a Százholdas Pagonyba, ez a mű eredeti címe, hogy „belecsempészték” a csekélyértelmű medvebocs nevét, ez csak természetes. Tehát: *Micimackó visszatér*, amelyben *Micimackó* újabb kalandokban vesz részt Róbert Gida és barátai társaságában (így az alcím.) *A. A. Milne* eredeti történeteinek szellemében elmeséli: *David Benedictus*. Ezt azért tartom lényegesnek kiemelni, mert a könyv egyáltalán nem okoz csalódást, sőt, az *E. H. Shepard* stílusában megformált színes *Mark Burgess*-rajzok sem. De nem csak a szerzőnek jár dicséret, aki lényegében Róbert Gida – csillogó kék biciklin való „visszatérését”, vakációját tette meg az újabb kalandok keretében, hanem a fordítónak, Révbíró Tamásnak, aki nagy-szerűen alkalmazkodott *Karinthy* fordításához. Szóval *Micimackó* itt is „falánk és együgyű, de költői lelkületű”, Malacka „melegsívű és féllénk”, Nyuszi „ügybuzgó és fontoskodó”, Füles „sértődött”, Bagoly „tudalékos” – egy szóval mindenki újra a régi helyén van. A mű szelleme nem változott – legfeljebb mi, olvasók.

Ókor, középkor

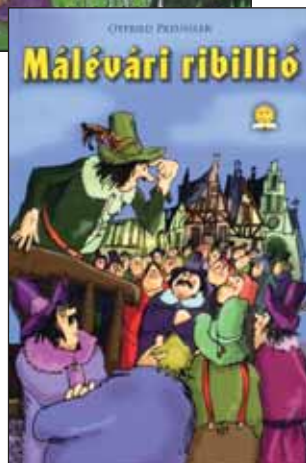
Simon Adams írta annak a két képes útmutatónak a szövegét, amelyből az egyik (*Az ókori világ képes atlasza*) vagy egy tucat ókori civilizációt, a másik pedig (*A középkori világ képes atlasza*) egy lényegesen rövidebb időszakot mutat be, de ugyancsak az egész, máig ember lakta világra áttekintéssel. Ezek a könyvek mindenekelőtt formailag különösek: atlaszok, azaz (majdnem) minden oldalon egy kontinens, vagy szűkebb tájegység, esetleg csak egy város (pl. Róma), vagy épület, építmény (piramis, az azték birodalom fővárosának rekonstruált rajza, a jeruzsálemi Sziklamecset, a Chartres-i székesegyház) látható. Ezek mellett rövid, közérthető ismertető szövegek állnak, a „térképeken” pedig helységek, épületek, valamilyen munkát, termelő tevékenységet végző emberek láthatók. A gyerekek tehát elolvassák az „alapszöveget”, és a keretes szövegeket, majd végigbongészik (gondolom, nem egyszer, az kevés volna!) a térképeket, a rajzokat. Az illusztráció azonban nem csupán ezekből áll: fénykép mutatja pl. a Forum Romanumot, a milétoszi amfiteátrumot, a piramisokat, a franciaországi Carcassonne helyreállított középkori vá-

rosfalait, a Húsvét-szigeti szoborkolosszusokat – hogy csak néhány példát említsek. De vannak fotók tárgyakról, használati eszközökről, és több ezer vagy több száz éves képekről reprodukciók. A lényeg: Észak-, Közép- és Dél-Amerika ugyanúgy szerepel az első kötetben, mint Mezopotámia, Egyiptom, az Indus völgye, az ókori Görögország, a Római Birodalom és persze nem maradhatott ki Afrika, India, Kína, de még Polinézia sem. Az első kötet anyaga végül is i. e. 10. 000-tól i. sz. 1000-ig tekint át a „világtörténelmet.” A folytatásban az i. sz. 500-tól az i. sz. 1450-ig nyerünk bepillantást a Bizánci Birodalomba, Nagy Károly Európájába, az arab világba, de ugyanilyen izgalmas Kína, Japán és Korea, a mongolok középkori története. Jóllehet Európáé a „főszerep”, eljutunk afrikai királyságokba, az aztékok, csimuk és maják közé is. Mindkét kötetben időrendi táblázat és tárgymutató található. (Fordító: Győrvári Borbála, az illusztrátorok: Katherine Baxter és Kevin Maddison.)

Mese másképp

Jóllehet Paul Maartól már jelentetett meg könyvet a Könyvmolykéző (Felbukkan egy szombóc), és Győrben játszották mesejátékát, korántsem nevezhető olyan népszerű szerzőnek, amilyennek lennie kellene. (2004-ben a Könyvfesztivál vendége volt a német nyelvterületen – Németország, Ausztria, Svájc – topon lévő író. Egyébként műveit számos nyelvre lefordították.) Ezért remélem, a *Tessék engem megmenteni!* c. meseregénye után még számos műve lát napvilágot nálunk. Ebben a könyvében a szerző egy klasszikus európai mesetoposzt „fordít ki”. Vannak ugyebár mesék, amelyekben a gonosz sárkány elrabolja a szép, fiatal királykisasszonyt, akit aztán egy deli vitéz (minimum herceg) kiszabadít. Nos, Henrietta-Rozalinda-Audóra, aki gyakran toporzékol, és ismeri ezt a lányrablás szokását, úgy dönt, ragadja el őt egy szörny. Persze nem egy vérszomjas, hanem egy szelídebb. Végül is sikerül elrabolhatnia magát, és egy vegetáriánus sárkány fogságába esik... H-R-A várja, várja a megmentő hercegeket: el is indul a parányvári királyságból mind a három királyfi, akik elvélik az utat, szóval ez a mese lényegében nem róluk szól. De hogy kiről, azt nem árul(hat)om el. Bosnyák Viktória fordításában élvezhető az ötletes sztori, amelyben a szokásos, szórakoztató mesei elemeken kívül izgalom, fordulatok szereznek élvezetet a nyolc–kilenc–tíz éves olvasóknak. (Illusztrálta Falcione Sarolta.)

Ugyanebbe a kategóriába tartozik Otfried Preussler, akinek megérdemelt sikere lehetne nálunk is, de eddig mindössze két könyvét adták ki (A kis boszorkány, Krabat a fekete malomban). Szerencsére, örömmre – ugyancsak Bosnyák Viktória fordításában, az előbb említett kiadónál – megjelent a *Málévári ribillió*, amely annyiban hasonlít a Tessék engem megmenteni!-hez,

hogy a klasszikus európai (egészen konkrétan a német) alapesék közül választotta témáját, és ezt növesztette remek ötletekkel meseregényé. Az alcím is fontos: Málévár igaz története Punktum Jeremiás városi jegyző emlékiratai alapján. Ez „hitelesíti” az amúgy hihetetlen történetet, amely az emberi butaságról szól. A schildai (magyar változatban: málévári) polgárok kezdetben, eredetileg olyan kivételesen bölcs emberek voltak, hogy az összes férfit meghívták tanácsadónak királyok, császárok, hercegek (Oroszországtól Macedóniáig). Csakhogy az okos, dolgozó férfiak nélkül maradt asszonyok fellázadtak. Visszahívták férjeiket, apáikat, fivéreiket. S hogy soha többé ez elő ne forduljon, a máléváriak ellenintézkedést tettek. Vagyis sorozatban olyan butaságokat követtek el, hogy az olvasó a hasát fogja nevéttében... A szerző azt nyilatkozta: élvezte a gyerekeknek való írást. Mi meg az ő írásait.

A végzetes torony

A Wells család új helyre költözik: az eredetileg asztalos apa „épületüzemeltetési menedzser”, az eredetileg pincérmő anya szakácsnő lesz egy bentlakásos iskolában. Melchester enyhén szólva furcsa hely, nem igazi „sznobtartály iskola”. A hórihorgas Harley csak úgy nevezi: a mindenhol kirúgott gyerekek roncsstelepe. Amikor még az iskolaév kezdete előtt beköltöznek, csak néhány furcsa bentlakót találnak a gótikus kastélyban. Persze az idős tulajdonosok sem mindennapi figurák. Pearl, aki hamarosan betölti a tizenegyet, nagyon ragaszkodik a nővéréhez, Jodie-hoz, aki meglehetősen öntörvényű nyolcadikos. Gyakran vágja szexy lady-pózba magát, nehéz eligazodni rajta. Jodie apuci kislánya, anyja viszont sokat veszekszik vele, akkor is, ha Pearl kellene leteremtenie. A gyerekek természetesen felfedezik az épületnek azon részét, amelybe tilos volna bemenniük. A végzetes torony különösen vonzza őket... J. Wilson regénye letehetetlenül izgalmas, az író pontos „látéletet” ad egy különös kamaszlányról. „Természetesen” Nick Sharratt illusztrálta a Nővérem, Jodie-t. (Fordította: Moldova Judit.)

Cs. A.

Adams, Simon: A középkori világ képes atlasza., 48 old., 2700 Ft; *Az ókori világ képes atlasza.* Tessloff és Babilon Kiadó, 48 old., 2700 Ft; *Benedictus, David: Micimackó visszatér.* Móra Könyvkiadó, 134 old., 2690 Ft; *Maar, Paul: Tessék engem megmenteni!* Könyvmolykéző Kiadó, 152 old., 1999 Ft; *Preussler, Otfried: Málévári ribillió.* Könyvmolykéző Kiadó, 136 old., 1999 Ft; *Radünz, Iwona – Röhner, Thomas: Izgó-mozgó fogaim.* Manó Könyvek, 28 old., 2490 Ft; *Wilson, Jacquelin: A tesóm nem semmi.* Animus Kiadó, 294 old., 2690 Ft; *Zelk Zoltán: Varázskréta.* 56 old., 2190 Ft

A politikai rendőrség születése

■ A politikai rendészeti osztály szavak hallatán még az is össze-rezzen, akinek legfeljebb a szülei születtek 1945-ben. Ekkor alakult meg ugyanis ez az eredetileg háborús bűnök elkövetőinek felkutatására alakult szervezet, amely aztán a „reakciós” vétkek büntetését is bevonta védernyője alá. A politikai rendőrségnek két fő bázisa működött: a vidéki főkapitányság, Tömpe András vezetésével, és a budapesti, Péter Gábor irányítása alatt. E két osztály együttműködése nem volt konfliktusmentes. A kötet fókuszában ez a pozícióharc áll. A Gyarmati György, Krabulcsán Zsolt és Müller Rolf szerkesztésében megjelent dokumentumgyűjtemény az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára és a L'Harmattan Kiadó közös kiadványaként jelent meg, első köteteként a magyar politikai rendőrség történetét feltáró gyűjteménynek.

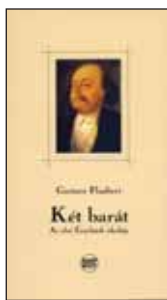
Az interpellációk, javaslatok, előterjesztések, levelek sora egy 1945 januárjában keltezett, politikai nyomozó szerv felállítására vonatkozó javaslatról terjed az 1946 októberében kelt iratig, Rajk Lászlónak az államrendőrségen végrehajtandó változtatásokról szóló javaslatáig. A Függelékben olvasható a budapesti politikai rendőrség kötelékében állók névsora. A hatvanhárom dokumentumot felvonultató gyűjtemény páratlanul értékes levéltári anyagot kínál a korszakban elmélyedni vágyóknak. Megdöbbentő adatok, tények derülnek ki mind a vidéki, mind a budapesti ügyosztály túlkapásairól, visszaélésekről. Olvasható Péter Gábor levele Farkas Mihálynak a budapesti politikai rendőrségen dolgozó kommunista párttagok üléséről, amely fontos dokumentuma a rendőr-

ségen belül, és rendőrség fölött erősödő kommunista nyomásnak. Tömpe András levele Farkas Mihálynak Péter Gábor magatartásáról a fokozódó feszültségekre világít rá. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány rendelete a csendőrség feloszlásáról és az államrendőrség megszervezéséről pedig arról a sajátos társadalmi „evolúcióról” tanúskodik, amely egy ideológiájában ellentétes, gyakorlatában mégis több hasonlóságot felmutató erőszaktól sem mentes politikai szervezetet hozott létre.

L. E.

Krabulcsán Zsolt – Müller Rolf (szerk.): A politikai rendészeti osztályok 1945–1946 (Dokumentumok a magyar politikai rendőrség történetéből 1.). L'Harmattan Kiadó, 360 oldal, 3500 Ft

Az érzelmek előiskolája

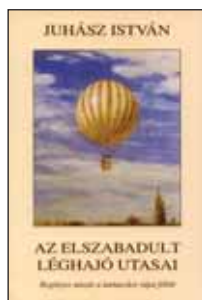
■ Érdekes sorozatba kezdett a Napkút Kiadó, ami a sorozatdömpingben végre nem tartalomszegény üzleti fogás, hanem csakugyan kíváncsivá teszi az olvasót. A kiadó ígérete szerint a Remekírók Retró leendő darabjai klasszikus szerzők mai napig ismeretlen műveiről lebbentik majd fel a fátylat. A méltó sorozatindító *Flaubert* maga hagyta kiadatlanul a – magyarul most Romhányi Török Gábor fordításában *Két barát* címen megjelenő – művet, amely mintegy előtanulmánya az *Érzelmek iskolájának*, és azonos címen is született a későbbi világhírű *Érzelmek iskolájával*. Holott a regény megérdemelte volna, hogy „saját jogán” éljen és jelenjen meg, ne csak korai változataként lapuljon a közismert műnek. A két barát története kellőképp romantikus, flaubertien „szenvtelenül” elbeszélve, de ami fontosabb: a sablonosabb jelzők, megállapítások, mondatszerke-

zetek mellett megcsillan a műben Flaubert iróniája, elegáns mondatvezetése, találó jellemrajzai, és a romantikus blikkfangoktól mentes, szikárság felé mozduló írói nyelve. A cím jelölte két főhős közül egy húszéves költő figurájának megmintázásához pillantott gyakran tükörbe Flaubert. Már csak ezért is érdekes ez a regény: a figura során, belső fejlődésén keresztül nyomon követhetjük Flaubert gondolatait saját (nagy) íróvá válásának, s az erre való tudatos készülődésnek az útjáról. „Királynak rendeltetett-e lennem, vagy csak disznónak?” – idézi Flaubert Intim naplóját Julian Barnes, aki a Flaubert papagája című igen szórakoztató életrajzi könyvben rajzolja meg ennek a kalandos álmódosásokkal teli alkotó ember lélektani motivációit. Az öszvérhajcsárkodástól az egzotikus utazásokon át a császári gazdagságig Gustave csakugyan szívesen fantáziálgatót bizarrabbnál bizarrabb életpályákról. Aztán 35 éves korában a Bovaryné megjelenésével visszaszállt a földre. Néhány évvel később az *Érzelmek iskolája* megadta a választ a maga feltett kérdésre: művészete megkoronázta. A *Két barát* komoly lépés volt a trón felé.

L. E.

Gustave Flaubert: Két barát – Az első Érzelmek iskolája Ford.: Romhányi Török Gábor Napkút Kiadó, 320 oldal, 2990 Ft

A kamaszkor léghajója

■ Az elsősorban színházi szerzőként ismert *Juhász István* kamaszkorát, a 60-as éveket idézi meg a Hungarovox kiadásában megjelent, *Az elszabadult léghajó utasai* című regényében. A szöveg derűjét a fülszöveg Aszlányi Károly és Vaszary Gábor mellé helyezi. Juhász István természetesen

modernőbb, nem csak a korszakot, de humorát, azaz inkább a finom irónával való gazdálkodását tekintve is. Mert arra csakugyan jól ráérezett a szerző, hogy az ifjúkorba visszagondolás (többnyire pozitív) érzelmi telítettségét nem könnyű a korszak teremtette történelmi helyzet (többnyire negatív) kicsengésű megítélésével egy fedél alá hozni. A szatirikus hang erre tökéletesen megfelel, bár a szöveg dialógusaiban használt, stílusértékké előlépő közhelyes modorosságok meg-megesznek a szerzői megnyilatkozásokban is, amelyek már bántóak a fülnek. A legtöbb helyen feleslegesnek tűnnek a kurzivált szavak is: a formai eszközökkel közölt szándék valahol mindig azt jelenti, hogy másképp nem ment. Juhász István színpadi szerzői, forgatókönyvíró múltja leplezetlenül megnyilatkozik abban, hogy elsősorban a jelenetszerkesztéshez van kiváló érzéke, s e szituációk jól vizualizálható megjelenítéséhez. Sok helyen kifejezetten filmszerű, akár filmes kiindulópontként szolgáló jelenet komponált, élő, tarka figurákkal, önmagukért beszélő karakterekkel. „Csuhas az íróasztalnál összekulcsolt kézzel várta őket. – Tudjátok, miért hívatlak titeket ad audiendum verbum? – kérdezte ezúttal tegező módon és kissé paposan, mert ezt valamivel nyájasabbnak találta a rideg magázódásnál. A behívottak egyike értette a kérdés második felének latin kifejezését. (...) – Tegnap este a Nemzeti Színházban találkoztam Erdő apukával és Erdő anyukával – formálta tagoltan mondókáját, s várt, mintha kérdésre számított volna, hogy mit adtak a Nemzetiben.”

A fent is megidézett, oly ismerős iskolai jelenetek mellett felidéződik az egykori Szikra Muzi, az Úttörő Áruház, a Kőbányai Világos és még folytathatnánk sorát azoknak az állandó „szereplőknek” akik végigkísérték sokak fiatalságát. Tanulságos lehet e regény nemcsak nekik, de a sokkal fiatalabbaknak is.

Laik Eszter

Juhász István: Az elszabadult léghajó utasai. Hungarovox Kiadó, 171 oldal, 1700 Ft

Elsőprő világsiker!

S az álmok nem fogynak el...

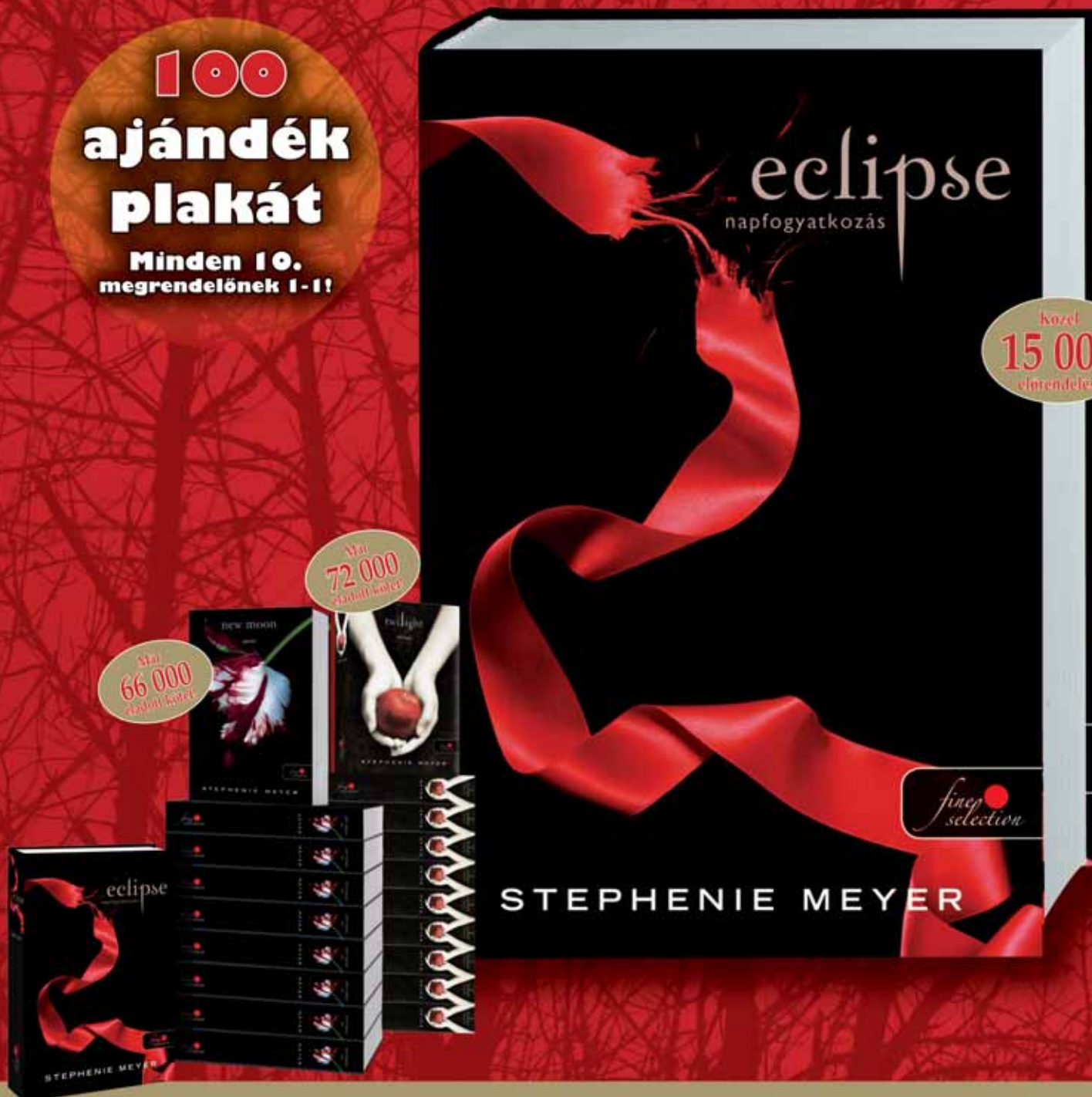
100
ajándék
plakát

Minden 10.
megrendelőnek 1-1!

Közel
15 000
előrendelés!

Ma
72 000
előrendelés!

Ma
66 000
előrendelés!

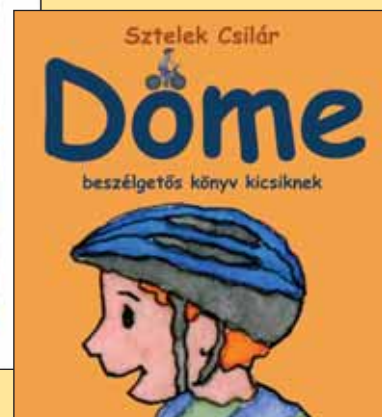
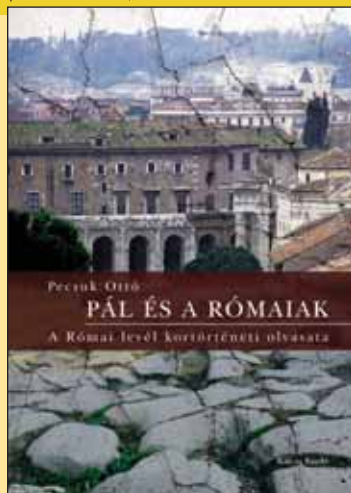

Ha szereted a Twilightot, ezek is tetszeni fognak.

konyvrendeles@konyvmolykepzo.hu • www.konyvmolykepzo.hu

A KÁLVIN KIADÓ AJÁNLATA

KÁLVIN IDŐSZERŰSÉGE

Tanulmányok Kálvin János teológiájának maradandó értékéről és magyarországi hatásáról
Szerkesztette: Fazakas Sándor
416 oldal; keménytáblás; 3800 Ft
E kötet hazai szerzői egy az általában elfogadottnál hitelesebb Kálvin-kép körvonalozására vállalkoztak, feltárva az 500 éve született reformátor teológiájának főbb összefüggéseit és időszerűségét, s bemutatva annak a magyar kultúrára, társadalmi viszonyokra és közéletre gyakorolt, máig tartó hatását.

Pécsuk Ottó PÁL ÉS A RÓMAIAK

A Római levél kortörténeti magyarázata
376 oldal; keménytáblás; 2900 Ft
A szerző jól használható „kommentárt” ad a Római levélhez, s egyben bevezet bennünket az első századi Római birodalom, a korabeli judaizmus és az ősegyház világába dinamikus képet rajzolva az apostorlól, együttgondolkodásra és további tanulmányozásra ösztönözve mind a teológiát, mind a történelmet kedvelő olvasóit.

Zámboé Tóth Emese TIÉDTEK A MENNYEK ORSZÁGA

Imádságok gyermekeknek
124 oldal; keménytáblás; 980 Ft
Az imádkozás sokak számára ma sem divatja múlt dolog. S hogy a gyermekek is megtapasztalják, mit jelent életük hétköznapi és nagy pillanataiban Jézus hívogató szava, és hogy miként válaszolhatnak arra saját szavaikkal, érzéseikkel, gyermeki lényükkel, arra a szüleik és talán e könyvecske vezetheti rá őket.

Sztelek Csilár DÖME

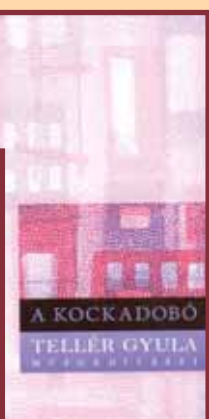
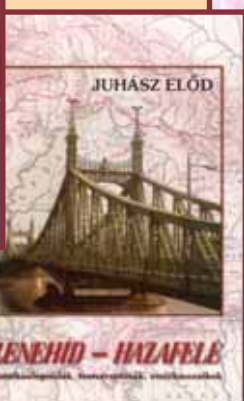
Beszélgetős könyv kicsiknek
184 oldal; keménytáblás; 1700 Ft
Egy mesekönyv ez, amely alkalmat teremthet a beszélgetéshez, segít a gyerekeknek kérdéseket megfogalmazni – családról, gondoskodásról, helyünkről a világban, születésről és halálról – s a szülőknek, hogy a bibliai üzenet fényében megtalálják a gyermekük szellemi és érzelmi érettségi szintjének megfelelő válaszokat.

Megrendelés, információ: 1113 Budapest, Bocskai út 35. Tel./fax: 386-8267

www.kalvinkiado.hu; www.kalvinev2009.reformatus.hu Internetes megrendelés esetén 10% engedmény!

A Jó könyv – szolgálat

A Kairosz Kiadó ajánlata

Molnár Géza: EMBER ÉS TERMÉSZET – TERMÉSZET ÉS EMBER

178 oldal, 3400 Ft
Az azonos című tanulmány először a 2000-ben jelent meg a Soproni Műhely gondozásában. Az akkoriban még csak megsejtett vihar időközben elért bennünket. Ma már nemcsak egyre hevesebb szellőkeiseit érezzük, de az is egyre nyilvánvalóbb, hogy civilizációnk felépítménye sem sokáig áll ellent az elemek tombolásának. A Teremtő elárulásáról van szó – nem árthatunk tovább büntetlenül a természetnek.

Jean Ziegler: A SZÉGYEN BIRODALMA

286 oldal, 3500 Ft
Ma a világ újra-feudalizálásának lehetünk tanúi. Az „új földesurak”, a nagy transzkontinentális társaságok kozmokratái módszeresen fosztják ki a déli félteke népeit. Tömegpusztító fegyvereik: a hitelezés és az éheztetés. Az eladósodott állam lemond szuverenitásáról: az éhség miatt agnizáló népek lemondanak szabadságukról. Így teszik alattomosan bolygónkat a szegény birodalmává. (A szerző nevét a Vizsgálat egy minden gyanú felett álló ország ügyében című pamfletje tette ismertté.)

Juhász Előd: ZENEHÍD HAZAFELÉ

352 oldal, 3800 Ft
A szerző korábban megjelent, Amerikába és a nagyvilágba vezető „zenehidjeit” megkoronázza a hazafelé tekintés, út a hazai zenevilágba, amelyet ezekkel a szavakkal ajánl az olvasóknak: „Gyorsan felejtő ko-

runkban sokan sajnos már nem emlékeznek-emlékeztetnek a múltra, örökségünkre, pedig csak az alapokból kiindulva terebélyesedhet, élhet tovább minden. Ezek a gyökerek kerülnek előtérbe könyvem lapjain.”

A KOCKADOBÓ

Tellér Gyula műfordításai
464 oldal, 3500 Ft
Visszatekintve Tellér Gyula műfordítói pályájára, hiányérzetünk is csak az elismerés hangján szólhat. Mivé fejlődhetett volna ez az életmű, ha a csúcspontjára jutva nem zárul le, hanem – érett minőségét megőrizve – az egyetemes költészet megismeretlen tartományait is meghódítja a magyar irodalom számára! A Tellér Mária grafikáival illusztrált, Kulin Ferenc válogatta tematikus kötet küllemében is impozáns.

Farkas Boglárka: BEFEJEZETLENÜL

117 oldal, 2400 Ft
A Hír TV fiatal munkatársa, az Erdélyből származó, ismert hírolvasó bemozdító-műsorvezető munkája során többnyire negatív történéseket tolmácsol hitelesen és empátiával. Feltette magának a kérdést: „...hogyan tudom megóvni magam attól, hogy ez a rengeteg negatív energia bekússzon a hétköznapiimba? Hogyan lehet mindezek ellenére még mindig hinni és bízni egy szebb világban? Az én egyik „módszerem” az írás. Ennek eredményét tartja kezében az olvasó.” – írja előszavában a szerző.

Amerikán innen és túl

■ A Newsweek International egyik szerkesztője, a CNN kommentátora, *Fareed Zakaria*, országok felemelkedése és bukása mögé nézett *A posztamerikai világ* című könyvében. A szerző e műve kétséget kizáróan érdemes mű arra, hogy Közép-Európában is olvassák, ismerjék. A kötet annak okait vizsgálja, mi vezetett a gazdasági szuperhatalom, az Egyesült Államok 2008-ban kezdődött megingásáig, és vajon milyen jövő jósolható olyan felemelkedő országoknak, mint Dél-Afrika, Kína, India, Kenya stb. Szó sincs azonban arról, hogy közgazdásznak vagy szociológusnak kell lenni ahhoz, hogy az olvasó kövesse a szerző világos okfejtéseit. Megannyi érdekes vagy megdöbbentő adattal találkozhat a laikus olvasó is, például, hogy egy évszázadon át Amerika adta a világ bevételének kb. egynegyedét (ez a szám 1913-ban volt a legmagasabb, 32%). Csakhogy az Európai Unió gazdasági fellendülése oly mértékben fokozódott, hogy 2007 júliusában 3 milliárd dolláros kereskedelmi többletet produkált az USAnál. „Mindent összevetve, gazdasági téren Európa jelenti az Egyesült Államok számára a legnagyobb kihívást” – állapítja meg a szerző, de épp olyan részletesen vizsgálja a fejlődő országok társadalmi berendezkedéséből, vallásából, munkastílusából fakadó előnyöket, amelyek segítségével a mozgó munkaerő könnyedén tud érvényesülni a világ bármely pontján. És mindezek hátrányait is persze, azaz a globalizáció szempontjából hátránynak tekintett té-

nyezőket. Leáldozott volna Amerika kora? – vetődik fel a kérdés, és Fareed Zakaria könyve igennel válaszol. Hogy a mérleg merre billen majd el az elkövetkező évszázadokban, s visszatér-e az amerikai aranykor, megjósolni ő sem tudja, de annyi bizonyos a szerző szavai szerint, hogy immár „új korszak új szabályai” szerint játszik a világ.

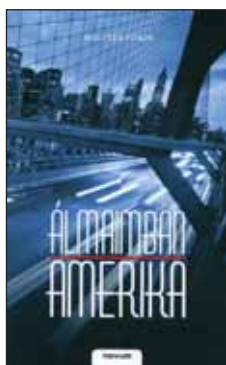
L. E.

Fareed Zakaria:

A posztamerikai világ

Gondolat Kiadó, 300 oldal, 2980 Ft

Amerikai álmok, álmatlan éjszakák

■ *Walcer Tünde* kötetének alapötlete még nem afféle „nagy ötlet”, hogy amerikai szófordulattal éljünk. Nagyinterjúkat készíteni illegális magyar bevándorlókkal az Új hazában, akik már mind a rendszerváltást követően húzták fel a hétmérföldes csizmát, ez önmagában még nem érdekfeszítő vállalkozás. A könyv kiemelkedő értékét az interjúkat követő tanulmányok adják, amelyek viszont igen alaposan járják körbe az immigrációs problémákat, kérdéseket. *Walcer Tünde* nem szociológus, hanem Amerikában élő újságíró, aki a „téma iránt érzékeny” – mondja róla a bevezető, tehát valószínűleg maga is érintett valamelyest az interjúalanyai által elmesélt történetek egy-egy szegmensében. A sorsukat elbeszélő szereplők „induló” társadalmi státusa nagyjából azonos, életkoruk kb. 20 és 40 év között mozog. Többségük valamilyen kilátástalan helyzet elől menekült egy – talán másik kilátástalan helyzetbe, amely aztán az évek során többé-kevésbé konszolidálódott vagy sikerbe fordult. A

férfi, akinek munkahelyén felmondtak, vagy az anya, aki a válást követően egyedül maradt a gyermekével, támogatások híján nagyon hasonló pozícióból rugaszkodott a nagyvilágnak. A húszéves lány, aki gazdag rokonok, ismerősök támogatására talált odakint, fényes jövő elé néz. Az ügyeskedő magyarnak, aki nem volt hajlandó beletörödni sorsába, úgy tűnik, a régi-nél is nehezebb sors jutott. A kilenc interjúalany némelyike beszélt valamilyen szinten az angol megérkezésekor, némelyike még ma sem bírja a nyelvet alapszinten sem. A szakképzettséggel rendelkezők pedig mérhetetlen lépéselőnyt élveznek. A lejegyzett interjúkat követő tanulmányok egyrészt a bevándorlás és az illegális bevándorlás közötti különbséget taglalják, másrészt az illegális bevándorlás ugrásszerű növekedésének hátterét, okait kutatják. Betekintést kaphatunk az amerikai sajtóban megjelenő véleményekről is, illetve átfogó képet az amerikai társadalom jellegéről. Nem meglepő tanulsága a kötetnek, hogy a Magyarországról amerikai álomnak tűnő perspektíva többnyire álmatlanul áthánykolódott éjszakákat jelent a tengeren túl. A tények ismeretéhez és a lehetséges prognózisokhoz azonban nélkülözhetetlen kézikönyv *Walcer Tündéé*.

L. E.

Walcer Tünde:

Álmomban Amerika

Novum Verlag, 224 oldal, 3250 Ft

Az utazó író

■ A mi kis Közép-Európai térségünkben, azon belül is a kezdetben tágabb, később szűkebb magyar földön nagy szó volt egykor, ha valaki vilá-

got látott. Az útra kelés a térségben mindig többet jelentett önmagánál, s ez a többlet jelentéstartalom – amely minden században valamiképp a szabadsághoz kapcsolódott – ruházta fel irodalmi értékkel az útirajzot. Kiss Noémi neve egykor a *Transz* című regény szerzőjeként vált ismertté, s az (át)utazó lét azóta is meghatározza prózáját. A *Rongyos ékszerdoboz* című kötet szerzője a történelem érhálózatán haladva Bukovina, Galícia, Szabadka, Zombor, Lemberg és Erdély több tájára vetődik, hogy lejegyezze a tájat és az embereket, és az e kettő elegyéből születő „föld”, otthonról nézve idegen föld jellegzetességeit. Kiss Noémi olyan becses magyar irodalmi hagyományt elevenített fel útirajzaival, amit Petőfi a briliáns Úti levelekben és Úti jegyzetekben vett papírra, vagy a nem kevésbé zseniális Mikes Kelemen, illetve a távolabbi Kelet felé induló Juliánusz barát vagy Kőrösi Csoma Sándor. Vagy épp itt a Könyvhét hasábjain is megidézett Tót-Váradai Kászonyi András velencei útikönyvében. Kiss Noémi a táj ízeiben-színeiben alámerülő utazó, a szó szakrális értelmében is: vállalja a táj részévé válás keresztségét (ebben különbözik az utazó a turistától.) A történelem tájain mindig kibomlik egy jelen történet is. A kötet lapjain életre kel a lebergi piac nyüzsgése, a magyar-ukrán határ sajátos törvényei, az ungvári Dominó kaszinó bizarr nimfája, a besztercei evangélikus ház kísérteties üressége, vagy Csernovic egykori Budapest nevű szállójának intarziás terme. „Néha azt hiszik, osztrákok vagyunk és a Monarchiát keressük. Már nincs, megszűnt, mondják, nyema, nicht wahr, nicht wirklich wahr. Nem értik, mit akarunk...” Mi azonban pontosan értjük: az utazó, akár az olvasó, lényegénél fogva keres, és e kötet lapjain szerencsésen talál is kincset bőven.

Laik Eszter

Kiss Noémi: Rongyos

ékszerdoboz – Utazások keleten

Magvető Kiadó, 184 oldal, 2490 Ft

/ könyv / antikvárium / idegen nyelvű / zene / film / műszaki / játék, ajándék / drogéria

Előjegyezhető újdonságok 20% kedvezménnyel!

20-75%

Akciók 20-75% kedvezménnyel

36 féle

36 antikvárium teljes kínálata

Ingyenes

Ingyenes házhoz szállítás 10000 Ft felett

www.bookline.hu

Keresse a könyvesboltokban!

A Rejtő-
Korcsmáros
sorozat
legújabb
kötete!

Batman
legújabb,
különösen
eltökélt
ellensége
visszatért.

A fordulatos,
két részes
történet
befejező
kötete.

képes
K i a d ó

Telefon: (1) 326-0342 • www.kepeskiado.hu • info@kepeskiado.hu

Lakás és bútor
1920–1948 között
4995,- Ft

CSEK
K I A D Ó

A Balaton-felvidék tájba
simuló népi építészet
4995,- Ft

A könyvek megrendelhetők a kiadótól interneten, telefonon
vagy taxon: CSEK Kiadó 1114 Budapest, Ulászló u. 8.
Telefon: (+36-1)386-9019 • Fax: (+36-1)385-6684
E-mail: info@cserkiado.hu • Honlap: www.cserkiado.hu

A SANTOS Kiadó ajánlja

Mentovics Éva:
Tóbiás,
a falánk törpe

Gyarmathy Ildikó
rajzaival

Panorámás
lapozókönyv
650 Ft

santos.kiado@t-online.hu

www.santoskiado.hu

www.kiado.bme.hu

MŰEGYETEMI KIADÓ
MŰEGYETEMI KÖNYVESBOLT

MEGJELENT

Balázs György
Műegyetemen
végzett építómérnökök
és munkásságuk
c. életrajzi albuma.

5000,-

Megrendelhető:
1111 Budapest, Goldmann tér 3.
V2. épület fszt. 1.
Tel.: 463 3863 Fax: 466 5714
E-mail: kiado@kiado.bme.hu

Bálint András, mint poéta és műfordító

„Ámultam, hogy ferde csőrén ilyen tártan, ilyen pőrén
kél a hang, okos, komoly szó alig volt a szava bár,
ám el az sem hallgatandó, hogy nem is volt még balandó
kit, hogy felnézett, az ajtó vállán így várt egy madár,
ajtajának szobra vállán egy ilyen szörny vagy madár,
Kinek neve: »Sobamár.«
(Edgar Allan Poe: A holló, Tóth Árpád fordítása)

■ A cikk homlokára került vesszorok meghatározó élményt jelentettek Bálint András számára kamaszkorában. A Poe-vers tizenévesre kiváltképpen ható sejtelmességét tovább fokozta, hogy az akkor gimnazista fiú tanárától, iskolai rendezvényen hallotta A hollót, az 1950-es évek második felében, a sematikus alkotások túlsúlya idején. Színészgyerek volt ez a szavaló, akkor fiatal matematikatanár; Laky Péternek hívták.

– Igen, az irodalom, a vers felől indulva lettem színész – erősíti meg feltevésemet beszélgetőtársam. Bizonyosságul ott látom a háta mögött a napi teendőkre figyelmeztető táblán Babits, Radnóti és Márai egy-egy fotóját. – Kosztolányinak is itt lenne a helye – mondja pillantásomat követve.

– A József Attila Gimnázium irodalmi színpadán élénk élet folyt – kanyarodik vissza a középiskolás évekhez –, színdarabokat játszottunk, verseket mondtunk. Az öt közül az egyik párhuzamos osztályba járt Cseh Tamás, Jordán Tamás, Kende János, Kóbor János, Laux József, eggyel fölöttünk Bujtor István. A költővé lett Várady Szabolcs az osztálytársam volt, s egyszerre kezdtünk el verseket írni, csak neki jobban sikerült, én pedig abba hagytam a poétáskodást. De éppen mostanában találtam meg nemcsak a 16 éves koromban született verseimet, hanem a műfordításaimat is: Shelleyt, Keatsot és a Loreleyt ültettem át magyarra.

– Értelmiségi családból származom – folytatja –, s noha a szüleim nem humán pályán mozogtak, egyikük orvos, másikuk vegyész volt, könyvek vettek otthon körül. De sokat jártam a Szabó Ervin Könyvtárba is. Aztán eljött a könyvvásárlások ideje. A mai napig őrzöm az ötven éve megvett Énekek énekét, a gyönyörű világirodalmi válogatást a legszebb szerelmes versekből, Anakreóntól József Attiláig tart benne a szerzők sora.

– Számos alapművel tizenéves koromban ismerkedtem meg, Jókai, Mikszáth és Móricz mellett Thomas Mann-nal és Dosztojevszkijjal. Akkor olvastam a Bűn és bűnhődést, a Varázshegyet, és, szegyen, gyalázat: azóta sem. Azokon a kamaszkori nyarakon délutánonként kiolvastunk egy fél regényt. Később az embert bedarálta a munka, a szenvedély, s bár kötődik a pályám az irodalomhoz, mégis gyakran nem a magam szórakoztatására olvasok, hanem valamilyen céllal. Most például a Boldogtalanok bemutatójára készülünk, ahhoz Füst Milán-köteteket bújok, ha Szálinger Balázst játszunk, akkor az ő verseskötetét lapozgatom.

Kulisszatitkot kértem a színházigazgatótól: árulja el, miért pont Füst Milánra, és neki is erre a színművére esett a választásuk? Egyáltalán hogy alakul, formálódik a repertoár?

– Bemutatandó darabot kerestünk Szász János rendezővel, de az első ötletünkre, egy kortárs műre nem kaptuk meg a szerzőtől a jogokat. A megbeszélés után Szász még visszaszólt az ajtóból: „Hát, Füst Milánt azért szívesen rendeznék...” Hazamentem, elővettem a Füst Milán-kötetet, s nagyon hamar ráakadtam a Boldogtalanokra, mert azt egyszer már terveztük színre vinni öt-hat éve, s én ilyenkor beleírom a kötetembe az elgondolt szereposztást. A könyv megmozgatja az ember fantáziáját, annak alapján ki-ki lejátssza gondolatban a saját előadását, én meg olvasás közben eleve a színház tag-

jait képzelem bele a darabba. A Boldogtalanok Csomós Mari, Csányi Sanyi, Wéber Kata és Schneider Zoli hangján szólalt meg, akik e decemberi premier szereplői lesznek.

A repertoár kialakításánál természetesen a színház mérete is meghatározó, ezért Bálint András hiába szereti Szomory Dezsőt, tőle nem választhat darabot, mert azokhoz a színműveikhez nagy tér kell, „operai hangzás”, ugyanúgy, mint egy-egy Krúdy-bemutatóhoz.

A Radnóti Színház, mostani igazgatójához hasonlóan, versekkel, előadóestekkel várta közönségét, amikor még Irodalmi Színpad volt a neve.

– Akkoriban készítettem itt egy kétszemélyes irodalmi összeállítást Szép Ernő és a lányok címmel – emlékezik vissza Bálint András –, ezt én szerkesztettem, s magam játszottam a fiatal és az öregebb Szép Ernőt is. Továbbra is kedvelem a verses műfajt, az utóbbi években volt egy-egy Babits-, Márai-, Arany János-összeállításom és két Radnóti-estem, s ha e műfajban színvonalas előadással jelentkezik valaki, helyet adok neki. De elmúltak azok az idők, amikor örömmel néztünk meg egy Goethe-Schiller- vagy Villon-estet, esetleg az akkori szovjet költők műveiből szerkesztett műsort. Az iránt van közönségigény, ha Jordán Tamás a József Attila-költeményeket a pszichoanalitikus naplóval ötvözve adja át nekünk. A legutóbbi Radnóti-estemet például monodrámászerűen állítottam össze, naplók, levelek, újságcikkek, törvények sorakoznak benne, s még magamról is beszélek közben. Ezek bizonyos szempontból szerepek. Eljátszom Babitsot, de nem íratok róla darabot, hanem magam szerkesztem a műsort, és én vagyok Arany János, csak éppen nem ragasztok bajuszt és nem veszek csizmát a fellépéshez.

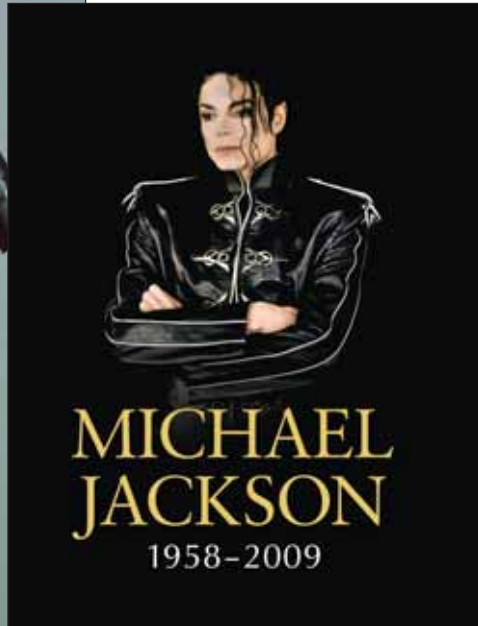
Irodalmi estjeikre is büszke az igazgató, október 31., a Holmi Radnóti-beli huszadik születésnapja; itt volt a lap bemutatkozása is. Minden tavasszon Magvető-estet szerveznek, Morcsányi Géza, a kiadó igazgatója ráadásul dramaturgja a színháznak. A kortársak közül a műsorukon szerepel Spiró György Prahja, Térey János Asztalizenéje, Bereményi Géza és Kovács Krisztina Apacsokja, Szálinger Balázs frissen bemutatott Oidipusz gyermekei című műve, amely éppen a Radnóti felkérésére született.

– Reménytelibb a kapcsolatunk az élő irodalommal, mint korábban – véli az igazgató –, hiszen szembe tünő, hogy a közönség szereti azt látni, ami körülötte történik, s nem feltétlenül a szappanopera szintjén igényli ezt, hanem egy bonyolultabb gondolkodásmód mentén. Ezért azt hiszem, lassan a visszajára fordul a kultúra fölhígulása, mind többen megcsömörlenek a bulvártól, a szakszerűtlenségtől, az odakent marháskodástól. A Radnótiiban mi igyekszünk eleget tenni a magvasabb gondolat- ra kiéheztetettek kívánságának.

Mátraházi Zsuzsa
Fotó: Szabó J. Judit

A popkirály – Michael Jackson 1958–2009

Beszélgetés Németh Dorottya műfordítóval

ténetbe”, legyen az háborús visszaemlékezés vagy éppen egy popsztár élettörténete. Munka közben az elérhető Jackson-klippek, interjúk és egyéb anyagok 90%-át megnéztem, és rengeteg zenét meghallgattam. Ettől kicsit le is lassult a fordítás, de ilyenkor már nem tudom irányítani magam, megszállott leszek. A könyv első néhány oldala után éreztem, hogy mindent meg akarok tudni erről az emberről. Mint mindenkit, engem is izgatott az igazság. Amikor befejeztem a fordítást, úgy éreztem, sikerült egészen mélyre ásnom. Ma már sok szempontból másképp látom az ő történetét.

– Az ember szeret sztárolni, rajongani. Talán azért, mert így egy kicsit mi is kilépünk önmagunkból?

– A sztárság manapság nagyon divatos fogalom. Én tanár vagyok, és tudom, hogy a tinédzserek közül sokan álmodoznak

ilyenféle sikeres életről. Sokat beszélgetek a gyerekekkel, és ha szóba kerül a téma, a sztárság másik oldaláról is tudok nekik beszélni, arról, amit nem látunk a tucatfilmekben, a show műsorokban. A média ebben az értelemben szerintem sok szempontból felelőtlenül viselkedik, amikor elhiteti a világban éppen helyét és önmagát kereső fiatal korosztály tagjaival, hogy a sztárság, az anyagi javak ilyen mértékű birtoklása boldog életet hoz. A másik gondolatom az, hogy mi itt Magyarországon, ezzel az esetleg milliós piaccal talán el sem tudjuk

képzelné, mit jelent a nyugati világ szempontjai szerint sztárnak lenni. Nekünk viszont itt vannak a „sztárocskák” is. Sztár, sztárocska, ugye, milyen gazdag a mi nyelvünk?

– Gyakran találkozunk a „gyereksztár” témával a showbizniszben. Anyaként hogy látod ezt a kérdést?

– Minden ember sikeres szeretne lenni. Senki sem akarja az ostoba vagy a vesztes szerepét eljátszani. A gyerekekben ez az igény még erősebb. A szülőknek szerintem az a dolguk, hogy megtalálják az egyensúlyt az egészséges biztatás, a tehetség felkarolása, illetve a személyiséget kórosan romboló produkáltatás, sztárolás között. A Jackson-szülőkről, elsősorban az apáról sok kemény kritika is olvasható a könyvben ezzel kapcsolatban. Úgy tűnik, az ő életcélja a minden áron való érvényesülés volt, hiszen a család többi tagja is a showbizniszben keresi a kenyerét. Történetüket olvasva számos izgalmas kérdés merül fel bennünk, vajon valóban ekkora árat kell-e fizetni a sikerért, a szülő mikor tesz jót a gyerekének, meddig mehet el bárki is egy másik ember életének alakításában. Dóri lányom, aki egyébként maga is művészi vénával megáldott ember, többször belepillantott a munkámba, beszélgettünk erről, és sokat segítettek a gondolatai.

A popkirály június 25-én bekövetkezett halála megdöbbentette a világot, de talán a lelkének mégis gyógyírt hozott. A „zene és a tánc legnagyobb királya” még azelőtt távozott, hogy a múltó ifjúság fájdalma elviselhetetlenebbé vált volna számára... – idézem Chris Roberts könyvéből.

■ – A fordítás során nyilván közelebb kerültél a címszereplőhöz. Mennyire voltál „képben” azelőtt, és miben változott a hozzá fűződő viszonyod?

– Zenei mindenevő vagyok, fiatalkorom óta, magam is zenéltem, énekeltem. Szinte kezdettől fogva figyelemmel kísértem Michael Jackson szólókarrierjét. Nem voltam rajongó, de a leghíresebb dalokat, a Holdjárást, a legnagyobbat robbant klipet természetesen ismertem. Amikor fordítok, igyekszem mindenféleképpen utánanézni, szeretek belehelyezkedni a „tör-

Bennem sok érzés dolgozik még ma is, hónapokkal a fordítás befejezése után. Van bennem csodálat és tisztelet, de talán a sajnálat és a szánalom mindennél erősebb, amikor az ő sorsát végiggondolom. Lehet, hogy Michael Jacksonnal kapcsolatban ezek meglepő szavak, de a könyv sem szokványos.

– Rengeteget cikkeztek a halála után. A horoszkópjában például az áldozat szerepét is tárgyalják, meg azt, hogy a rá jellemző odaadó és önfeláldozó cselekvő szeretet képessége alapján nem hihető, hogy bárki kiszolgáltatott helyzetével visszaélt volna...

– Az ember sokat olvas, és sokat hall arról, hogy egy-egy pletyka, a sztárokról megjelenő hír milyen gyenge lábakon is állhat, mennyire nem érdekes a valóság, ha reklámról, eladott példányszámokról, szenzációs fotókról van szó. Ugyanakkor arról is hallunk, hogy a sztárok maguk is terjesztenek olyan pletykákat önmagukról, amik messze állnak a valóságtól, de a negatív szenzáció is szenzáció. Szerintem soha nem fogjuk biztosan tudni, mi is az igazság. Az én véleményem szerint Michael Jackson, mint minden művész, érzékeny ember volt. A személyisége azonban éppen a gyerekkori traumák és a korai siker miatt szinte teljesen eltorzult. Ebbe akár a pedofília, akár a természetellenes naivitás vagy a mértéktelen bőkezűség is belefér. Én úgy gondolom, a sztárok valójában unatkoznak, hiszen az emberi élet célja a küzdés (ahogy Madách fogalmaz *Az ember tragédiájában*). Ha elveszük az embertől az értelmes, léleknemesítő, célok felmutató küzdést, a személyiség apátiába esik, és extrém megnyilvánulások kezdik jellemezni. Egyre nehezebb szórakoztatni, motiválni életet élni.

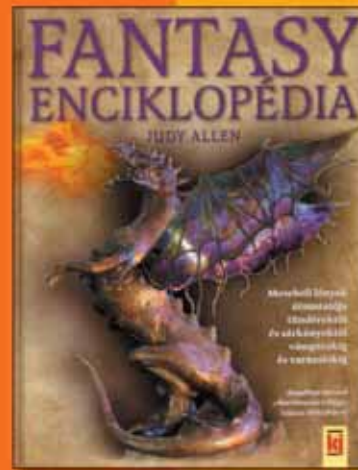
– **Klipjei – filmben, zenében, táncban elbeszélve, a kor lenyomatai. Mennyire értékelhetjük ezeket maradandóként?**
– Éppen a napokban voltam egy olyan programon, ahol 14–17 évesek szórakoztak. Amikor egy Jackson-szám első hangjai felcsendültek, hangos sikoltozás, ugrálás kezdődött, nem egyszer az este folyamán. Azt hiszem, Michael Jackson olyan, mint a farmernadrág, sosem fog kimenni a divatból. Olyan, mint Bach, Sinatra, a Beatles vagy a Queen. A minőség átlép a divaton, a politikán, az aktuális, percnyi lét határain. Bizonyára nem kevés pénz és még több pénz van egy ilyen kaliberű sztár felépítésében és sikerének fenntartásában, de talán csak pénzzel nem lehet mindezt elérni. Egy rendkívül tehetséges, páratlan jelenségről beszélünk, amikor Michael Jackson neve kerül szóba.

Szepesi Dóra

Michael Jackson. A pop királya 1958–2009

(Ford.: Németh Dorottya)

Kossuth Kiadó, 144 oldal, 150 színes és fekete-fehér fotó, 4990 Ft

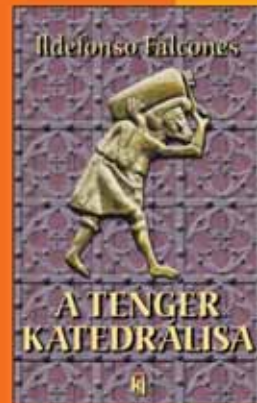

Judy Allen

Fantasy enciklopédia

144 oldal, 400 színes fotó, kép illusztrációval, 4480 Ft

Tündérek, sárkányok, varázslók, mágia és bűbáj – ismeretterjesztő képeskönyv gyerekek számára az emberiség képzeletében létező lényekről, a fantázia világáról.

Ildefonso Falcones

A Tenger Katedrálisa

486 oldal, 2990 Ft

A katalán középkor lenyűgöző regénye – életében a mennyet és a poklot egyaránt megjáró barcelonai Arnau Estanyol története.

Julia Navarro

A Szent Lepel titkos szövetsége

464 oldal, 2980 Ft

Gyilkos és öngyilkos küzdelem a torinói lepelért, Jézus halála óta... Mindenki a Szent Leplet akarja.

Thomas Gifford

Assassinók

664 oldal, 2990 Ft

Nyolc gyilkosság. Nem tudni, miért... A nyomok az egyházon belüli titkos csoporthoz, az assasinókhoz vezetnek.

Ken Goddard

Máglyatűz

336 oldal, 2490 Ft

Nagyszerű krimi, kiváló olvasmány: Los Angeles az olimpiára készül – a terroristák szintén... Huntington Beachen úrrá lesz a káosz.

Csak keresni kell – a könyvesboltokban

www.konyv7.hu

A GONDOLAT KIADÓ novemberi újdonságaiból

Gondolat Kiadó
1088 Szentkirályi u. 16.
Tel.: 486-1527
www.gondolatkiado.hu

GONDOLAT KÖNYVESHÁZ

Nagy kedvezménnyel vásárolhat az irodalom, a társadalomtudományok, szak- és ismeretterjesztő kiadványok köréből és a felsőoktatásban használatos tankönyvekből.

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig
10-től 18 óráig,
szombaton 10-14 óráig

Cím: 1053 Budapest, Károlyi M. u. 16.
(Petőfi Irodalmi Múzeum bejáratánál)
Telefon: 266-4999

Cigányokról – másképpen
Tanulmányok az emlékeztéről,
a családi szocializációról
és a gyerekek kognitív fejlődéséről
SZERKESZTETTE BOREGCKY ÁGNES

A kötetben szereplő tanulmányok szerzői a cigánysághoz kapcsolódó, eddig kevésbé kutatott kérdéseket vizsgálják. Így többek között azt, hogy különböznek-e a cigány és a nem cigány családok, milyen változásokon mennek keresztül a helyi és a tágabb környezet-höz való alkalmazkodás során, milyen hagyományokat szokásokat örökítenek át, másképpen tanulnak-e, másképpen látják-e a világot a cigány és a nem cigány gyerekek.

A kötet a szerzők szándéka szerint azoknak a könyveknek a sorába illeszkedik, amelyek arra törekednek, hogy finomítsák a cigányokról szóló diskurzust, éleltessék a róluk alkotott durva és homályos képet, és elosszassák az újra és újra felbukkanó hiedelmeket.

276 oldal, A/5, kartonált
Ár: 2790 Ft

GYEKICZKY TAMÁS
Újraállamosítás
Idősotthonok Magyarországon 1993–2008

Gondolat – Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának kiadványai

A kötet szerzője a következő három alapkérdésre keresi a választ: 1. Mi történt az elmúlt 15 évben a civil szférával, ezen belül az idősok otthonaival? 2. Történt-e olyan új stratégiai szemléletváltás a szociális ellátórendszerben, amely gókeresen megváltoztatta az intézmények helyét, szerepét, nem utolsósorban pedig az államhoz való viszonyát? 3. Beszélhetünk-e újraállamosításról akkor, amikor a tulajdonformákat nem érintették a változások?

A könyv az idősok otthonainak tényszerű bemutatását tartalmazza, képet ad a fenntartókról, a gondozotti létszámokról, a működési feltételekről és a szolgáltatási kínálatról. Majd az otthonokra vonatkozó joganyagot elemzi 1990-től napjainkig. A kezdeti lépéseket és a kezdeti elképzeléseket hamar negligálta az állami szabályozás, így a kilencvenes évek közepétől egy visszafordíthatatlan újraállamosítás kezdődött el.

222 oldal, B/5, kartonált
Ár: 3450 Ft

Etnopolitikai modellek a gyakorlatban

Az MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézetének évkönyve
SZERKESZTETTE KÜNTÖR ZOLTÁN, MAJTÉNYI BALÁZS,
SZARKA LÁSZLÓ ÉS VIZI BALÁZS

Tér és terep

A nemzeti és etnikai kisebbségek helyzetének nemcsak Közép- és Kelet-Európa államaiban van politikai jelentősége. Ahogy a kötet tanulmányai megmutatják, az Európai Unió számos országában vannak etnikai alapon szerveződő politikai mozgalmak, amelyek az egyes országok jogrendjétől és politikai struktúrájától függetlenül tudnak több vagy kevesebb szerepet vállalni a kisebbségek képviseletében. A kötet tanulmányai konkrét példákon keresztül mutatják be, hogy az Európai Unió tagállamaiban milyen modellek alakultak ki és működnek a 21. század hajnalán a nemzeti kisebbség és a nemzeti többség közötti politikai kapcsolatok kezelésére. A kötet az MTA Kisebbségkutató Intézetében folytatott OTKA-kutatás záróköteteként és a *Nemzetszolgálatok és etnopolitikai modellek Kelet-Közép-Európában* című kötet folytatásaként jelenik meg.

313 oldal, B/5, kartonált
Ár: 3800 Ft

A BUDAPESTI TELEKI TÉKA AJÁNLATA

Ugrai János
A PALLÉROZOTLANSÁG ELLENÉBEN
Iskolázás a falvakban a polgárosodás hajnalán
Oktatás és társadalom 6.
Új Mandátum Kiadó, 2009.
2690 Ft

Az európai eszméitől az aba-új oskoláig. Akár ezt a címet is viselhetné a kötet, amely áttekint a 18–19. század fordulójának népközpontú kapcsolatos pedagógiai és oktatáspolitikai törekvéseit, s ezek megvalósulásának körülményeit.

Barakonyi Károly
(szerk.)
A BOLOGNA „HUNGARICUM”
Diagnózis és terápia
Oktatás és társadalom 7.
Új Mandátum Kiadó 2009.
2690 Ft

A könyv a bolognai folyamat magyarországi megvalósítását, annak problémáit, az európai folyamattal való összehangját állítja a középpontba.

Koestler Arthur
NAPFOGYATKOZÁS
Pallas Páholy Kulturális és Kiadói Kft., 2590 Ft
A budapesti születésű, magyar anyanyelvű, addig elsősorban újságíróként ismert Koestler Ar-

túr ez a regény repítette a világhír zenitjére. A Napfogatózás nemcsak a moszkvai kirkatperek hű ábrázolása, de a XX. század „harcis regényirodalmának” egyik csúcsa is.

Hécz Attila
KÖSZÁLI GUPPI
Pallas Páholy Kulturális és Kiadói Kft., 2800 Ft
Az első verses kötetével jelentkező szerző műveire elsősorban a könnyű befogadhatóság, a vidám, őszinte, gyermeki tiszta stílus jellemző.

A kötetek megvásárolhatók: Budapesti Teleki Téka
1088 Budapest, Bródy S. u. 46. Tel: 787-5661; Fax: 266-0857
E-mail: otkonyv@chello.hu; www.telekiteka.com

A JÓ SZAKKÖNYV BIZTOS TÁMASZ - A SZAK KIADÓ AJÁNLATA

928 oldal, 13 000 Ft
Fejlesztőknek, egyetemi hallgatóknak.

976 oldal, 13 000 Ft
Fejlesztőknek, egyetemi hallgatóknak.

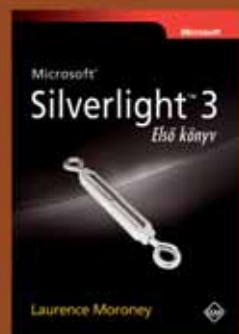
Előkészületben!
Kb. 450 old.+CD
Felhasználóknak.

824 oldal, 9 500 Ft
Rendszergazdáknak.

480 oldal, 6 500 Ft
Rendszergazdáknak, felhasználóknak.

432 oldal, 6 500 Ft
Fejlesztőknek, egyetemi hallgatóknak.

Legyen tagja az Informatikusok Könyvklubjának, részletek a weblapon: www.szak.hu

A könyvek megrendelhetők a Kiadó címén, beszerezhetők a szakkönyveket forgalmazó könyvesboltokban és viszonteladóknál.

SZAK Kiadó Kft. ☒ 2060 Bicske, Diófa u. 3. ☎ 06 22 350-209 Fax: 06 22 565-311 • info@szak.hu • www.szak.hu

Jézus halotti leple...
A katárok elpusztítása...
Ábrahám teremtés-
története...

A MÚLT IDŐK
NAPJAINKBAN IS ÖLNEK

Julia Navarro
a történelmi kaland-krimi
nagymesternője

**JULIA
NAVARRO**
A Szent Lepel
titkos szövetsége

A Szent Lepel titkos szövetsége szerzőjétől
JULIA NAVARRO
ÁRTATLANOK VÉRE

„Egy nap talán
bosszút áll majd
valaki
az Ártatlanok
véérért.”

„Pillanatokon belül kitör
a harmadik világháború,
és ők győznek.
Mert ők Isten
kiválasztottjai.”

A Szent Lepel titkos szövetsége
és az Ártatlanok vére szerzőjétől

JULIA NAVARRO
AZ AGYAGBIBLIA

„Egytől egy gondolta,
hogy tükéző lenne a
bosszúhoz.”

„A háború mindjárt
elkezdődik, é pedig
előre tet akart érezni
mindenre.”

Gioconda mosolya

Néhány évtizede még, ha gyermekeinket be akartuk vezetni a képzőművészetek világába, kiváló művészet-történészek munkáihoz fordulhattunk, hogy csak a felejthetetlen Artner Tivadar nevét idézzem ide, akinek könyveiből hozzám hasonlóan bizonyára nagyon sokan szereztek első ismereteket az ókor művészetéről, a reneszánszról, híres festőkről, szobrászokról.

■ Az abban a korban megjelent művészeti ismeretterjesztő kiadványok többségének egy – nem lényegtelen – hátránya volt: a festészet csodás színeiben pompázó remekait fekete-fehér képeken mutatták be, így aztán nem csoda, hogy egy-egy korabeli színes album igazi sikerkönyvvé tudott válni, annyira kivált a kor jószerivel egyeduralkodó egyszínű könyves képi világából. Ehhez persze kellett a kort jellemző egyéb körülmények is: a hiánygazdálkodás és az árakat mesterségesen alacsony szinten tartó kulturális politika. Ma kínálati – sőt túlkínálati – verseny van, de kulturális politika – legalábbis akkori értelmében – nincs, viszont évekre visszamenőleg nem is emlékszem olyan esetre, hogy könyves sikerlistákon képzőművészeti albumot láttam volna szerepelni.

Emiatt nem lesz meglepő az sem, ha az ifjaknak szóló művészeti ismeretterjesztő képeskönyvet, a *Kalandozás a művészet történetében* címet viselő album formátumú kiadványt, Charlie Ayres munkáját sem látja majd szerepelni a sikerlistákon a – remélem – nyájas Olvasó.

A sikerlisták szerepét természetesen nem kell túlbecsülni, jelentésük csupán a kettős összefüggés: trendeket illusztrálnak és amiatt képesek erre, mert sok ember választja ugyanazt. Miközben természetesen még többen választanak sokfélént, ám ez a sokféleség soha nem fog sikerlistákon tükröződni.

Pedig, hogy a konkrét tárgynál maradjak – a bennem megbújó pedagógus örök reflexei szerint –, nyilvánvalóan hasznos lenne, ha ifjak tömegei igyekeznének megismerni a világ kulturális örökségének egy kicsiny szeletét, akár e kötet segítségével is. E kicsiny szelet a kultúra tortájának finoman elkészített képzőművészeti szelete, és az időben a

reneszánsz kezdeteitől az impresszionizmusig terjed, és persze csak a hab a tortáról (vagy a mazsola belőle): a művészet történetének húsz meghatározó alkotója – tekinthetjük akár a művészek és műveik spirituális sikerlistájának is. Giotto, Da Vinci, Dürer, Michelangelo, Raffaello, Tiziano, Holbein, az ifjabb, El Greco, Caravaggio, Gentileschi, Bernini, Velázquez, Rembrandt, Goya, David, Turner, Delacroix, Manet, Monet, Van Gogh.

Az ilyen listák ellenállhatatlan kényszerítőerőt jelentenek az – ilyen esetekben – örök kérdés feltevésére: ő miért, ő pedig miért nem?... Ez a kérdés mindig – az ilyen esetekben örökre – hiábavaló lesz: Charlie Ayres első őszinte reakciója nyilván az lenne, hogy „csak”, majd megfontoltabban, bizonyára pontosan megokdatolná. Úgyhogy ezt a kérdést most nem teszem fel.

Fontosabbnak gondolom, hogy az ilyen könyvek önmagukban bizonyítják a nyiladozó értelmű ifjaknak, valóságosan létezik valami olyasmi, amit az emberiség képzőművészeti örökségének nevezünk, és az is fontos, hogy ők erről tudjanak. Charlie Ayresnek sikerült megtalálnia az ifjakhoz szóló formát is, a könyv

hátó borítóján olvasható ajánlás szerint „anekdotákkal színesíti” leírásait, azonban helyénvalóbbnak tetszik a „sztorizós-módszer” meghatározás. A művészek életének egy-egy pillanatát leírva személyesebb hangulatúvá teszi az „ismeretátadást”, és már-már elhiszük neki, hogy jelen volt, amikor Leonardo da Vinci az utolsó ecsetvonásokkal tökéletesítette Francesco del Giocondo feleségének, Lisa Gherardininek portróját. A kötet színes illusztrációi segítenek elképzelni a műveket eredetiben, és – haladva a korról, kihasználva a nyomdatechnika lehetőségeit – nem fekete-fehérben, hanem színesen.

hátó borítóján olvasható ajánlás szerint „anekdotákkal színesíti” leírásait, azonban helyénvalóbbnak tetszik a „sztorizós-módszer” meghatározás. A művészek életének egy-egy pillanatát leírva személyesebb hangulatúvá teszi az „ismeretátadást”, és már-már elhiszük neki, hogy jelen volt, amikor Leonardo da Vinci az utolsó ecsetvonásokkal tökéletesítette Francesco del Giocondo feleségének, Lisa Gherardininek portróját. A kötet színes illusztrációi segítenek elképzelni a műveket eredetiben, és – haladva a korról, kihasználva a nyomdatechnika lehetőségeit – nem fekete-fehérben, hanem színesen.

Kovács Antal

Charlie Ayres: *Kalandozás a művészet történetében*
Fordította Cserző Dorottya Csenge
Göncöl Kiadó – Saxum Kiadó, 96 oldal, 3990 Ft
Megjelenik novemberben

A szellemi tőkésék előfutárai

Beszélgetés Balázs Eszterrel

■ – A Politikatörténeti Intézet tudományos munkatársaként az eszmetörténet, kultúrák kapcsolattörténete, értelmiségtörténet a szakterülete. Hogyan indult el ezen a pályán?

– Eredetileg – mint sok kortársam a kilencvenes években – a kommunizmus politikatörténeti kutatásába fogtam bele. Amikor azonban az Atelier Magyar–Francia Társadalomtudományi Központ hallgatójaként és francia kormányösztöndíjasként egy évet a párizsi École des Hautes Études en Sciences Sociales-ön töltöttem, hogy a két világháború közötti franciaországi magyar emigráns értelmiségről elkészítsem a DEA-mat, új szempontokat leltem az értelmiség kommunizmus iránti vonzalmának az értelmezéshez. A nemzetközi szakirodalom alapján világos lett számomra, az értelmiség nem elemezhető csak a politikatörténet eszközeivel s az emigráns magyar értelmiségiek kommunizmus iránti vonzalma igencsak összetett probléma. Különösen a francia típusú értelmiségtörténet volt a segítségemre, mely egyszerre figyel az eszmékre és a gyakorlatokra, azaz egyszerre használ eszme- és társadalomtörténeti megközelítéseket. A doktori dolgozatomat, melyet tavaly védtem meg az azonos nevű intézményben, már kifejezetten ezzel az apparátussal készítettem. A téma – aminek rövidebb változatát most közöltem magyarul – egy korábbi időszakot tárgyal, az első világháború előtti, véleményem szerint konjunkturális időszakot a magyar értelmiségiek szempontjából.

– A Politikatörténeti Intézet olyan szellemi központ, amely elsősorban a széles értelemben vett társadalomkritikai gondolkodásra, a társadalomelméleti munka megújítására, népszerűsítésére összpontosít. Ön mit tart a legfontosabb feladatnak a saját szakterületén belül?

– Azt hiszem, az intézet neve kissé megtévesztő is lehet, hiszen én is és a kollégáim is a politikatörténetet széles, társadalomtörténeti értelemben értjük, a politika és a társadalom kapcsolatát kutatjuk a 20. században. E relációban az értelmiség – nemcsak Magyarországon, de Európában, sőt az egész világon – a felvilágosodás óta hagyományosan fontos szerepet tölt/töltött be. Én ezt vizsgálom, és a jövőben is ezzel készülök foglalkozni.

– Van-e a szakmában vagy szakmán kívül példaképe?

Standeisky Évát említeném – ő egyébként nem volt a tanárom, de még hallgatóként ismertem meg a 20. századi írók és a hatalom viszonyáról szóló munkáit és személyesen őt is. Mindig fordulhatam hozzá kérdésekkel és ő mindig remek kritikákkal tisztelt meg.

– Hány év tudományos munkáját öleli fel a kötet?

– Jó pár év volt ez: elsősorban azért, mert idegen nyelven – franciául – írtam meg a disszertációm, mely a könyvem alapjául szolgált.

– Van-e politikai, eszmetörténeti aktualitása a könyvnek?

– Ilyen jellegű aktualitása nem igazán van, hacsak az nem, hogy azok, akik manapság értelmiséginek tekintik magukat – az én definícióm szerint szellemi tőkésük révén igyekeznek a közügyeket formálni – a 20. századi modern értelmiségi identitás századeleji képviselőiben előfutáraikra lelhetnek, akár úgyis, hogy eleinte csak a különbségeket látják meg.

– Milyen rendezőelv mentén állt össze az anyag? Kötetének egyik fejezetcíme: Versengő értelmiségek. Hogyan értelmezhető ez a fogalom?

– Alapvetően 1908–1914 között az irodalommal (is) foglalkozó folyóiratokban megjelenő véleményeket, vitákat elemeztem. A modern értelmiség ebben az időszakban és később is mindenekelőtt viták révén látta el a hatalom és a társadalom közötti közvetítő feladatát. (Egyébként szerte a világon a folyóiratok voltak az elektronikus média elterjedése előtt a vitázó értelmiség alapvető fórumai – nálunk ez egészen 1989–90-ig volt így.) Ami különleges a korábbi korszakokhoz képest, az a közvetítésben a lépték- és hangsúlyváltás: már nemcsak a hatalmi elitekhez való közelség és/vagy a diploma szabta meg, kit lehet értelmiséginek tekinteni, hanem egyfajta szellemi-alkotói önállóság kezdett jogalapot jelenteni a közügyekbe való beleszóláshoz. Ez egy európai jelenség volt, amelynek szimbolikus kezdőpontja a Dreyfus-ügy. Ekkor – a 19. század végén, egy antiszemita támadás kapcsán – körvonalazódott az egyetemes emberi jogok mellett kiálló értelmiségi tábor a francia társadalomban, és ellenlábasa, a mindent a nemzeti szempontnak alárendelő értelmiség táborára. Jóllehet az általam vizsgált korszakban a hazai értelmiségiek szembenállása

nem olyan éles, és főként nem olyan mozgósító erejű, mint a franciaéknál egy évtizeddel korábban, ám itt is a francia mintához hasonló polarizáció történik; megjelenik az „intellektuelek” és a nemzeti-esszencialista értelmiség ellentéte.

– A kötet az első világháborút megelőző rövid, konjunkturális időszakban jelentkező új értelmiségi szerepminta és feladatkor keletkezését vizsgálja. „... az értelmiség – legyen bármely tág vagy lehatárolt is a meghatározása – ellenszegül minden normatív definíciós kísérletnek és mindig történeti definíció megalkotását teszi szükségessé.” Ön hogyan definiálná/tudná-e definiálni a 21. század értelmiség fogalmát?

– Nyugat-Európában már a nyolcvanas évek óta beszélnek az „értelmiség haláláról” – az elemzők szerint csak szakértelmiség van, etikai-politikai dimenzió nélkül. Ugyanakkor azt is meg kell jegyezni, hogy a hetvenes évektől fogva több különböző társadalmi csoport vett át korábban csak az értelmiséget jellemző sajátosságokat. Magyarországon például a civil mozgalmak sok tekintetben járnak el így. A petíciók, aláíróívek a közéleti kérdésekben szerepvállaló értelmiségiek klasszikus eszközei a demokráciákban (vagy korábban a demokratizálódó társadalmakban): nálunk a kilencvenes évek óta ebből a szempontból például egyfajta „robbanás” tapasztalható, sokan fordulnak ilyen eszközök-höz, hála az új kommunikációs technológiáknak. Talán azt mondanám inkább, a 20. század elején megújult értelmiségi szerep- és funkció nem tűnt el a 21. századra, csak átalakult.

– Kiknek szánja a művét?

– Azt remélem, sikerül meggyőzni az olvasóimat – legyenek irodalomárok vagy történészek –, hogy történészként is foglalkozhatunk az irodalommal.

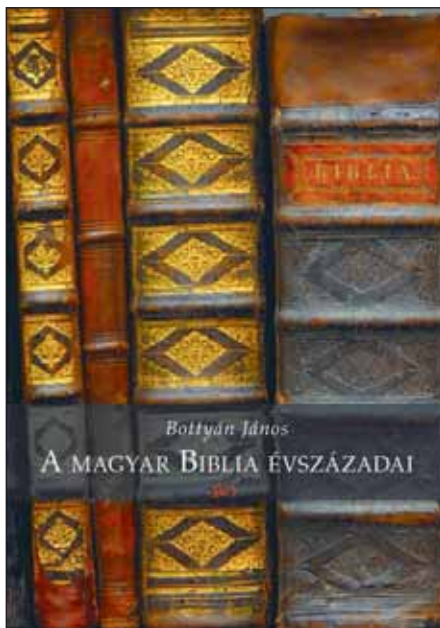
– Tervez-e folytatást?

– Igen, mindenképp az értelmiség és a hatalom vizsgálatával szeretnék továbbra is foglalkozni.

Illényi Mária

Balázs Eszter: *Az intellektualitás vezérei. Viták az irodalmi autonómiáról a Nyugatban és a Nyugatról, 1908–1914 (Critica)*
364 oldal, 2800 Ft

Mindenkinek a maga nyelvén...

■ Bottyán János *A magyar Biblia évszázadai* című könyvének újonnan megjelent, második kiadása egyfelől több, másfelől kevesebb, mint az 1982-ben kiadott első. Az új kiadásból ugyanis elmarad a gazdag illusztrációs melléklet (a kötetet sajtó alá rendező, jegyzetelő és kiegészítő Fekete Csaba szerint a képek jogdíjai jelentősen megdrágították volna a kiadást, ráadásul az interneten némi böngészés után bárki fellelheti és felhasználhatja a könyvben bemutatott Szentírások borítóit) cserébe viszont terjedelmes fejezetet kapunk az utóbbi két és fél évtized magyarországi bibliakiadásairól a digitalizált Bibliától, a Jehova Tanúinak fordításán át a Pannonhalmi zoltároskönyvig. Az utolsó fejezet sokszínűsége *Bottyán János* szellemi örökségének következetes továbbvitele, hiszen – ahogy azt a könyv szerzője is nyomon követi a huszita bibliafordítóktól a vakok Bibliájáig – a Biblia nemcsak egy felekezet, hanem sok különböző keresztény (keresztyén) egyház szent könyve. Az ihletett szöveg (vagy egyes részeinek) rendszeres újrafordítása a befogadók igényei, az adott kor nyelvi állapota és a tudományos eredmények tükrében

feltehetőleg még évszázadokig új és új kötetekkel gazdagítja a már eddig is jelentős fordítások számát.

Amikor a bibliafordítás szót halljuk, legtöbbszörnek a teljes Szentírás magyar nyelvre történő átültetése jut eszébe. Bottyán János könyve azonban nemcsak az utóbbi hat évszázad teljes fordításait gyűjti egybe. Miként a kis patakok táplálják a nagy folyamat, úgy vezettek el a részleges fordítások (előbb csak gondolatok, majd történetek, később az Evangéliu-

mok és az Újszövetség) Károli Gáspár és lelkes csapatának első teljes bibliafordításáig. Időközben a kézzel írt, másolt kódexeket felváltják a nyomtatott könyvek. A Bibliák mérete és ára is fogyasztóbarátabb lett: míg a 11. században például 5 ökor ára volt egy latin nyelvű Szentírás, addig a reformációnak és a könyvnyomtatásnak köszönhetően a polgárság széles rétegének mindennapi otthoni olvasmányává vált a nemzeti nyelvű Biblia. Károli Gáspár és Káldi György fordítása évszázadokig meghatározó maradt, ám ez idő alatt is folyamatosan történtek revíziók, kisebb-nagyobb fordítások, míg végül a 20. század elhozta mind a protestáns, mind a katolikus újrafordítást – és ezeknek javításait.

A könyv művelődéstörténeti jelentősége mellett érdekes irodalomtörténeti adalékokkal is gazdagodhatunk olvasása során. Külön fejezet foglalkozik az „irodalmi bibliafordításokkal” köztük Móricz Zsigmond zoltárfordításaival (kevesen tudják, hogy Móriczot annyira érdekelték a teológiai kérdések, hogy kétszer is beiratkozott a teológiai akadémiára) és Sík Sándor Zoltárok könyvével.

Bottyán János könyve a Biblia fényét prizmaként bontja színekre, gazdagítva, formálva

ezzel a Szentírásról kialakult képünket, a bibliafordítás évszázadaira visszatekintve újfent elcsodálkozhatunk azon, milyen nagy hatással lehet egy könyv (a könyvek könyve) emberek, nemzedékek és egy nemzet sorsára.

Pompor Zoltán

Bottyán János:

A magyar Biblia évszázadai
Kálvin Kiadó, 260 oldal, 2100 Ft

A beszédhangok szimbolikája

■ *Dr. Balla Zoltán* 1933-tól foglalkozott fonetikával. A provinciális létre szorított ipolysági magyar orvos mindennapi gyógyító munkája folyamán élesített látásának köszönhetően kritikával tudta fogadni a fonetikusok röntgenfelvételeinek értelmezését is. Jelen kötetben újraközölt főműve, *A szemléletes gondolkozás logikája* 1946-ban jelent meg.

A szerző a beszéd, a gondolkodás és a geometria, vagyis végeredményben az emberi megismerés és a megismerésre ható külső tárgyak tudományos összefüggéseit, korrelatív viszonyait boncolgatja azzal az igénnyel, hogy tudományosan megalapozott elméletet állítson fel. Nagyon eredeti, ezoterikus spekulációinak középpontjában a beszédhangok szimbolikája áll. A nyelvi jel természetes vagy önkényes

miolta legalább Plátón óta vita tárgya a nyelvfilozófiában. A szerző ebbe a vitába bekapcsolódva, fonetikai tanulmányok után jelentéstani és ismeretelméleti kérdések megválaszolására is törekszik.

Dr. Balla megközelítésében a /t/ hangminőség lényeges megismerése szempontjából édeskevés megvilágítást kap azzal, ha azt mondjuk rá, hogy például „zárhang”, „foghang” vagy „mássalhangzó”. Szerinte a /t/ hangminőséget mindegyütt határok, határoló felü-

tek egybeesése okozza, vagyis a /t/ a határok egybeesésének, két test folytonosulásának hangja. Így az érintés, tapadás, tákolás, tűzés, toldás, tömörítés, összetartás fogalmainak és léthatározmányainak van kapcsolata a /t/-s jelentéssel. A szerző további vizsgálatai szerint például az /o/ hang természetes értéke valami kerekítettség, az /l/ a szabad kifolyású elnyúltság hangja, a /v/ hang a szögyszerű szűkülő, a /b/ hang a fél-

gömböszzerű öblösségé, a /g/ torokhang a zárata mögötti gömbölydedségé, a /k/ hang egy derékszögös garatzárlat felszakításáé, az /á/ hang pedig a síkszerű lapítottságé.

Dr. Balla könyve különösebb szakmai sikert nem aratott, a ritka kivételnek számító elismerő nyilatkozatok közül említésre méltó a filozófus Szabó Lajosé és a nyelvész Vértes O. Andrásé. Jelen kötet a könyv függelékeként szemelvényeket közöl Dr. Balla levelezéséből. Ebből kiderül, hogy az orvos és amatőr fonetikus milyen kétségbeesett erőfeszítéseket tett elmélete elismertetésére.

K. S. A.

Dr. Balla Zoltán:

A szemléletes gondolkozás logikája – Levelek

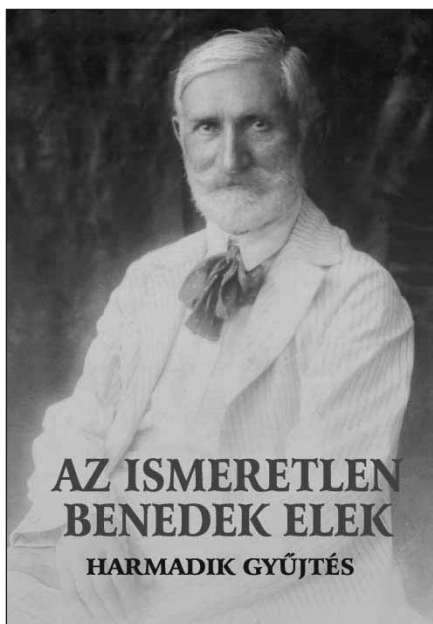
Közreadja és szerkesztette Isztray Botond és Isztrayné Bíró Anna
Napkiút Kiadó, 384 oldal, 3990 Ft

Egyszervolt mese

Benedek Elek évfordulóján

■ Egészen a közelmúltig csak a mesemondót, meséirőt tiszteltük benne, generációk sora nőtt fel az általa írt, magyar és más népek népmesemotívumait tartalmazó tündérmeséken. Néhány éve elindult egy kutatás, amely Benedek Elek publicisztikai munkásságát tárta és tárja fel folyamatosan. Benedek újságíróként több ezer cikket írt különféle témákban, és kora egyik jelentős publicistája volt. A Benedek-kutatás helyszíne az Országos Széchényi Könyvtár, a Magyar Tudománytörténeti Intézet és a Nyugat-Magyarországi Egyetem Benedek Elek Kara Sopronban. E három intézmény közös munkája Az ismeretlen Benedek Elek című, immár három kötettel büszkélkedő, válogatott publicisztikát tartalmazó sorozat. A harmadik egészen friss, néhány hete jött ki a nyomdából. A meséirő születésének 150. évfordulója alkalmából egész évben tartanak a megemlékezések: tudományos konferenciát rendeztek többek között az OSZK-ban, a Petőfi Irodalmi Múzeumban, Nagykovácsiban, Sopronban és Sepsiszentgyörgyön, illetve szülőhelyén Kisbaconban. Perjámosi Sándort az OSZK munkatársát, a Benedek-kutatás egyik motorját kérdeztem.

– Miért figyeltek fel a publicista Benedek Elekre?

– 2006-ban indult el a hivatalos Benedek-kutatás. Benedek Istvánnal foglalkozva Gazda István felfigyelt arra, hogy Benedek Elek gyereklapjában, a Cimborában megjelentek álnéven Benedek István írásai is. Az én feladatomban lett volna kihámozni, melyik álnév mögött rejlik a nagy mesemondó unokája. Ez nem sikerült, viszont az álnevek bonyolult változatai annyira érdekesnek bizonyultak, hogy Gazda Istvánnal, Szála Erzsébettel társulva elkezdtünk foglalkozni Benedek Elek életművével.

– Mégis mi volt a kiindulópont? Mindaddig csak a mesemondó Benedek Eleket ismertük.

– Szinnyei bibliográfiája segített, Hegedűs Imre János monográfiája is támpontot nyújtott. Balogh Edgár félszáz esztendővel ezelőtt megjelentetett egy publicisztikai gyűjteményt tőle, de ebben a szocializmus felé tartó íróként mutatta be. Ami nyilvánvalóan nem volt igaz, a kommunizmust gyűlölte. Annyi igazságalapja mégis van az állításának, hogy szociálisan érzékeny ember volt, aki mindig a gyengébbek pártjára állt. Világos volt előttünk, hogy a mesemondó Benedek Eleken kívül volt egy kiváló újságíró, publicista, és politikus Benedek Elek is. Komolyan foglalkozott például tanügyi kérdésekkel. 1890-ben elkezd dolgozni a Magyar Hírlapnak is, ahol a tanügyi rovatot szerkeszti, majd önálló lapot indít Nemzeti Iskola címen.

– Milyen szempontok alapján állították össze Az ismeretlen Benedek Elek köteteket?

– A korábbi kötetekben végigvezettük az olvasót Benedek Elek publicisztikai munkásságán. Egy-egy korszak jellemző írásait válogattuk össze. Az első életszakaszban (1881–1892) a publicisztika dominált, a másodikban (1892–1910) már helyet kaptak a magyarság sorskérdései, különböző tudósportrék, vagy a tanügyi riportok, míg a harmadikban (1910–?) hangsúlyos helyen szerepelnek az irodalomtörténeti írások. Ezekre sokszor és sokan hivatkoztak, de eredetiben alig látta valaki. A három kötetben 189

mű kapott helyet, persze ennél jóval több írása van. Én eddig több mint kétezerrel találkoztam, ezekből egy folyton bővülő bibliográfiát is összeállítottam.

– Hol kutatott helyileg? Egyben van a hagyaték?

– Egyáltalán nem. Nagyonbrészt a Széchényi Könyvtár napilapgyűjteményében kutakodtam, nem egyszer mikrofilmen olvashattam már csak el az egyébként elporladó napilapanyagokat. Hiányok persze itt is vannak. Benedek Elek szülőházánál Kisbaconon is találtam anyagokat, de Kolozsváron is.

– Sokat beszéltünk a publicista Benedek Elekről, de mi van a mesemondó Benedek Elekkel? Mindent tudunk róla, amit tudni érdemes?

– Nem mondhatnám. A mese feneketlen kút, amiről folyamatosan írni lehet. Benedek Elek elsősorban mese- és ifjúsági író

volt, innen indult és ide tért vissza. Emellett a kor egyik legnevesebb publicistája volt, majdnem annyira tartottak tőle, mint Ady Endrétől.

– Úgy tudom, meglehetősen átírta a népmeséket.

– Gyűjtötte is a népmeséket és számos mesét írt, amibe népmesei elemeket helyezett el. Benedek Elek igazi nagysága abban van a meseírás területén, hogy a még létező mesekincset be tudta vinni a városba. Meg tudta ragadni és úgy továbbadni, hogy a városi gyerekek, akik már nem ismerték a népmesei világot, magukénak érezhették. Ennek érdekében módosított a szövegeken. Sokat fordított, és át is dolgozta az idegen népek meséit. Például a Grimm meséket, az Ezeregyéjszaka meséit, vagy a színes (Arany, Ezüst stb.) meséket, ami 36 nemzet meséiből áll össze. Ennél egy angol könyvsorozatot használt fel, amelyet teljes mértékben magyarított. Ezért érezheti magáénak a magyar olvasó például Ali babát és a negyven rablót.

– Az elmúlt száz évben hogyan változott Benedek Elek meséinek az ismertsége és a népszerűsége?

– Sokkal jobban ismerik a mai gyerekek, mint gondolnánk. Lehet, hogy konkrétan nem Benedek Elek kötetet vesznek a kezükbe, de jó néhány helyen találkoznak vele, akár név nélkül is. Például a tankönyvekben. Aztán Benedek Elek műveinek számos feldolgozását olvashatják a nem mindig színvonalas és hiteles gyerekkönyvekben. A szülők is sok mesét mesélnek, ami Benedeken alapul, jóllehet már ők maguk sem tudják. Benedek Elek újra folklorizálódott.

– Benedek Elek személyisége más szempontból is érdekes: egyike volt azon keveseknek, akik Trianon után hazatértek. Amikor mindenki más Magyarországra menekült, ő visszament Kisbaconba és élete végéig ott dolgozott.

– Ezt a cselekedetét sokan sokféleképpen értelmezik. Jellemző például a következő történet: 1969-ben Király Károly szenátor meghívta Ceaușescut a vidékre vadászni és elmesélte neki, hogy van egy székely meséirő, aki akkor, amikor Erdélyt Romániához csatolták, rögvést hazatért. Ennek a párbeszédnek köszönhető az emlékház létrejötte. Mások azt mondták, hogy úgy érezte, feladat vár rá. Nem. Véleményem szerint azért ment haza, mert szerette a szülőfaluját és közben rájött, hogy megannyi feladat vár rá.

Szénási Zsófia

Hős vagy áruló? – Kasztner Rezső

A szerző, Ladislaus Löb 1944 júliusában tizenegy esztendő volt, ekkor zárták 1670 társával együtt a bergen-belseni koncentrációs táborba, ahonnan Kasztner Rezső áldásos tevékenységének köszönhetően 5 hónappal később kiszabadulhatott és Svájcba távozhatott. Hogy Kasztner Rezső hős vagy áruló, arról még ma is megoszlanak a vélemények, Löb könyve az előbbi mellett teszi le a voksát.

■ Kasztner Rezső egy nem hivatalos cionista bizottság, a Vaada alelnökeként tevékenykedett. Ez a szervezet, minden erejével azon volt, hogy megmentse a haláltól a magyarországi zsidókat. Ehhez különleges eszközöket vetettek be: pénzért próbálták megvásárolni társaik életét. Kasztner hosszadalmas és bonyolult tárgyalásokba bocsátkozott az SS-szel, legfőképp Eichmann-nal, melynek során a németek egyrészt folyamatosan húzták az időt, másrészt hamis ígérettel próbálták a Vaadát ámítani, miközben egyre több és több pénzt (illetve bizonyos esetekben árukat, például teherautókat) követeltek. Ezt az igen kényes, idegőrlő tárgyalássorozatot Kasztner bonyolította.

Hogy mindezt véghez tudja vinni, különleges képességekre volt szüksége, és a dolog természetéből adódóan nem egyszer hazudnia, alakoskodnia, blöffölnie kellett. Ilyen tettekre hétköznapi egyéniség nem képes, Kasztner sem volt az, így aztán erősen megosztotta a környezetét. Azok a tulajdonságai, melyek a németekkel való kötélhúzás során jól jöttek, a hétköznapi életben inkább taszítónak tűnhettek. Egyesek a későbbiekben egyenesen züllöttek és becstelenné írták le. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy mindez speciális körülmények között történt, és Kasztner mindvégig olyan célokért küzdött, melyek mindenképp felett valóak.

A történethez hozzátartozik, hogy az SS egész idő alatt túlbecsülte Kasztnernek és társainak jelentőségét, befolyásának hatóerejét, hiszen a Vaada úgy tett, mintha az Amerikai Zsidó Segítő Bizottságot (a Jointot) képviselné. Rengeteg pénz átadása után Eichmann lehetővé tette, hogy egy körülbelül 400 főből álló csoport Kolozsvárról Budapestre utazhasson, a továbbutazás reményében. Ezután megint hosszas alkudozási folyamat kezdődött, melynek végeredményeként 1944 júniusában egy 1300 fős csoportot (köztük a kolozsváriakkal) marhavagonokban Németországon és Franciaországon keresztül egy semleges ország felé indítottak, és a végső cél Palesztina lett volna. Az emberek kiválogatásának kényes feladata jórészt Kasztnerre hárult – később ezért is érték őt támadások.

A vonatot, mellyel ezt a csoportot szállították, nevezték később „Kasztner-vonatnak”, és a vagonokban utazott Kasztner családja mellett a könyv szerzője, Ladislaus Löb is. Fiatalkor ellenére mély nyomot hagyott benne az utazás és a bergen-belseni tábor. Mert az ígéret ellenére ide került a csoport. Különleges elbánásban részesültek, de ahogy közeledett a végéhez a háború, a viszonylag tűrhető körülményeik is vészesen leromlottak. A szerző saját emlékein kívül több társának a visszaemlékezéseire is hagyatkozhatott, ezáltal a könyv legplasztikusabb fejezetei a táborlakók életéről szólnak.

Az 1300 embernek összesen tizenhárom, 180 m² alapterületű terem jutott, melyből hármat más célokra használták (az egyikben laktak a csoport vezetői családjukkal), így 160 embert kellett termenként a megmaradt tíz helyiségre bezsúfolni. A nyomorúságos helyiségeket nagyrészt a háromemeletes priccsek töltötték ki. A zsúfolt összesség, a higiénia hiánya és főleg a rövidesen bekövetkező éhezés okán elképesztő jellemvonások bukkantak felszínre az emberekben. Mindennaposak voltak a veszekedések, viták, összetűzések, sőt nem egyszer tettelegesség fajultak a dolgok.

Emellett próbálták megőrizni a méltóságukat: előadásokat, vitákat, beszélgetéseket szerveztek, énekórákat, vallásoktatást tartottak – hogy vala-

hogy kitöltsék a rájuk szakadó időt, mivel dolgozniuk kiváltságos helyzetük miatt nem kellett. A maguk választotta vezetők egy apró államot hoztak létre a táboron belül: politikai pártokkal, kormánnyal, tisztviselőkkel, hierarchiával, alkotmánnyal, törvényekkel, bírósággal, rendőrséggel. Ma már ez egy kicsit túlzásnak tűnik, és bizonyos momentumokból arra lehet következtetni, hogy mindez csak a vezetők kényelmét és kitüntetett helyzetét szolgálta.

Köztük volt a híres pszichiáter, Szondi Lipót is, aki mindvégig dolgozott a táborban: tanfolyamokat tartott, betegekkel foglalkozott, az elméleteit csiszolta és a Szondi-tesztet finomította. A könyv szerzője is egyike volt azoknak, akiken ott a táborban elvégezte a tesztet. Szintén a táborban raboskodott Irsai István grafikus, Zsolt Béla író, újságíró, Palotai Erzsébet regényíró, aki verset szavalt társainak éjszakánként. Ábrahám Ferenc költő Rab-ságban címmel Bergen-Belsenben adta ki egyetlenegy példányban verseskötetét.

De ahogy múlt az idő, és úgy érezték, csökkennek a menekülés esélyei, a táborlakók fokozatosan leépültek szellemileg és fizikailag egyaránt. A méltóságuk megőrzésére irányuló próbálkozásokat egyre inkább elmosta az éhezés, a leépülés, és a rájuk telepedő mélabú.

1944 augusztusában Kasztnernek sikerült 318 embert kijuttatnia, és Svájcba menekíteni. Az ottmaradottak végül végre valahára december elején távozhattak, szintén Svájcba.

Az, hogy ezt 1300 fős csoportot Kasztner hathatós közreműködése mentette meg, dokumentálható. Ezenkívül számos más eredményt a magáénak tudott be, de hogy ezekben mekkora szerepet játszott, ma nem egészen világos.

Miután véget ért a háború, Kasztner végre eljutott Palesztinába, de választott hazájában nem úgy fogadták, ahogy szeretne volna. Egy hosszú és szövevényes perben, melyben ő tanúként vett részt, megbélyegezték, elvitatták tőle érdemeit, olyan bűnökkel vádolták, melyeket nagy valószínűséggel nem követett el, és a bíróság ítélt, hogy „eladta a lelkét a Sátánnak” – vagyis a németeknek. Ezzel megpecsételte a sorsát, mert mire az ország legfelsőbb bírósága felmentette, ő már nem élt: Tel Avivban agyonlőtték.

Jolsvai Júlia

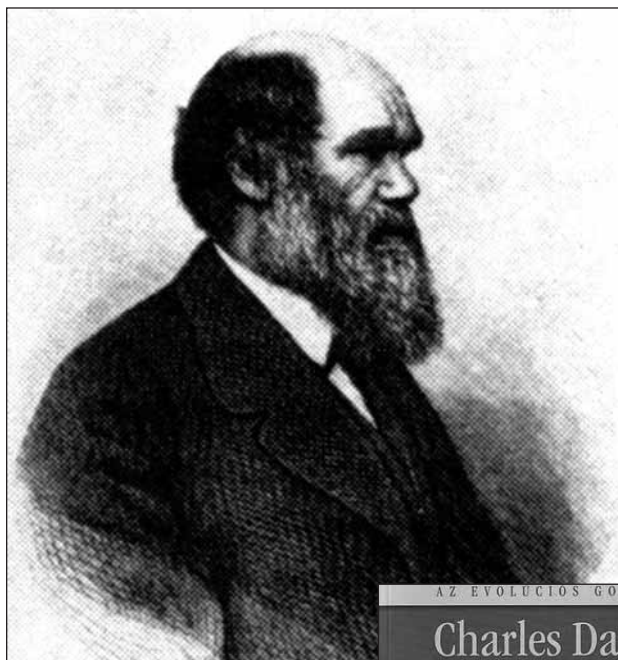
Ladislaus Löb: *Megvásárolt életek*

Kasztner Rezső vakmerő mentőakciója. Egy túlélő története

Athenaeum, 368 oldal, 3490 Ft

Mindörökké Darwin

■ A világ Charles Darwint (1809–1882), a nagy angol tudóst ünnepli. Szeptemberben csak Európában félszáz evolúciós konferencián – a 49. Barcelonában volt – emlékeztek meg róla. Az igen nagy érdeklődés azt mutatja, hogy a 200 éve született természettudós 150 éve (1859) megjelent „A fajok eredete” című korszakalkotó műve máig hat. Evolúciós gondolatairól másfélszáz éve folyik a vita a kreacionisták (az isteni teremtés hívei) és a darwinisták között. A kettős jubileum alkalmából neves magyar tudósok – Mérő László, Kampis György, Csányi

Vilmos, Pléh Csaba és Csíkszentmihályi Mihály – a „Mindörökké evolúció” című előadásorozat keretében emlékeznek meg a Darwin-évről, bemutatva az evolúciós gondolat egy új és jelentős alkalmazását. A Typotex Könyvkiadó és a Nyitott Könyvműhely közös – Kossuth klubbeli – előadásorozatát Votisky Zsuzsa, a kiadó igazgatója bevezetőjében hatalmas kísérletnek nevezte, amivel meg szeretnének küzdeni a könyvszakma nehézségeivel.

Mérő László matematikus, pszichológus, egyetemi tanár előadását már csak furcsa címe miatt is – A pénz biológiája – nagy várakozás előzte meg. „A kreacionistákkal nem az a bajom, hogy a teremtésben hisznek, hanem, hogy a darwinizmusban nem” – adta meg előadása alaphangját. – A darwinizmus a gazdaságban is működik, mert a pénz ugyanolyan logikai mechanizmusok alapján hoz létre „gazdasági élőlényeket” (vállalkozásokat, mint pl. egy pékműhely, vagy egy multinacionális cég), mint ahogyan a gének biológiai élőlényeket. A hétköznapi ember számára kissé bizarr témát úgy igyekezett elmagyarázni a hallgatóságnak, hogy utalt Gregor Mendel (osztrák szerzetes) elméletére: az öröklődés a gének útján történik, míg Darwin alapgondolata szerint a fajok egymásból jöttek létre.

„A pénz pénzt fial” – tartja a mondás. Ám nehéz megtalálni, mi generálja a „gazdasági élőlényeket”. A „món” a vállalkozás valamilyen tulajdonsága, amely önmagában is képes tőkét vonzani, de nem azonos a tőkével. Darwin könyvével az volt a baj, hogy sokáig nem sikerült rá matematikai modellt találni. R.A. Fischer (1930-as évek) szerint az evolúció alapegysége egyed és csoportselektió. Így sikerült matematikai modellt alkotnia. Génjeink túlélőgépei vagyunk – egy másik elmélet szerint egy nagy túlélőgép alkatrészei. Mindkettő jelen van, és mindkettőben érvényesül a darwini evolúció. Az egyes területeken szerzett ismeretek átvihetők a többi területre is. A tőke: az is gén. Az üzleti életben a háttérlogika nem biológiai, hanem pszichológiai. A darwini elv azért működik, mert a gének replikátorok.

Kampis György tudományfilozófus, az ELTE TTK Tudományfilozófiai Tanszékének vezetője előadásában arról beszélt: „a kreacionizmussal az a baj, hogy a tudomány színében próbál megjelenni. A kreacionizmus egyfajta lelki igény kielégítése. Vagyis a fiziológiai igények kielégítése – valamiféle életforma –

után következnek a magasabb rendű igények. Sokféle kreacionizmus van. Egy teremtmény – ami akár tárgy is lehet –, mögött mindig ott áll a tervezettség (design), végső soron az ember.

Az, hogy nem értjük az evolúciót, nem jelenti azt, hogy nem létezik. Hogy megtörtént, az biztos. A hogyanról máig folynak a viták.”

Kampis szerint a tudománynak – és képviselőinek – teljesen más attitűddel kell közelednie a laikusokhoz, egyesek lenézik őket, mondván úgysem értik, miről beszélünk. Emiatt lehet félni attól, hogy a társadalom radikálisan elfordul a tudománytól és annak intézményeitől. Ennek bizonyítékául utalt az amerikai Darwin-ellenes megmozdulásokra.

* * *

A Typotex 2000-ben megjelentette „A fajok eredete”-t Kampis György fordításában. Az idei Darwin évben már a harmadik kiadásnál tartanak. Előadása végeztével megkérdeztem Kampis Györgyöt, miért volt szükséges újra fordítani a művet:

– Tudományos (biológiai) értelemben rossz volt a húszas évekbeli fordítás, bár nagyon művészi, irodalmi, de nagyon pontatlan. Ezenfelül a könyv nem volt kapható, még a könyvtárakból is ellopkodták, s ha az ember azt akarta, hogy

legyen, újra le kellett fordítani. Elsősorban ez, s nem a régies nyelv volt az ok. Sőt, átvettem fordulatokat Mikes Lajostól, a korábbi fordítótól. A két fordítás között az a különbség, hogy én a mai biológia szemével fordítottam, de az igazság kedvéért hozzászem: könnyebb is. Hadd dicsérjem Darwint: hallatlanul precíz volt abban is, hogy az általa nem pontosan megértett jelenségekről – például az öröklődésről, a variációk képződéséről, a változatok öröklődéséről – igen pontos, következetes szóhasználattal beszélt, tehát mi, akik már pontosabban értjük ezeket a jelenségeket, meglepetéssel látjuk, hogy bár nem értette, de nem csúszkált a fogalmak között. Emiatt tulajdonképpen ma könnyebb fordítani Darwint, mint amikor a kor még szintén nem értette. Annak, hogy Darwin elméletét sokan még ma sem fogadják el, egyetemes érzelmi okai vannak. Az ember nem szívesen hagyja, hogy a lelkében turkáljanak. Az, hogy az állatvilág részei vagyunk, sok ember számára kellemetlen információ. Én azt gondolom, hogy az állatvilág a maga módján legalább olyan jó, mint az emberi világ. Az állatok funkcionálisan tökéletesen megfelelnek a saját környezetüknek, beleértve a társas környezetüket. Egy kutyafalkában a társas lét nagyon gazdag, és érzelmileg is komplex világot jelent, ami semmivel sem alább való az ember világánál.

Hegedűs Eszter

Charles Darwin: *A fajok eredete* (3., javított kiadás)

Ford.: Kampis György

Typotex Kiadó, 450 oldal, 4800 Ft

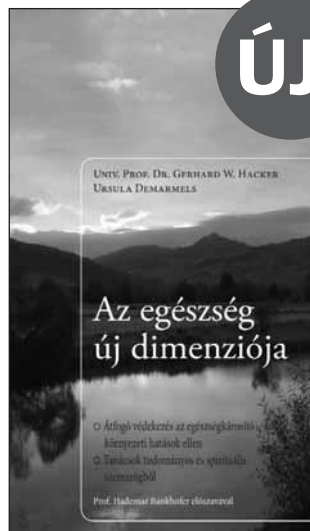

ÚJ!

Univ. Prof. Dr. Gerhard Hacker – Ursula Demarmels:

Az egészség új dimenziója

■ Vajon figyelünk-e arra a számtalan veszélyes dologra, mint például a mobiltelefonok, a mikrohullám, a finompor, geopatikus zavarzónák, negatív gondolatok és érzések, amelyek folyamatosan körbevesznek bennünket, amelyekről azonban nem tudjuk pontosan, mennyire ártanak szervezetünknek? Mi a helyzet a táplálékkal, amelyet elfogyasztunk? Valóban kiindulhatunk-e abból, hogy táplálékunk egészségügyileg kifogástalan?

Ez a hasznos, az egészség szempontjából nélkülözhetetlen információkat tartalmazó könyv megmutatja, mit tehet az ember, hogy megvédje magát. Itt nemcsak arról van szó, hogy megoldási ötleteket vagy javaslatokat ad természettudományos szempontból, hanem arról is, hogy spirituális indíttatást, ösztönzést is nyújt. A szerzők arra törekedtek, hogy megfelelő felvilágosítással és pozitív megoldásokkal szolgáljanak az olvasóközönség számára.

Egy rendkívüli, nagy elkötelezettséggel megírt könyv született, amely lehetőségeket ad az egészséges, boldog, tudatos és felelőségteljes élethez.

(X)

200 oldal, 135x215 mm, keménytábla + védőborító, 3000 Ft
ISBN 978 963 88153 3 0

Megjelenés: december 1.

Ursula Demarmels:
Ki voltam előző életemben?

■ Az újjászületésben való hit egyidős az emberiséggel. A spirituális visszavezetések lehetővé teszik, hogy emlékezzünk korábbi életeinkre, hozzájárulnak ahhoz, hogy megszabaduljunk félelmeinktől és blokádjainktól, megismerjük karmikus kapcsolatainkat, és ezáltal mai életünkben könnyebben boldoguljunk.

Az Ausztriában élő szerzőnő – aki a híres amerikai Prof. Dr. Michael Newton hipnoterapeuta tanítványa volt –, húsz éve foglalkozik spirituális visszavezetésekkel, nemcsak előző életekbe, hanem az életek közti létebe is.

Könyvében lebilincselően mutatja be a visszavezetések gyakorlati menetét, és segít levonni a következtetést, milyen módon tudják hasznosítani a páciensek a terápia tapasztalatait mai életükben.

Különösen mélyen megérintenek a könyv második részében leírt esettanulmányok, melyek illusztrálják és alátámasztják az elméleti részt.

(X)

192 oldal, 135x215 mm, keménytábla + védőborító, 3000 Ft
ISBN 978-963-88153-2-3

Maria W. M. Schmitt:
Angyali sugallatok

■ Ezekben a meditációkban gyerekek, fiatalok és felnőttek 33 mennyei lényt ismernek meg. A szeretet, a hála, a türelem angyalát, saját védangyalukat és az őrangyalokat – ezek mindegyike megosztja velünk legfontosabb üzeneteit. Ezekben a találkozásokban kicsik és nagyok átélik a gondoskodást, a szeretetet és a biztonságot. Gyakorlatban megtanulhatják a csakrák, a színek és a drágakövek gyógyerejét hasznunkra

fordítani. A könyv segítséget nyújt a mindennapi kikapcsolódáshoz, az önmegismeréshez és ezáltal személyiségünk fejlesztéséhez vezető úton. Az úton, amelyet mindenki maga jár. Hol akadályokba ütközve, hol élményekkel gazdagodva. Némely útszakaszon van kísérőnk, némelyiken látszólag egyedül vagyunk. De csak látszólag, mert láthatatlan segítők kísérnek bennünket és védangyalunk mindig mellettünk van. Minden utunkat kíséri és segít nekünk kalandjainkat, nehézségeinket, örömeinket, bánatainkat átélni, és az azokból származó tapasztalatokat bölcsességgé változtatni a szeretet, a felismerés és a megértés révén. Valamennyiünknek van egy védangyalunk, aki hoz valamit Isten világából a mi valóságunkba: a szeretetet, amely megváltoztathat bennünket.

(X)

300 oldal, 135x205 mm, keménytábla, 2990 Ft
ISBN: 978 963 87711 3 1

Tomán Edina:
Amikor megállt az idő

■ Mit jelent az élni akarás? Mit jelent a halál közelsége? Mit jelent a túlélés? Mit jelent küzdeni? Mi az a valódi veszteség, hit, remény, fájdalom?

Egy fiatal lány sorsa, hirtelen jött tragédiája, visszatérése a klinikai halál állapotából, küzdelme, hosszú és nehéz felépülése ez, melynek során rengeteg érzés kerül felszínre: fájdalom, küzdelem, reménytelenység, beteljesülés, szerelem, hiány, büntudat, függőség, csalódás – negatív érzések, amelyek magukban hordozzák az erőt, a reményt, a boldogságot.

Azóta tudja, mit jelent mindez. Mert ezeket a válaszokat nem az élet adja meg, hanem a halál közelsége, nem a felhőtlen és gondtalan élet mondja meg, mi a boldogság, hanem a tragédia, a pokoljárás, a szenvedés rögzös útját megjárt lélek visszatérése. Mert ott látjuk meg az értelmet.

„Gyönyörű, fájdalmas. És igaz. Felüdülés a sok értéktelen könyv között.”

„Értékes, tanulságos, szomorú, de olykor mégis vidám. Hasznos. Nem lehet letenni. Képes emberi gondolkodásokat megváltoztatni jó irányba!” – méltatják a könyvet ezek az olvasói vélemények.

(X)

345 oldal, keménytábla, 125x205 mm, 2990 Ft
ISBN 978 9638 7711 6 2

Asperján György könyvei árengedménnyel

Kaphatók az Alexandra, valamint a Lira Könyv bolt/hálózatban

Asperján György: Csapataink harcban állnak – 1956 regénye

■ Ez a könyv történelem alulnézetből, vagyis azoknak a szemzőgéből, akik a Corvin közben és másutt fegyverrel a kezükben azt az arcot adták '56-nak, amely egyre inkább felnagyítódva (és hamisan) él és újjászületik a mai nemzedékek képzeletében. A szerző az egyetlen magyar író, aki a Corvin közben hat napon át harcolt, átélte a Vörös Hadsereg november 4-i támadását. A regény ötvenhat egészét és az utána következő időszakot egyaránt bemutatja, olykor szatirikus élel, hiszen mint minden korábbi történelmi eseményünkről, erről is sok hazug és hamis legendát költöttek, akiknek ez az érdekük. '56 nem a szájaló írók és politikusok miatt kapott nemzetközi figyelmet, hanem azért, mert az ún. pesti srácok, elsősorban mi, a munkásszállások lakói, felvállaltunk egy ügyet, amelynek a lényegét nem is értettük. A Corvin közben abban bízunk, hogy jönnek az ENSZ és NATO-csapatok. Szerencsére nem jöttek, mert a főváros azóta sem épült volna újjá. Erről ad érzékletes képet ez a regény, amely az egyetlen igaz, ötvenhatot a fényével és szennyével együtt vállaló szépirodalmi mű.

(X)

A/5, 584 oldal, keménytáblás, védőborítás, 3290 Ft
Most árengedménnyel: 1645 Ft!

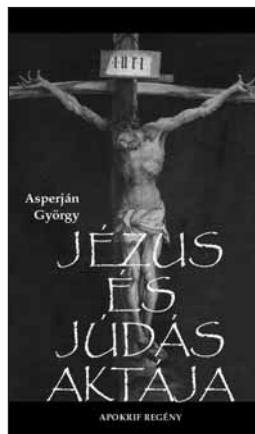

Asperján György: Fogadj szívedbe József Attila életregénye

■ A kortárs-barát Fejtő Ferenc szerint a legjobb életrajzi mű, amit magyar alkotóról valaha is írtak. Az eleven embert, az ellentmondásoktól gyötört költőt, gondolkodót idézi meg olyan elevenséggel, hogy – miként Fejtő fogalmazott – ő is ebből a könyvből ismerte meg igazán József Attilát, pedig éveken át szomszédja volt és naponta találkoztak. Csupán két rövid jelenet van a regényben, amely az írói képzelet szüleménye, minden más a József Attila kutatás dokumentumain, megállapításain alapul. A könyv mégis más, és több mint irodalomtörténeti feldolgozás: áthidalja az egyes dokumentumok közötti szakadékot, igyekszik megértetni azokat az emberi és politikai körülményeket, amelyek a költő mindennapjait alkották. A szerző tudatosan senkit nem bánt meg, de visszaemlékező állításaikat szembesíti másokéval és a realitásokkal, akár a legfőbb legendagyártó és sokat füllesztő nővéréről, József Jolánról van szó, akár Vágó Mártáról, esetleg a nagy riválisról, Illyés Gyuláról és feleségéről, Kozmutza Flóráról vagy az igazi és az utólagos barátokról. A könyv megbízható forrás és izgalmas olvasmány diáknak, tanárnak és minden érdeklődőnek.

(X)

788 oldal, kötött védőborítás, 3990 Ft
Most árengedménnyel: 2000 Ft!

Asperján György: Jézus és Júdás aktája – apokrif regény

■ Jézus a szív királya a hívő emberek számára az európai kultúrkörben. De eddig csak az evangéliumok többféleképpen megmutatott, meghamisított és felmagasztosított Jézusát ismertük. Az adott történelmi, gazdasági, vallási körülmények között élő, megfeszített Jézusról szépirodalmi mű még soha nem adott valós képet. A szenvedéstörténet olyan képzetet kelt, mintha Jézus lett volna az egyedüli, akinek el kellett viselnie a kereszthalál iszonyatát. Hamis és szemfórgató beállítás ez. Jézus úgy élt, mint korának szegény zsidói, majd alig egykét éves nyilvános szereplése során mint valamennyi vándorprófétája. Eszméiért, a zsidóság megmentésének vágyáért a rabszolgák és lázadók százezreire mért büntetést, a kereszthalált kellett elviselnie. Az evangéliumok sok zavaros, egymásnak ellentmondó állításaival szemben a szerző tisztázni igyekszik, Jézus halála mennyiben volt önkéntes vállalás, és milyen szerepet játszott benne a zsidó főpapság, valamint Poncius Pilátus, aki ez ügyben egyáltalán nem mosta kezeit, mivel nem is volt miért. Ebben a regényben a hívő és a történelem iránt érdeklődő egyaránt szíve királyával: az Atya fiával és az emberarcú, zsidó testvéreit az Isten országának gondolatával megmenteni igyekvő Jézussal találkozik.

(X)

888 oldal, kötött, védőborítás, 3990 Ft
Most árengedménnyel: 2400 Ft!

K.U.K. Kiadó

1138 Bp., Népfürdő u. 15/E.
T/F: 239-1189, 359-1634
kuk.kiado@chello.hu
www.kukkanto.hu

İsa Schneider: Az orvosnők korán halnak Önéletrajzi regény

■ Egy új és meglepő könyv kerül az Olvasó kezébe.

İsa Schneidernek komoly olvasótábora van, amelyik türelmetlenül várja, hogy mikor jön az újabb, le-

tehetetlen olvasmány: egy regény, amely az életünkről szól, amelyet falni fogunk, és addig nem hagyjuk abba az olvasást, míg nem érünk a végére.

E könyv még az eddigieknél is érdekesebb: az író életregénye ez a mű, egy orvosnő élete, aki írni tud, és milyen jól!

İsa Schneider ritkán szerepel a nyilvánosság előtt. Nem szeret „fennforogni“.

Most – először és utoljára – beengedi olvasóit az életébe. Egy olyan életbe, ahol – ha leveti a köpenyét – rájövünk: jé, az orvos is ember!

Sebezhető, bántható, szerethető ember. Olyan, mint mindenki más: ő is szeret, szenved és dolgozik. Él. De egy önéletrajznál azért több ez a könyv: korrajz, orvostörténelem, és a határokon kívül élő magyar anyanyelvű orvosok történelme is. Mindemellett kedves, őszinte, szórakoztató, ráismerünk, mert olyan „ízás“, de itt most többet kapunk: a szülőföldnek, az ifjúkor városának nagyon szép, lírai bemutatását.

İsa Schneidert erről az oldaláról még nem ismertük. Fogadják szeretettel!

288 oldal, kötve 2500 Ft

(X)

A cafetéria és az osztalék adóztatása, a válság díjai

Folytatom az előző számban¹ megkezdett 2010. évi adóváltozások ismertetését. Két téma kerül sorra a 2010. évi személyi jövedelemadózásból, a cafetéria új 25% adója, és egyes tőkejövedelmekre, mint munkadíj kiegészítésekre kivetett többletadó.

1. A cafetéria 2010-ben

A személyi jövedelemadó törvény 2009. évi módosítása megszüntette az egyes juttatásokra 2006-ban bevezetett 400 ezer forintos korlátot. A munkáltatók eddig a határig adómentes béren kívüli juttatásokat adhattak a munkavállalóknak, választható kombinációkban. A 2010. évi módosítás pedig 25% adót vetett ki az ide tartozó juttatások többségére.

Nézőpont kérdése, hogy ami történik, az a cafeteriai rendszerek halála, vagy a juttatások fenntartásának válságdíja, amiben a szakszervezetek a kormánnyal – a gazdasági válságra, az adóbevételek szűkösségére tekintettel – megegyeztek. Mindenesetre a válság díja. Kérdéses a munkaadók hozzáállása a többlet elvonáshoz.

Tény az, hogy a bérek jövedelemadó és járulékteherit tekintve, még mindig megéri a dolgozóknak természetbeni juttatásokat szabályozott és választható rendszerben adni, – ez a cafeteria – a munkavállalók jobb kedvének és megtartásának érdekében. Bár meglátásom szerint a közalkalmazotti szférában, az állami kézben lévő vállalatoknál és a multiknál alkalmaznak csak rendszerszerűen.

Juttatások adózásának változása (egy munkavállalóra vetítve):

Juttatás fajta	2008-ban	2009-ben	2010-ben
Helyi közlekedési bérlet	a.m. 400 ezer keretig	a.m. a teljes értékig	25% adóval
Hideg étkezési utalvány	a.m. 6000 Ft/hóig	a.m. 6000 Ft/hóig	96 % adó és járulék
Meleg étkezési utalvány	a.m. 12000 Ft/hóig	a.m. 12000 Ft/hóig	18.000 Ft/hóig 25% adóval
Iskolakezdési támogatás	a.m. 400 ezer keretig és 20700 Ft/év	21450 Ft/év	A minimálbér 30%-ig 25% adóval
Üdülési csekk	a.m. 400 ezer keretig és 69000 Ft/év	71500 Ft/év	A minimálbérig 25% adóval
Művelődési intézményi szolgáltatás	400 ezer keretig	71500 Ft/év	96 % adó és járulék
Egészségpénztári tagdíj kiegészítés	A minimálbér 30 %-a a. m.		A minimálbér 30 %-a, 25% adóval
Nyugdíj pénztári tagdíj kiegészítés	A minimálbér 50 %-a a. m.		A minimálbér 50 %-a, 25% adóval
Képzési támogatás	a.m. 400 ezer keretig	a.m. 178750 Ft/év	A minimálbér 2,5-szereséig 25% adóval
Otthoni Internet támogatás/ számítógép átadás	400 ezer keretig	korlátlan	korlátlan

a.m.: adó és járulékmentes a munkáltatónál

Leszámítva a táblázat utolsó sorát, látszik, hogy a 25% személyi jövedelemadó a juttatások többségénél érvényre jut, a kedvezményes határon belül. Egyes juttatásokra (üdülési jegy) nemcsak a munkavállaló, hanem közeli hozzátartozója is jogosult, azonban több forrásból származó juttatások esetén sem léphető át a személyenkénti korlát.

Az ismertetett cafeteria-rendszerhez tartozó kedvezményes adózású juttatások feltétele, hogy azok valamennyi munkavállaló részére nyújtottak, azonos feltételekkel elérhető legyenek. Ez nyilvánvalóan belső szabályzatot igényel.

A dolog lényegét tekintve itt ingyenesen, vagy kedvezményesen átadott termékekről, vagy nyújtott szolgáltatásokról van szó, adóköteles bevételről, ami a természetbeni juttatások kategóriájába tartozik. A természetbeni juttatások adója normál esetben a termék és szolgáltatás piaci értékére számított 54% jövedelemadó és az ezzel növelt járulékalapra számított 27% járulék. Így jön ki a 95,6% terhelés például a hideg étkezési utalványra. Szakmánkból hozva a példát, ugyanennyi az adó és járulékteher a sajtónak recenziós céllal ingyen átadott könyveken.

Érdeemes tehát a kisebb cégeknél is elgondolkodni, akár egy háromelemű cafeteria-szabályozáson, ami mondjuk 10 000 – 18 000 Ft/hó közötti meleg étkezési utalványt, a helyi közlekedési bérletet és az üdülési csekket tartalmazza. Ha a munkáltató ebből két elem térítését vállalja, akkor kb. 250 ezer forint/fős juttatási értékű cafeteria-szabályzatot írhat, ami utána fizetendő adóval együtt is 320 ezer forintjába kerülne dolgozónként, éves szinten. Ez – azonos költség szintet feltételezve – megfelel 21 ezer forintos béremelésnek. Végül a munkavállaló, átlagos jövedelem esetén előző összeg felét viheti haza. Valószínűleg vagy az étkezését, vagy csak a bérletét tudná ebből fedezni. Megjegyzem, hogy a kis cégek többsége most is ad munkatársainak hideg étkezési utalványt, és helyi bérletet, tehát kiváltható költség is van.

Persze a legjobb, ha ingyen van a juttatás, főleg legálisan. A személyi jövedelemadó törvény ezeket adómentes bevételeknek nevezi. Ilyen a helyközi munkába járás költségeinek megtérítése, a kiküldetés költségeinek térítése, az akkreditált intézményben folytatott képzés térítése.

Felhívom a kiadók figyelmét arra, hogy a szerzőknek a felhasználási szerződés szerint járó és adott tiszteletpéldány, mint önálló tevékenység bevétele adózik, a jogdíjhoz hozzászámítva. Ez semmiképpen nem tekinthető természetbeni juttatásnak. A személyi jövedelemadó bevétel fogalma tág, ideértendő a magánszemélynek pénzben,

termékben, vagy szolgáltatásban adott bármilyen vagyoni érték. A bevételből a jövedelem megállapítása az igazolt és elszámolható költségek levonásával határozható meg. Munkaviszonyból – nem önálló tevékenység – származó bevételből (például munkabér) költség nem vonható le, önálló tevékenységnél viszont igen. A 10%-s költségátalány minden ilyen jövedelemnél igazolás nélkül elszámolható.

2. Vállalkozói kivét kiegészítés és személyes közreműködési díj kiegészítés

Ez az új adózási büvészmutatvány célja szerint azt hivatott megakadályozni, hogy az egyéni vállalkozó, a társaságában személyes közreműködéssel munkát végző társas vállalkozó minimális munkajövedelmet vegyen fel, és majd az osztalékgon alacsonyabb adókkal kárpótolja magát. A tevékenységre jellemző keresetig az osztalékgi jövedelem kivét kiegészítésnek, illetve személyes közreműködői díj kiegészítésnek számít. E díj kiegészítések a jövő évi törvény szerint nem önálló tevékenységből származó bevételnek (tehát munkajövedelemnek!) számítanak, és a magánszemélynek év végi bevallásában ki kell egészíteni a felvett osztalék kifizetési adóját, mintha csak adóelőleg levonása történt volna.

A parlamenti vita nem az adóztatási elven, hanem azon tört ki, hogy hogyan lehet a tevékenységre jellemző keresetet, mint vetítési alapot előírni, hiszen az nem csak településenként, hanem azonos településen belül is szóródik, elvégre piacgazdaságban a piac csak eltérések révén tud működni. Végül is az elfogadott törvényből kikerült az Állami Foglalkoztatási Szolgálat bértisztítókja, mint előírás, de valószínűleg irányelvként használni fogják az adóellenőrök.

Ugyanolyan rossz érzésem támad, mint a kapcsolt vállalkozások társasági adójánál, ti. az önadózás rendszerében a szokásos piaci árat az adóalanyoknak kell megállapítani, és megvédenie. Remélem ez az intézmény nem éli meg bevezetését.

Dr. Bódis Béla

1. Könyvbét 19-20. szám, 2009. október, Bruttósítás, szuper! c. cikk

Gazda László
CSÁNGÓMAGYAR FALVAK

I.
A-G

NAP KIADÓ

Nap Kiadó

1117 Bp., Budafoki út 183/A.

T/F: 208-0796

napkiado@napkiado.hu

www.napkiado.hu

Gazda László:

Csángómagyar falvak.

Moldvai magyar vonatkozású települések történeti tára

I. kötet. A-G-ig.

■ A 250 települést bemutató mű első kötetében 94 településről esik szó. A földrajzi behatárolás és jellemzés

után nagyjából időrendben következnek az adatok, melyek kiterjednek a település korai okleveles említéseire, a lélekszám, a nemzetiségi és vallási viszonyokra, a foglalkozási tagolódásra, megélhetési lehetőségekre, olykor nyelvjárási jellegzetességekre is. A feldolgozott terület nem a szoros, hanem a tágabb értelemben vett Moldvát öleli föl. Benne vannak azok az észak-moldvai egykor volt magyar falvak is, amelyeket a 18. század végétől az első világháborúig Bukovina területén tartottunk számon, és Moldva városai is, Aknavásártól Bákóig. Eddig senki nem csinált meg ilyen áttekintést, pedig másfélszáz éve érlelődik rá az igény. A 2007-ben elhunyt Szerző és Tánzos Vilmos fotóival.

(X)

A/5, keménytáblás, fényképekkel illusztrált, 336 o., 3900 Ft
ISBN 978 963 9658 47 9

MEGJELENT!

Dr. Bódis Béla:
KONTROLLING ELEMELK
A KÖNYVKIADÁSBAN
Hogyan szervezzünk
hatékony kiadói ügyvitelt

ISBN 978-963-88462-1-1

A Controlling elemek a könyvkiadásban végigvezeti az olvasót – a könyvszakma elismert gazdasági szakemberének kalauzolásával – a könyvkiadás sajátos kalkulációs, számviteli, adózási, tervezési vonatkozásain. A visszaemlékezésekkel és példákkal illusztrált fejezetekben jól tükröződik a szerző szervezési és modellezési irányultsága, valamint gyakorlati tapasztalatai a könyvkiadás napjainkban ható gazdasági viszonyairól. Olvashatunk a controlling tevékenység lényegéről, a könyvár-kalkulációról, a megfelelő számviteli eljárások kiválasztásáról, a könyvkiadók üzleti értékéről, a szakma adózási sajátosságairól, a szerzői jogi kifizetések számviteli vonatkozásairól, a tervezésről, a készletgazdálkodásról és elemzésről, a kiadóban születő döntések megalapozásáról. A kötet a gyakorlatban szerzett kiadói gazdálkodási tapasztalatok alapján megírt, olvasóinak a mindennapi gyakorlatban jól hasznosítható ismereteket közvetítő gazdasági szakkönyv.

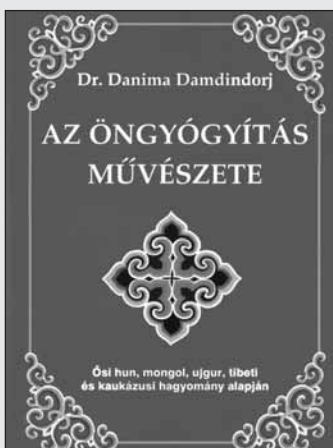
Kiss József Könyvkiadó

154 oldal, fűzve, 2680 Ft

Dr. Danima Damdindorj

AZ ÖNGYÓGYÍTÁS MŰVÉSZETE

Az Öngyógyítás művészete egy magyarországon praktizáló mongol orvosnő kutatómunkájának az összegzése.

Ősi hun, mongol, uigur, tibeti és kaukázusi hagyományok alapján szervek illetve betegségek szerinti bontásban kereshetjük benne a megfelelő gyógymódokat. A könyv kézirat jellegű kiadványként nagy példányszámban fogyott a betegek körében.

Ára: 2200 Ft
Belső Ösvény Kiadó

Telefon: 06-20-427-4220
E-mail: ddanima@yahoo.com
Honlap: www.danima.try.hu

A könyv kapható Líra, Libri és Alexandra könyvesboltokban.
A www.bookline.hu-n lehet rendelni postán is.

Ez nem szimbólum akar lenni, ez van. Mindig azt képzeltük, hogy borzasztóan nyomasztó lehet a felhőkarcolók árnyékában, ahová, a betondzsungel aljára, sosem süt be a nap. És mentünk az utcán, és tűzött a nap, és teljesen olyan volt, mint egy normális városi utca, Budapesten, Prágában, Párizsban, akárhol, és akkor fölnéztünk, és atyaúristen... a házfal csak nem akart véget érni, csak nőtt, csak nőtt, az égig, de alul, az utcán ebből semmit nem érzékelt az ember.

Hát nem volt árnyéka a felhőkarcolónak, na!

Ez Manhattan volt, persze, és mindenki óvott, nehogy azt képzeljük, hogy ez Amerika, Amerika, európai szemmel elképzelve túl nagy, ahol minden megtalálható és mindennek az ellenkezője is, de Manhattan, az fölfogható. Körülölelhető, csak éppen a világ közepe. Ma. Hogy holnap...? Nem tudom. Nem vagyok jók.

Tömeg. Ez a város(rész) sosem alszik. És mint a montreali jazzfesztiválon, itt is a világ minden létező nációja, etnikuma, az emberi bőrszín minden árnyalata, az angol nyelv minden lehetséges szintje és akcentusa. Egyet sajnáltunk: rengeteg a túlsúlyos. A hetvenkilós ember itt száznegyven kiló, a hatvankilós szépasszony bizony százhús. És permanensen zabál. A kezében valami papír, abban valami kaja, és azt falja. Ez nem Hollywood, ez a valóság. Nem értem miért. Ez ugyanis függés, olyan, mint az alkohol vagy a drog, de nem tudom mi a bajuk, mit kell itt kompenzálni? Amúgy, mint ha minden rendben volna; csak azért zabálnak, mert van? És mert fillérekbe kerül?

Nyoma nincs utcai bűnözésnek, tökéletes a biztonság –, zsaruk nélkül. Vagyis a rendőröket nem látni, nem zavarják a civil ember életét. Majdnem mindent láttunk, amit érdemes, mert Sipos Péterékkal állandó telefonkapcsolatunk volt, és irányítottak Montrealból. Reggel

Kertész Ákos A felhőkarcolónak nincs árnyéka

két fájdalomcsillapítóval kezdtük, azt négy óra körül meg kellett ismételni, mert újra sajgott a lábunk, és este már sántítottunk a fájdalomtól, mint két hadirokkant. Pedig itt is van kávézó, terasz, ahová ki lehet ülni (itt minden van), de nekünk csak öt napunk volt, nem voltunk képesek pihenni.

És Obama minden mennyiségben. Vajon nem zavarja az elnököt ez a személyi kultusz? Lehet, hogy zavarja, de nem szólhat bele, ez egy szabad ország. Ha a kereskedő úgy látja, hogy Obama képevel jobban fogy az áru, akkor ráteszi. Vívoghatnak a keselyűk, ez a népszerűség mércéje. A sapkán, a tísörtön, a mobilon, a hőszugárzón, még a rádión is Obama van.

Azt mondják, ugye, olyan, hogy amerikai nincs, legföljebb az indiánok. Azok az amerikaiak. Ez nem igaz. Az amerikai nem etnikum, csakugyan, az amerikai, az nemzet. És ezek büszkének rá, hogy amerikaiak.

Óriás fényreklám a Time Square-en: A egyetlen váltság, ami a mostanihoz hasonlítható 1797-ben, 1807-ben, 1819-ben volt... és innen egészen 2001-ig huszonegy évszám. Utána: ...and hmmm? ...never mind. Na?! Füttyülj rá.

Joggal mondta ki Obama, *we can do it*. Meg tudjuk csinálni.

És bár most szeretik az elnöküket, nem Obamára büszkének, hanem saját magukra, hogy megválasztották az első színes bőrű elnököt. Alig negyven évvel Martin Luther King mártírhalála után.

Hát milyenek vagyunk, mi, amerikaiak, mi?!

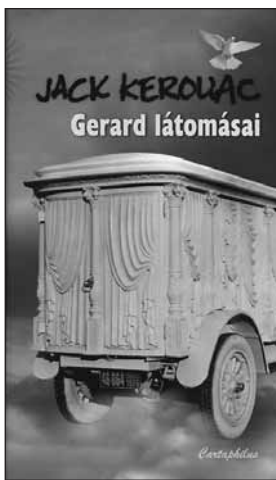
Azt mondja a boltban az eladó Ő a Number One. Nem csak nekünk, nektek is, honnan is jöttetek? A magyaroknak is! Meg az olaszoknak, meg a németeknek, meg a spanyoloknak. Oké, mondom, magam is így gondolom. Erre kezdet rázunk. Venni ugyan nem vettünk semmit, de ezt megbeszélünk.

Ennyi? Nem, ezerszer több. Majd ha egyszer nyugdíjas leszek, írok erről az öt napról egy könyvet.

Gyászszertartás tintával

■ Kerouac legismertebb regénye az Úton c., melyben az író a beat-nemzedék fenegyerekeként, a drogok, a jazz örületében élő művészként, és a hetvenes évek ellenkultúrájának aktív résztvevőjeként ismerhetjük meg. A Gerard látomásában azonban más arcát mutatja. A könyv a szerző gyermekkorában, az 1925-26-os években játszódik, a Massachusetts állambéli Lowellben. Az alig pár éves Kerouacot mélyen megrázta bátyja halála, és ebben a regényben állított emléket a fiatalon elhunyt testvéremnek.

A Gerard látomásai rendkívül naiv, idealista és vallásos könyv. Csupa fehér és arany festékkel festett kép. A szöveg három, időrendben egymást követő részből áll. Az első, legerjedelmesebb szakasz bátyja érzékenységét, törekenységét és szenvedését idézi fel. Apró epizódok követik egymást, melyek mind Gerard anyagi természetét kívánják bizonyítani. Ezek közül talán a legmegkapóbb a büntelen fiú gyónása. Itt az író egyszerre ad kitűnő jellemrajzot, és ábrázol érzékletesen. A középső, kissé kilógó rész, édesapjuk, Emil egy görbe éjszakája írja le. Ez a betét egyfajta pokoljárásaként fogható fel. A zárlat pedig a báty halála és az azt követő gyász, majd végül a temetés.

A szerző könyvében a szenvedés mértéke keres választ, arra, hogy mi miatt kell az egyik élőlénynek a másikat bántania. Ez a naiv, ám megválaszolhatatlan kérdés áll a regény fókuszában. Nem filozófiai alaposággal kutatja a választ, inkább testvérét követve misztikus látomásaihoz hasonló úton. A vallásosság Kerouacnál nem a hagyományos módon, valamely felekezethez való kötődésként jelenik meg, hanem ő egyaránt beépíti buddhista és a katolikus szimbolikát is a regényébe. A regény cselekményéből megtudjuk, Gerardnak van válasza, de képtelen elmondani, tudása megosztathatlan. A kötetben számos önreflexió rész is található. Ezekben az író világot, és önmagát ostromozza, mivel egyik sem olyan tiszta és ártatlan, mint a valahai testvér. Ez a kontraszt meghatározó jegye a regénynek.

A Kerouac által megteremtett spontán próza jellemzi e szövegét, de találhatók hagyományos elbeszélői módszerrel írt oldalak, sőt prózaversek, versek és imák is. Ez a sokféleség teszi egyfajta gyászszertartássá a regényt, hisz a kötet elsősorban ezért születik meg, hogy megpróbálja betömni az elvesztett testvér után maradt űrt, és ezért vall kudarcot, mert a feladatot lehetetlen teljesíteni.

Hományi Péter

Jack Kerouac: Gerard látomásai

Cartaphilus Könyvkiadó, 156 oldal, 2600 Ft

A MAGYAR TÖRTÉNELEM TITKAI

A könyvben nyolc izgalmas téma köré csoportosítva elevenedik fel nemzeti históriánk. Kiadványunk hihetetlen időutazásra hívogat, amelyben nemcsak a nagy történelmi alakok – Szent István, Zrínyi Ilona, Mátyás király, Bethlen Gábor, Nagy Imre – és a hozzájuk kapcsolódó események kerülnek új megvilágításba, hanem olvashatunk például a korabeli divatról, pletykákról, ármányokról és eselszövésekről. Akár a magyar történelmi tények világában szeretne elmélyedni, akár a tények mögött megbúvó érdekességek izgatják, biztosan megtalálja, amit keres.

- méret: 22 x 28 cm
- oldalszám: 432 • ár: 9990 Ft + 1080 Ft postaköltség (közvetített szolgáltatás)

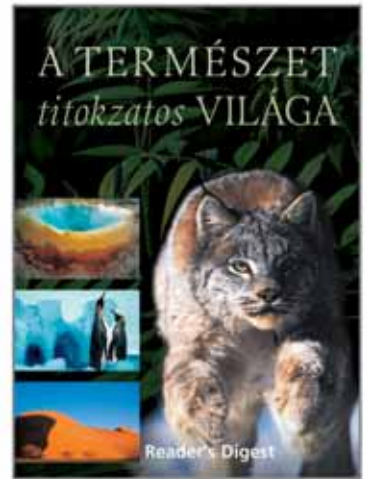

A TERMÉSZET TITOKZATOS VILÁGA

Egyetlen villám energiája egy milliós nagyvárosnak is elég lenne? A sisakos baziliszkusz a víz felszínén jár? A jegesmedvék érzékelik az infravörös fényt? A flamingófiókiák bölesődbe járnak? A delfinek pedig ultrahanggal vadásznak? A világ tele van rejtélyes jelenségekkel. Ez a könyv lélegzetelállító utazás a tudomány világába, hogy közelebbi kapcsolatba kerülhessünk a természet eddig ismeretlen oldalával. Választ kapunk számos kérdésre: aktuális, informatív és megbízható. Nagy segítség mindazoknak, akik nemcsak gyönyörködni, de szeretnék jobban meg is érteni a körülöttünk lévő világot.

- 151 lebillencselő témakör
- 900 fénykép és illusztráció

- méret: 21 x 28 cm • oldalszám: 352 • ár: 8990 Ft + 1080 Ft csomagolási és postaköltség (közvetített szolgáltatás)

ÍZLETES ÉTELEK NEM CSAK CUKORBETEGEKNEK

A könyv kifejezetten a cukorbetegség igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével készült. Dietetikus szakember segítségével mutat be 300 kiváló receptet, cukorbeteg számára hasznos főzési technikákat és találmányos ételkombinációkat. A receptek összeállításánál elsődleges szempont volt, hogy a cukorbeteg tápanyagfelvétele változatos és a napszakoknak megfelelő legyen, elősegítve a vércukorszint stabilitását. A család nem cukorbeteg tagjai is változatos és tápláló ételeket készíthetnek a könyvből.

- Mintaétrendek
- Vásárlási tippek
- Reggeli-ebéd-vacsora
- Saláták, köretek változatosan
- Kenyérfélék és desszertek cukorbetegeknek

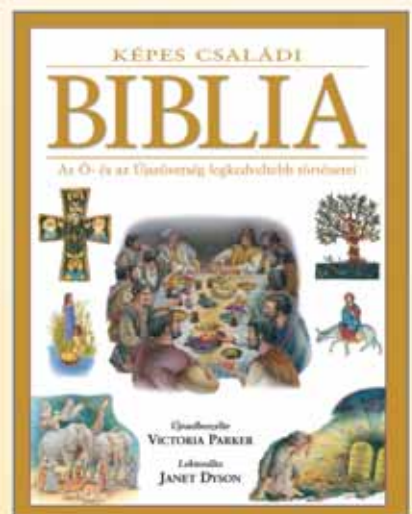
- méret: 27 x 23 cm
- oldalszám: 320
- ár: 8990 Ft + 1080 Ft csomagolási és postaköltség (közvetített szolgáltatás)

KÉPES CSALÁDI BIBLIA

A könyv könnyen érthető nyelvezettel beszél el az Ó- és Újszövetség történeteit, a hozzájuk fűzött magyarázatok pedig rávilágítanak azok lényegi mondanivalójára, segítenek megérteni a tanításokat. Több száz kép, illusztráció és térkép segíti a jól ismert történetek értelmezését, ugyanakkor a Biblia kevésbé ismert részletei is bemutatásra kerülnek. A könyv nem hiányozhat a polcáról, ha szeretné alaposabban megérteni a világ legnépszerűbb könyvét, de remek ajándék lehet azoknak a gyerekeknek is a családban, akik mostanában fedezik fel ezt a nagyhatású, a világ megértéséhez is elengedhetetlen kulturális művet.

- méret: 23 x 30 cm
- oldalszám: 512
- ár: 7990 Ft + 1080 Ft csomagolási és postaköltség (közvetített szolgáltatás)

Az **Alexandra Könyvruházak** sikerlistája
2009. szeptember 18. – október 15.

Szépirodalom

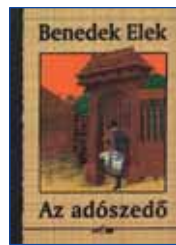
1. Vámos Miklós: *Tiszta tűz*
Európa Könyvkiadó
2. Paulo Coelho: *A győztes egyedül van*
Athenaeum Kiadó
3. Stieg Larsson: *A lány, aki a tűzzel játszik*
Animus Kiadó
4. Leslie L. Lawrence: *Naraszimba oszlopa*
Studium Plusz Kiadó
5. Vavyan Fable: *Sárkánykömny*
Fabyen Könyvkiadó
6. Agatha Christie: *Örök éj*
Európa Könyvkiadó
7. Anna Gavalda: *Vigaszág*
Magvető Kiadó
8. Lőrincz L. László: *Kilenc csontfarkas 1–2.*
Studium Plusz Kiadó
9. Jeffery Deaver: *Hideg hold*
Alexandra Kiadó
10. Amanda Quick: *Rád vártam!*
Maecenas Könyvkiadó

Ismeretterjesztő

1. Moldova György:
Érik a vihar I-II. – Ríport Miskolcra
Urbis Könyvkiadó
2. dr. Csemus Imre: *A férfi*
Jaffa Kiadó
3. dr. Csemus Imre: *A nő*
Jaffa Kiadó
4. Bangó Margit: *Határtalan lakoma*
EMI Zenei Kft.
5. *A magyar helyesírás szabályai*
Akadémiai Kiadó
6. dr. Kende Péter:
Nesze neked, igazság! – A Kulcsár-ügy
Hibiszkusz Kiadó
7. Rhonda Byrne: *The Secret – A titok*
Édesvíz Kiadó
8. Csemok Attila: *A valóság erejével...*
Magánkiadás
9. Henry Gidel: *Coco Chanel*
Európa Könyvkiadó
10. *Csokoládé*
Art Nouveau Kiadó – Könyvescéh Kft.

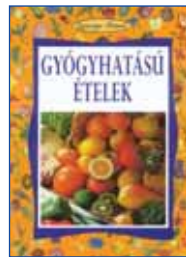
Gyermek, ifjúsági

1. Stephenie Meyer: *Twilight – Alkonyat*
Könyvmolyképző Kiadó
2. Stephenie Meyer: *New Moon – Újbóld*
Könyvmolyképző Kiadó
3. Geronimo Stilton: *Boldogulj angolul*
Alexandra Kiadó
4. Bartos Erika: *Százlábú – Versek óvodásoknak*
Alexandra Kiadó
5. Geronimo Stilton: *Extraegeres vakáció a Pompás Pocok Panzióban*
Alexandra Kiadó
6. Bartos Erika: *Anna, Peti és Gergő: Annakönyv – A kezdetek*
Alexandra Kiadó
7. Claudia Gray: *Evernight – Örökéj*
Könyvmolyképző Kiadó
8. Bartos Erika: *Anna és Peti: Irány az óvoda!*
Alexandra Kiadó
9. Alyson Noel: *Evermore – Mindörökké*
Könyvmolyképző Kiadó
10. Bartos Erika:
Anna, Peti és Gergő: Családi fészkek
Alexandra Kiadó

Benedek Elek: Az adószedő Könyvtárellátó sikerlista, szépirodalom, 1.

■ A nagy mesemondó eme regényének sikerlistára kerülésében talán szerepe van a születésének 150. évfordulója alkalmából tartott megemlékezéseknek is, amelyek újra más műveire is ráirányították a figyelmet (ld. e számunkban, az 545. oldalon).

Paolo Pigozzi: Gyógyhatású ételek Líra sikerlista, ismeretterjesztő, 3.

Az olvasói lélek titkának egy újabb mozzanatára derült fény e kötet sikerlistára kerülésével: a jelek szerint szeretünk úgy főzni, enni, hogy attól még gyógyuljunk is. A nagy megoldás az lenne: úgy együnk, hogy fogyjunk...

Bookline sikerlista
2009. szeptember 16. – október 15.

Szépirodalom

1. Monaldi, Rita – Sorti, Francesco: *Imprimatur*
Nyitott Könyvműhely
2. Moldova György:
Érik a vihar – Ríport Miskolcra
Urbis Könyvkiadó
3. Larsson, Stieg: *A lány, aki a tűzzel játszik*
Animus Kiadó
4. Adrian, Lara: *A vámpír ölelése*
Ulpius-ház Kiadó
5. Harris, Charline: *Élőhalottak Dallasban*
Ulpius-ház Kiadó
6. Lawrence, Leslie L.: *Naraszimba oszlopa*
Studium Plusz Könyvkiadó
7. Phillips, Susan Elizabeth:
Se veded, se nélküled
Victoria Kiadó
8. Fejős Éva: *Csajok*
Ulpius-ház Kiadó
9. Christie, Agatha: *Örök éj*
Európa Könyvkiadó
10. Lángh Júlia: *Párizs fű alatt*
Magvető Könyvkiadó

Ismeretterjesztő

1. Csemus Imre dr.: *A férfi*
Jaffa Kiadó
2. Bangó Margit: *Határtalan lakoma*
EMI Zenei Kft.
3. Ranschburg Jenő: *Szüllők könyve*
Saxum Kiadó
4. Bőjte Csaba: *Ablak a végtelenre*
Helikon Kiadó
5. Capa, Robert: *Kissé elmosódva*
Park Kiadó
6. Faber, Adele – Mazlish, Elaine: *Beszélg ügy, bogy érdekeled, hallgasd ügy, bogy emesélje*
Renezánsz Könyvkiadó
7. Byrne, Rhonda: *The Secret – A titok*
Édesvíz Kiadó
8. Steinbeck, John: *Orosz napló*
Park Kiadó
9. Edwards, Betty: *Az új jobb agyféltekés rajzolás*
Bioenergetic Kiadó
10. Csemus Imre dr.: *A nő*
Jaffa Kiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Meyer, Stephenie: *Twilight – Alkonyat*
Könyvmolyképző Kiadó
2. Cast, P. C. – Cast, Kristin: *Elárulva*
Kelly Kiadó
3. Bartos Erika: *Százlábú – Versek óvodásoknak*
Alexandra Kiadó
4. Meyer, Stephenie: *New Moon – Újbóld*
Könyvmolyképző Kiadó
5. Cast, P. C. – Cast, Kristin: *Megjelölve*
Kelly Kiadó
6. Benedictus, David: *Micimackó visszatér*
Móra Kiadó
7. Disney – Pixar: *Verdák*
Egmont Kiadó
8. Berner, Rotraut Susanne: *Ószi böngésző*
Naphegy Kiadó
9. Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes:
Ablak-Zsivárf – Képes gyermeklexikon
Móra Kiadó
10. Bartos Erika:
Anna, Peti és Gergő – Családi fészkek
Alexandra Kiadó

A Könyvtárellátó Kft. sikerlistája
2009. szeptember 1. – szeptember 30.

Szépirodalom

1. Benedek Elek: *Az adószedő*
Lazi Könyvkiadó
2. Závada Pál: *Jadviga párnája*
Magvető Kiadó
3. Nemes Nagy Ágnes:
Nemes Nagy Ágnes válogatott versei
Holnap Kiadó
4. Jókai Anna: *Godot megjött*
Széphalom Könyvműhely
5. Mikes Kelemen: *Törökországi levelek*
Kriterion Könyvkiadó
6. Radnóti Miklós:
Radnóti Miklós összegyűjtött prózai írásai
Osiris Kiadó
7. Nagy Lajos: *Képtelen természetrajz*
Holnap Kiadó
8. Sütő András: *A mágya füstje*
Helikon Kiadó
9. Herczeg Ferenc: *Pro libertate!*
Kriterion Könyvkiadó
10. Mórincz Zsigmond: *Életem regénye*
Gabo Kiadó

Ismeretterjesztő

1. *Rákóczi-népbagyományok nyomában*
Vay Ádám Múzeum Baráti Kör
2. Tóth Norbert, C.: *Magyarország története 6.*
Kossuth Kiadó
3. Rouhi, Mohammad Taghi – Sárközy Miklós:
Irán – a négy észak országa
Iráni Iszlám Köztársaság Budapesti Nagykövetség
4. *A magyar helyesírás szabályai*
Akadémiai Kiadó
5. Sárközy Judit: *Az Órszegtől Göcsejig*
Well-Press Kiadó
6. Burger, Joanna: *Madarak*
Ventus Libro Kiadó
7. Cziegler Orsolya: *Baj van a gyerekemmel?*
Saxum Kiadó
8. *Gimnasztika mindenkinek*
Sziget Könyvkiadó
9. Eckert-Ulrich, Jeanette: *Kosárfonás*
Cser Kiadó
10. Horváth Ilona, F.: *Lúgosító ételek*
Totem Plusz Kiadó

Gyermek, ifjúsági

1. Kormos István: *Mesék Vackorról*
Osiris Kiadó
2. Tersánszky J. Jenő: *Misi mókus kalandjai*
Holnap Kiadó
3. Kormos István: *Kormos István versei*
Osiris Kiadó
4. *Mesék Mátyás királyról*
Pro Book Kiadó
5. Kányádi Sándor:
Kányádi Sándor válogatott versei
Holnap Kiadó
6. Fekete István: *Bogáncs*
Móra Kiadó
7. Weöres Sándor: *Ha a világ rigó lenne*
Pesti Kalligram Kiadó
8. Fekete István: *Vuk*
Móra Kiadó
9. Varga Katalin: *Mosó Masa mosodája*
Móra Kiadó
10. *Állatmesék-LaFontaine nyomán*
Hemma Kiadó

A repüléshez milliók adják munkájukat kutatóintézetekben, gyárakban és pilótafülkékben, de csak keveseket ajándékoz meg a sors akkora tehetséggel, elszántsággal és szerencsével, hogy éppen jókor legyenek jó helyen, s így látványosan nagyot lendíthessenek e csodálatos tudomány fejlődésén. Ez a könyv tucatnyi zseni sorsát követi végig, akik nem csupán maradandót alkottak a repülés területén, de személyiségük, életútjuk is különlegesen érdekes és tanulságos.

Háy György: A REPÜLÉS MEGSZÁLLOTTAI

Typotex Kiadó, 3500 Ft

A Typotex kiadó összes kiadványa 25%-os kedvezménnyel vásárolható meg a kiadóban (Bp. 1024 Retek u. 33–35. Tel.: 315-0256) és az Olvasók Boltjában (Bp. 1051 Pesti Barnabás u. 4. Tel.: 266-0018)

Mikes Kelemen: Törökországi levelek

*Könyvtárellátó
sikerlista,
szépirodalom, 5.*

■ Különleges pillanatot, tán nem is volt hasonló: a magyar irodalom klasszikusának műve, határontúli magyar kiadó gondozásában megjelentetve sikerlistára került. Ehhez nincs mit hozzáfűzni: örvendezzünk.

David Benedictus: Micimackó visszatér

*Bookline sikerlista,
gyermek,
ifjúsági 6.*

Micimackó visszatért, és rajongói láthatólag izgatottan várták jöttét: alig került ki a könyvespolcokra, máris megvásárolták, elegen ahhoz, hogy azonnal felkerüljön a sikerlistára, visszaigazolva a „továbbírás” ötletét.

Libri sikerlista

2009. szeptember 1. – szeptember 30.

1. Dr. Csernus Imre: *A férfi*
Jaffa Kiadó
2. Moldova György: *Érik a vihar*
Urbis Könyvkiadó
3. Coelho, Paulo: *A győztes egyedül van*
Athenaeum Kiadó
4. Fejős Éva: *Hotel Bali*
Ulpius-Ház Kiadó
5. Christie, Agatha: *Örök éj*
Európa Könyvkiadó
6. Fejős Éva: *Bangkok, tranzit*
Ulpius-Ház Kiadó
7. Shan, Darren: *Farkassziget*
Móra Kiadó
8. Gavalda, Anna: *Vigaság*
Magvető Kiadó
9. Dr. Csernus Imre: *A nő*
Jaffa Kiadó
10. Cohen, Leonard: *Gratest bits*
Sonym Music
11. Perry, Tasmina: *Örökösök*
Ulpius-Ház Kiadó
12. Ward, J. R.: *Megváltott*
Ulpius-Ház Kiadó
13. Larsson, Stieg: *A lány, aki a tűzzel játszik*
Animus Kiadó
14. Vavyan Fable: *Sárkánykönyv*
Fabien Kiadó
15. Leslie L. Lawrence: *Naraszinba oszlopa*
Studium Plusz Kiadó
16. Csemok Attila: *A valóság erejével*
Pro Livro Kiadó
17. Perry, Tasmina: *Apuci lánya*
Ulpius-Ház Kiadó
18. Harris, Charlene: *Inni és ébni hagyni*
Ulpius-Ház Kiadó
19. Cast, Kirstin – Cast, P. C.: *Megjelölve*
Kelly Kiadó
20. Cole, Kersley: *Vámpírviség*
Ulpius-Ház Kiadó
21. Frode, Katie: *Hív Amsterdam*
Ulpius-Ház Kiadó
22. Pearse, Lesley: *Emlékek*
Ulpius-Ház Kiadó
23. Schlink, Bernhard: *A felokvasó*
Ulpius-Ház Kiadó
24. Byrne, Rhonda: *A titok – The Secret*
Édesvíz Kiadó
25. Meyer, Stephanie: *New Moon – Újbóld*
Könyvmolyképző Kiadó
26. Brown, Dan: *The Lost Symbol*
Bantam Publishing
27. Gidel, Henry: *Coco Chanel*
Európa Könyvkiadó
28. Kinsella, Sophie: *A boltkóros férjhez megy*
Kelly Kiadó
29. Bódi Margó: *Az én izvilágom*
Tóthágas Plusz Kiadó
30. Pearse, Lesley: *Titkok*
Ulpius-Ház Kiadó

Technikai okok miatt a Libri Kft. tematikus bontás nélküli harmincas sikerlistát bocsátott rendelkezésünkre.

A nyelv keresése

■ Ljudmila Ullickaja (1943) orosz író nő későn lépett be az irodalmi életbe, és csak néhány éve került a magyar könyvesboltok polcaira is. Pedig franciára, olaszra és hollandra rögtön lefordították a könyveit, amint elkezdett publikálni, de Kelet-Európa kevésbé volt nyitott a még keletebből érkező írásokra. Ullickaja egyéni hangja új színben tünteti fel az orosz irodalmat. Nem szeret írásaiban a politikával foglalkozni. Az aktuálpolitikai kérdéseket pedig egyenesen kerüli. Így is nehéz megbirkóznia a Szovjetunió által hátrahagyott kellemetlen örökségek emlékével. Az író nő végzettsége genetikusan. De eredeti szakmáját el kellett hagynia, és három éven át a moszkvai Zsidó Színház irodalmi vezetője volt. Itt verseket, filmforgatókönyveket, prózát írt, sokáig csak az asztalfióknak, hiszen még a kilencvenes évek elején is rendre visszautasították az oroszországi folyóiratok az elbeszéléseit. Az igazi áttörést a Szonyecska című kisregénye hozta meg 2000-ben. [...] A Daniel Stein, tolmács egy lengyel zsidó menekült-ről szól, aki a Gestapo tolmácsa lesz a megszállt Litvániában. Az író nő azt a nyelvet keresi, amellyel a XX. század zavarodott forgatagában a népek egymásra találhattak volna...

(Részlet O. D. Ljudmila Ullickaját bemutató, áprilisi számunkban olvasható írásából)

*Ljudmila Ullickaja:
Daniel Stein, tolmács
Líra sikerlista, szépirodalmi, 4.*

Líra sikerlista

2008. szeptember 1. – szeptember 30.

Szépirodalom

1. Anna Gavalda: *Vigaság*
Magvető Kiadó
2. Paulo Coelho: *A győztes egyedül van*
Athenaeum Kiadó
3. Vavyan Fable: *Sárkánykönyv*
Fabyen Kiadó
4. Ljudmila Ullickaja: *Daniel Stein, tolmács*
Magvető Kiadó
5. Spiró György: *Feleségverseny*
Magvető Kiadó
6. Leslie L. Lawrence: *Naraszinba oszlopa*
Studium Plusz Kiadó
7. Stieg Larsson: *A lány, aki a tűzzel játszik*
Animus Kiadó
8. Cécile Tormay: *Az ősi küldött*
Lazi Kiadó
9. Paulo Coelho: *Tizenegy perc*
Athenaeum Kiadó
10. Catherine Anderson: *Hetedik memyország*
General Press Kiadó

Ismeretterjesztő

1. Moldova György: *Érik a vihar I–II.*
Urbis Könyvkiadó
2. Dr. Csernus Imre: *A férfi*
Jaffa Kiadó
3. Paolo Pigozzi: *Gyógyhatású ételek*
Kossuth Kiadó
4. Rhonda Byrne: *The Secret – A Titok*
Édesvíz Kiadó
5. Michael Keene: *Világvallások*
Magyar Könyvklub
6. Roger Corder: *Bordóéta*
Athenaeum Kiadó
7. Csemok Attila: *A valóság erejével*
Magánkiadás
8. Ranschburg Jenő: *Szülők könyve 2.*
Saxum Kiadó
9. *Ablak a végtelenre*
Helikon Kiadó
10. Bangó Margit: *Határtalan lakoma*
EMI Zenei Kft.

Gyermek, ifjúsági

1. Stephenie Meyer: *Twilight – Alkonyat*
Könyvmolyképző Kiadó
2. Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk*
Móra Kiadó
3. Stephenie Meyer: *New Moon – Újbóld – fűzött*
Könyvmolyképző Kiadó
4. Mórincz Zsigmond: *Légy jó mindhalálig*
Talentum Kiadó
5. Iwona Radünz – Thomas Röhner: *Izgó-mozgó fogaim*
Manó Könyvek
6. *Állatszámoló*
Manó Könyvek
7. Bartos Erika: *Anna, Peti és Gergő – Annakönyv*
Alexandra Kiadó
8. Fekete István: *Vuk*
Móra Kiadó
9. Geronimo Stilton: *Extraegeres vakáció a Pompás Pocok Panzióban*
Alexandra Kiadó
10. Delahaye – Marlier: *Márti és a félelmetes kutya*
Holló és Társa Kiadó

A KÖZDOK KIADÓ ÚJDONSÁGAI

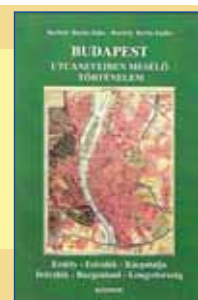
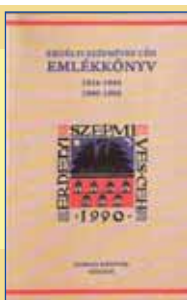
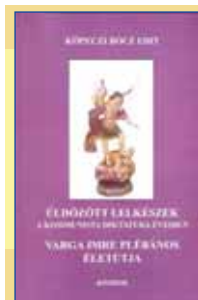
Köpeczi Bócz Edit: **ÜLDÖZÖTT LELKÉSEK A KOMMUNISTA DIKTATÚRA ÉVEIBEN**
Varga Imre plébános életútja, A/5, 134 oldal, 2100 Ft

Tar Károly: **ERDÉLYI SZÉPMÍVES CÉH EMLÉKKÖNYV 1924–1944, 1990–1995**
A/5, 264 oldal, 2100 Ft

Borbély Bartis Júlia – Borbély Bartis Endre: **BUDAPEST UTCANEVEIBEN MESÉLŐ TÖRTÉNELEM (ERDÉLY–FELVIDÉK–KÁRPÁTALJA–DÉLVIDÉK–BURGENLAND–LENGYELORSZÁG)**
A/5, 618 oldal, 5250 Ft

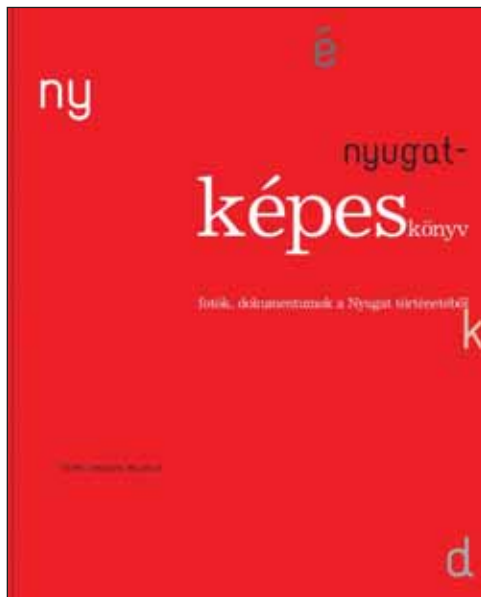
Ditrói Csiby Éva: **APÁM ÜZENETE**

A kötetek megrendelhetők: <http://kozdok.unas.hu> (bővebb leírás is itt). E-mail: kozdok@invitel.hu
Postacím: 2112 Veresegyház, Vasút u 5. Fax: 06/28-386-574

A Nyugat érzékletes története

Mint arról ezeken a hasábokon is megemlékeztünk, tavaly ünnepelte százéves jubileumát a Nyugat folyóirat. Ez alkalmából a Petőfi Irodalmi Múzeum kiállítást rendezett a folyóirat történetéből, melynek anyaga – kibővítve és átdolgozva – Nyugat-képeskönyv címmel a napokban jelent meg. A kötet szerkesztői a szemet gyönyörködtető album mellett két DVD-t is közreadtak: az egyik archív filmfelvételeket tartalmaz a Nyugat szerzőiről, a másik a Nyugat-alkotók biográfiáját mutatja be térképeken. A szerkesztőkkel, Kelevéz Ágnessel és Szilágyi Judittal beszélgettünk.

val és Gelsei Balázzsal, akikkel rendkívül termékenyen tudtunk együtt dolgozni, hogy ne egyszerű oldalakon, katonás rendben sorakozzanak a képek és a szövegek egymás után, hanem maga a háttér is hordozzon információt. Levelek, táviratok, kézírások, fejlécek montázsszerű együttese adja a hátteret és érzékelteti a folyamat jelleget. A fotográfiák egy-egy oldalon való párosítása, változó nagysága és formája összetett történetet mesél el, mely egyrészt a folyóirat szerkesztésének fon-

■ – Megváltoztatja ez a kötet a Nyugat képünket?

Szilágyi Judit: – Nem, inkább csak árnyalja. Olyan szeleteit mutatja be, melyek nem voltak ismertek a szélesebb közönség számára. Igyekeztünk ezt a világot a képek felől bemutatni, a fotók mellé pedig összesen több mint 300 idézetet társítottunk. Egy olyan történetet próbáltunk megírni és megrajzolni, amely nem mond ellent a meglévő irodalmi hagyománynak, hanem egy kicsit hozzáad, kicsit kiegészíti azt.

Kelevéz Ágnes: – Nemcsak a szövegek szempontjából közelítettünk a Nyugat történetéhez, hanem fotótörténeti szempontból is. E kettőnek, a képeknek, dokumentumoknak és az írott szövegeknek olyan párbeszédet folytató együttesét próbáltuk létrehozni, amely érzékletesebb történetet mondhat el a Nyugatnak, mint amit eddig a tankönyvekből, tanulmányokból ismerhettünk. Azt is mondhatnám, hogy ebben a könyvben azokat az intermediális tapasztalatokat tudtuk hasznosítani, amelyeket az elmúlt évek során, az irodalmi kiállítások rendezésekor gyűjtöttünk össze.

– Mi a kötet célja?

K. Á.: – Az volt a célunk, hogy a Nyugatnak emléket állítva ne szárazan egymás mellé tett képek albuma legyen ez a Nyugat-képeskönyv, hanem a Nyugat szellemi aurája, a keletkezésben lévő folyóirat története, az alakulóban lévő művek közege, az egymásra való reflektálás folyamata is érzékelhető legyen. Éppen ezért találtuk ki a grafikusokkal, Bieder Anikó-

tosabb szakaszait, másrészt a folyóiratban publikáló írók életének főbb állomásait, színtereit is bemutatja.

Sz. J.: – A tavalyi, centenáriumi évben több ízben szembesültünk mi is azzal a ténnyel, hogy hiányzik a Nyugat-monográfia, hiányzik a Nyugat rendszeres és alapos feldolgozása. Az világos volt, hogy ezt az űrt egy kiállítás nem tudja betölteni, de a felhalmozott anyagok közreadása nagyon is fontos feladatnak tűnt.

– Miben különbözik a kiállítás és a könyv egymástól?

K. Á.: – A kiállítás a Nyugatot nemcsak mint irodalmi orgánomot mutatta be, hanem gazdag képzőművészeti, fotótörténeti anyaggal a Nyugat és a társművészetek kapcsolatát is előtérbe helyezte. A tavaly összegyűjtött és bemutatott fényképeket és dokumentumokat egészítettük ki, és tettük át könyvformába, de másképp feldolgozva, másképp megfogalmazva, új formába öntve.

Sz. J.: – A könyvben az írók, a szerkesztők, illetve szövevényes kapcsolataik kaptak helyet, amennyire a terjedelem megengedte. És hogy ne csak szikáran a művek, az életrajzi adatok jelenjenek meg, megpróbáltuk megjeleníteni a „Nyugat-életformát”, a kávéházakban zajló, az irodalom és a lapszerkesztés körül forgó társasági életet is.

– Ezek szerint felhasználták a kiállítás anyagát, és tetemes anyagot gyűjtöttek hozzá.

Sz. J.: – Óriási mennyiséget gyűjtöttünk még fotóban és kéziratban is, sokszorosát annak, mint ami végül belekerült a könyvbe.

Ezekből aztán nemcsak a folyóirat, de az egyes szerzők egyéni története is kirajzolódik. Amellett, hogy a kötet alapvetően megfelel az aktuális kánonnak, sok helyen igyekeztünk elmozdulni tőle, épp a kisebb vagy kevésbé ismert szerzők tekintetében. Sok olyan személyt próbáltunk megjeleníteni, aki talán mára egyáltalán nem is ismert.

K. Á.: – Ha az ember kezébe veszi ezt a könyvet, talán csak könnyeden egymasmellé tett képek együttesének tűnik, valójában azonban hosszú anyaggyűjtés, mérlegelés, számolás, ide-oda tologatás eredménye mindaz, ami benne látható. Azért volt inspiráló, hogy ketten dolgoztunk rajta, mert folyamatosan egymás lektorai lehettünk. Közös töprengéseink eredményeként sokkal könnyebb volt döntést hozni a szerkezet és az arányok kérdésében. Mindketten régóta foglalkozunk a Nyugattal, vagy a Nyugat alkotóival, és az is szerencsés volt, hogy más-más területen rendelkezünk elmélyült ismeretekkel. Judit Füst Milánnal és Osvát Ernővel, én Babitscsal, illetve régebben Kosztolányival foglalkoztam.

– Kinek szánják a kötetet?

K. Á.: – A Nyugat-kiállítás célkitűzéséhez hasonlóan azt szeretnénk, hogy a legkülönbözőbb tudással rendelkezők számára is érdekes és használható legyen az összegyűjtött és bemutatott anyag. Reméljük, hogy a középiskolások, akik most tanulják a Nyugat történetét, élvezettel és tanulsággal fogják a kezükbe venni. És reméljük (a visszajelzések szerint óhajunk talán teljesül), hogy a szakmabelieknek is tud újdonságot mutatni és örömet szerezni.

Jolsvai Júlia

Nyugat-képek. Fotók, dokumentumok a Nyugat történetéből

Petőfi Irodalmi Múzeum, 288 oldal, 4830 Ft

Nyugat-mozi, Archív felvételek a Nyugat íróiról, DVD

Petőfi Irodalmi Múzeum,

Kelettől Nyugatig, Mesélő térképek a Nyugat íróinak életéről,

DVD-ROOM, Petőfi Irodalmi Múzeum.

A kiadványok megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

Politikai krimi – első kézből

Kereszty András: **MERÉNYLET AZ ÉRSEK ELLEN**
143x204 mm, 256. old., kartonált, bolti ár: 2990 Ft
Lépjén be abba a világba, amelyben a kelet varázsa összeesküvéssel, szerelemmel, gyilkossággal ötvöződik! A szerző tagja volt annak az újságíró-csapatnak, amely a világ nagy konfliktus zónáiból tudósított: ismeretei pontosak. Fantáziája is gazdag, de a könyv végén elárulja: hol húzódik a határ a valóság és a pompás mese között. Elsőkézből származó, letehetetlen krimi.

Legát Tibor: **BUSZOS KÖNYV**

Széki Dezső fotóival

200x200 mm, 240 old., keményborító,

bolti ár: 4990 Ft

A nagy sikerű „Közlekedik a főváros” c. album folytatása, amely most a buszokat veszi górcső alá: 1945–1980-ig csaknem négy évezed buszos történelmét – s persze a városét, a budapestiekét is – mutatja be eddig sosem látott fotókkal, s lebilincselő idézetekkel.

Fehér Gyula: **JOSHI BHARAT**

143x204 mm, 224 old., kartonált, bolti ár: 2990 Ft
Az indiai világot jelentő deszkáktól a magyarországi szerelemig, családig és tv-sztárságig saját sorsát elemzi érdekesítő könyvében – sok képpel – az indiai színész, a magyar bábos, a sorselemző, a népszerű tv-műsorvezető, Joshi Bharat.

KERESSE A KÖNYVESBOLTOKBAN!

JÓZSOVEG MŰHELY KIADÓ

1066 Budapest, Ó u. 11. Postacím: 1244 Budapest, Pf. 826. Telefon: 302-16-08. Fax: 226-59-35.
E-mail: info@joszoveg.hu

ELŐKÉSZÜLETBEN

Murányi Gábor

LAPMARGÓ
lábjegyzetekkel

Megjelenik november
második felében

Murányi Gábor írja új kötetéről: „A recenzió nyilvános olvasónapló. Még inkább az, ha a recenzensnek – esetünkben a Könyvhétben – külön rovata van. Öt éve szorítottam havi 5500 karakterbe mondandómat, pontosabban: reflexióimat a kedvemre kiválasztott újdonságokról. Írásaimat a mostani kötetben való újraközléskor egy kósza ötlettől vezéreltetve lábjegyzeteltem. Van, amikor a lábjegyzet valóban az, amit neve jelöl: rövid kiegészítés, vagy a főszövegbe egykor be nem fért adalék. Ám ez a ritkább. Utólagos hozzáfűzéseim olykor még hosszabbak is, mint a főszöveg maga. Megkésztet eszmefuttatás, a szerzővel való (meglehetősen gyakori) személyes viszony feltárása (amely esetenként kényszerű gyászmunka), máskor (ön)korrekció, új, azóta felbukkant adatok közzététele, a tárgyalt kötetek körül felszikkázó viták vagy érthetetlen csöndek kommentálása, nem ritkán kísérlet az elsüllyedt művek feltámasztására. Ez a kötet az olvasónapló olvasónaplója, s meglepetésemre (töredékes) önéletrajzi vallomás.”

Könyvhét Könyvek, Kiss József Könyvkiadó 296 oldal, 2640 Ft

A válság kezelése

Interjú Matyi Dezsővel

Mostanra kiderült, hogy amiben az év elején még reménykedtünk, vagyis hogy a gazdasági válság nem okoz majd komoly gondokat a könyvszakmában, sajnos nem vált valóra, bizony a könyvszakmát is megrendítette a válság. Biztosan nem az egész szakmát egyformán, és könyveket továbbra is vásárolnak az olvasók, de a mára kialakult gondok – amelyek talán magán a válságon is túlmutatnak – azért nagyok. A legnagyobb magyarországi kiskereskedelmi és kiadói cégcsoport, az Alexandra vezetőjét, Matyi Dezsőt kérdeztük, hogyan lehet, és lehet-e egyáltalán „túlélni” a válságot...

■ – Nem lehet, kell. De én ezt nem gazdasági válságnak nevezném, mérvadó közgazdászok is kimondták: pénzügyi válság van, ami a reálszférában, a gazdasági szférában csapódik le. A válság okozói nem a gazdaság szereplői voltak, kizárólag a bankok okozták, a gazdasági realitást nélkülöző termékekkel, és ennek a gazdasági szféra itta meg a levét. Mi rögtön az elején meghoztuk azokat az intézkedéseket, amelyekkel orvosolni tudtuk a bajt. Szigorú költségmegtakarítási intézkedéseket vezettünk be. Az Alexandránál a negyedére vettük vissza a megjelenő műszámot, ami értelemszerűen máris sokkal kisebb költséget jelentett idén, jövőre pedig már nagyon durván fog jelentkezni. Komoly mértékben racionalizáltuk a tevékenységünket, ezzel is nagyon sok költséget takarítottunk meg. Az intézkedéseink másik része a könyvszakmát is érinti, a likviditást úgy tudtuk fenntartani, hogy a fizetési határidőnket módosítottuk. Ezt a partnereinkkel megbeszéltük, ez január óta van így, mi megmondjuk, hogy mikor fizetünk, és akkor fizetünk is. Minden kiadó eldöntheti, hogy ezt elfogadja-e, ha nem fogadja el, akkor természetesen visszakérheti a könyveit, erre fel vagyunk készülve. Emiatt ér bennünket az a szemrehányás a könyvszakmától, hogy ez egyoldalú döntés volt. Igen, egyoldalúan kezdeményezett döntés volt. A jegybank elnöke se kérdezte meg tőlem, hogy felviheti-e 12 százalékra a jegybanki alapkamatot, hogy akarom-e a 320 forintos euró árfolyamot, a banki nagymogulok se kérdezték, hogy akarom-e a feltételek módosítását. Megtették, elszenvedtük... Nekünk ez a megoldás állt rendelkezésünkre, amire válaszul a könyvszakmánál megvolt a döntési lehetősége. Szeretném hangsúlyozni, mi fizetünk, nem pedig nem fizetünk, késve ugyan, de fizetünk, márpedig a nem-fizetés és a késve fizetés között szerintem óriási a különbség. Nagy gondnak látom azt is, hogy a könyvszakmában, éppúgy mint az egész társadalomban, kavarnak az indulatok... Valaki aki a kiadóját kellene, hogy vezesse, érdekképviselővé válik, és attól kezdve az ő napjai azzal a törekvéssel mennek el, hogy forogjon a neve, nem baj, jól teszi, az érdekképviselő is egy elfogadott szakma, sok sikert kívánok neki.

– **Hányan voltak azok, akik nem mentek bele ebbe a megoldásba?**

– Pontos számot nem tudok mondani, hét-nyolcszáz a szerződött partnerünk száma, közülük hárman nem fogadták ezt el és elvitték a könyveiket tőlünk. Úgy gondolom, hogy az Alexandra csoportot nagyon könnyű felelőssé tenni a kialakult helyzetért, mert mi vagyunk a legnagyobb kiskereskedő, ezáltal értelemszerűen az össz. volument tekintve a legnagyobb tartozá-

sunk vélhetőleg nekünk van. Arányaiban viszont biztosan kevesebb, mint bármelyik cégnek, ha a cég nagyságához viszonyítjuk. Arról pedig sohasem esik szó sehoh, hogy nemcsak a legnagyobb kiskereskedelmi cég, de a legnagyobb kiadó is vagyunk, cégcsoport szinten mindenképpen, ez azt is jelenti, hogy tartozni is nekünk tartoznak a legtöbben, csak én úgy gondolom, hogy ez nem a nyilvánosságra, nem az olvasóra tartozik, emiatt nem korrekt ez a féloldalas kommunikáció. Éljek vissza én is a megszólalás lehetőségével? Az újságíró vissza is élhet vele, mint a neves publicista, akinek néhány héttel ezelőtt írt cikkére írt válaszomat másutt már olvashatták az olvasók. Aki ebben a könyvszakmában él, az egészen konkrétan tudja mire gondolok. Ilyen szintre nem sülyedek le. Nem a sebeinket kell nyilatgatni, hanem tenni kell valamit.

Az Alexandrát kritizáló kiadókról azt gondolom, hogy az ő adósságuk nem az én adósságom: ha napra pontosan tudnánk fizetni, attól még az ő fizetési készségük, hajlandóságuk semmit nem javulna, attól még a nyomdának, a szerzőnek, a szerkesztőnek továbbra is tartoznak. De még akkor is arra hivatkoznának a sajtóban, hogy az Alexandra nem fizet, mert a papír sok mindent elbír, de a szembenézés nem jellemző a könyvszakmára.

– **A következő Alexandra könyváruház a felújított Párizsi Nagyáruházban lesz. Hogyan áll, mikor nyílik meg?**

– Kulcsra készen vagyunk, nyitásra készen. Itt van összerakva az áru, működik az összes számítógép, folyik a kávé... minden üzemel. Csak az árut kell elhelyezni, ez már jó néhány hónapja így van... nem tudom mikor fogunk megnyitni. A Párizsi Nagyáruház tulajdonosa az Orco Group, akik világszerte csődvédelem alatt állnak, a kivitelezője a Market Rt., ők is teljesen készen vannak mindennel, de addig a Market nem adja át az épületet, amíg a többmillió eurós tartozását ki nem fizeti az Orco. Nem rajtunk múlik, ha egyszer meg tudunk nyitni, akkor meg fogunk nyitni. Gyönyörű lesz, teljesen új iránya a könyvértékesítésnek, én hiszek benne...

– **Az előbb a válságról beszéltünk, ilyen viszonyok között lehet és érdemes ilyen nagy léptékű vállalkozásba belefogni?**

– A Párizsi Nagyáruház Magyarország legszebb, legemblematikusabb áruháza. Ha méltó környezetbe akarjuk emelni a könyvet, akkor a válasz egyértelmű igen. Elárulok valamit...

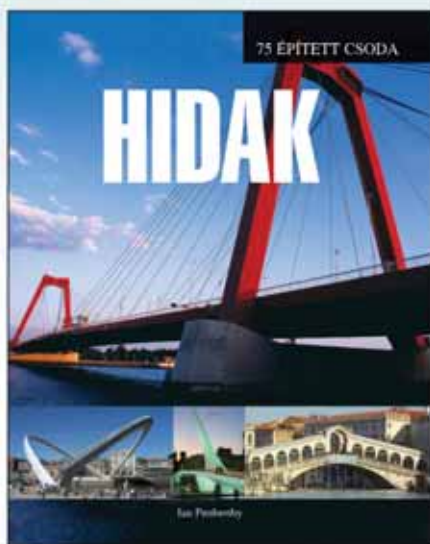
Hat, nyolc, tíz éve valamikor, amikor elhatároztam, hogy könyváruházat akarok nyitni – és erre tanúm is van, mert akkor mondtam el a könyvszakma egyik ismert szereplőjének –, végignézttem a budapesti lehetőségeket, és azt mondtam, hogy na ez kell, hogy egyszer Alexandra legyen. Csak abban a pillanatban senki nem tudta, hogy a Divatcsarnokkal mi történik majd, és emiatt akkor erre nem volt esély... 2009-ben ez a lehetőség megadatott, és ebből a szempontból ez már érzelmi kérdés is...

Amikor a Nyugati téri áruház nyitására készültünk, akkor is mindenki azt kérdezte, érdemes-e..., lehet-e... Nem vagyok látnok. Egyszerűen csak hiszek benne, hogy ez működni fog...

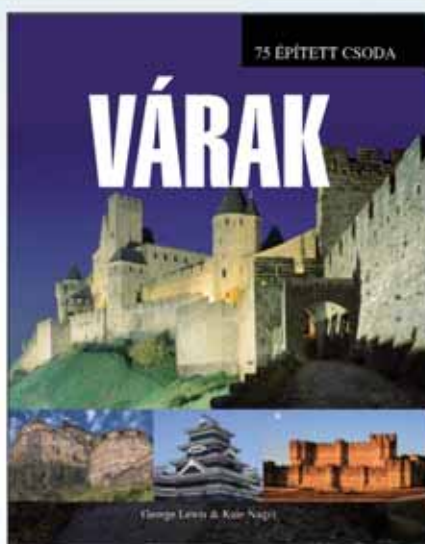
A KOSSUTH ÉS A VENTUS KIADÓ ÚJDONSÁGAI

75 ÉPÍTETT CSODA HIDAK

Könyvünkben az összes hídtípus előfordul, köztük kötélahidak, a régi rómaiak által, csaknem 2000 évvel ezelőtt malter nélkül felépített kőépítmények, ultramodern vas- és acélszerkezetek, amelyek döbbenetes távolságokat hidalnak át folyók és tengerek fölött.

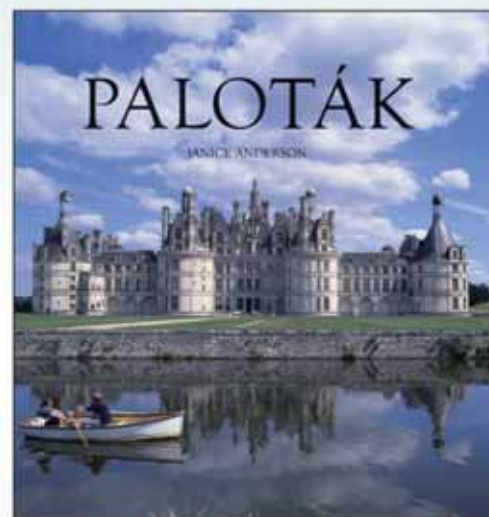
160 oldal · 6990 Ft

75 ÉPÍTETT CSODA VÁRAK

A kötet lapjain minden fontosabb vártípusra találhatunk példát: a kezdetleges toronyváraktól az impozáns lakótoronyokig és öregtoronyokig, illetve a bevehetetlen, többszörös fallal körülvett koncentrikus váraktól az erődített városokig és az óriási fellegvárakig, amelyek egész városok lakosságát védték.

160 oldal · 6990 Ft

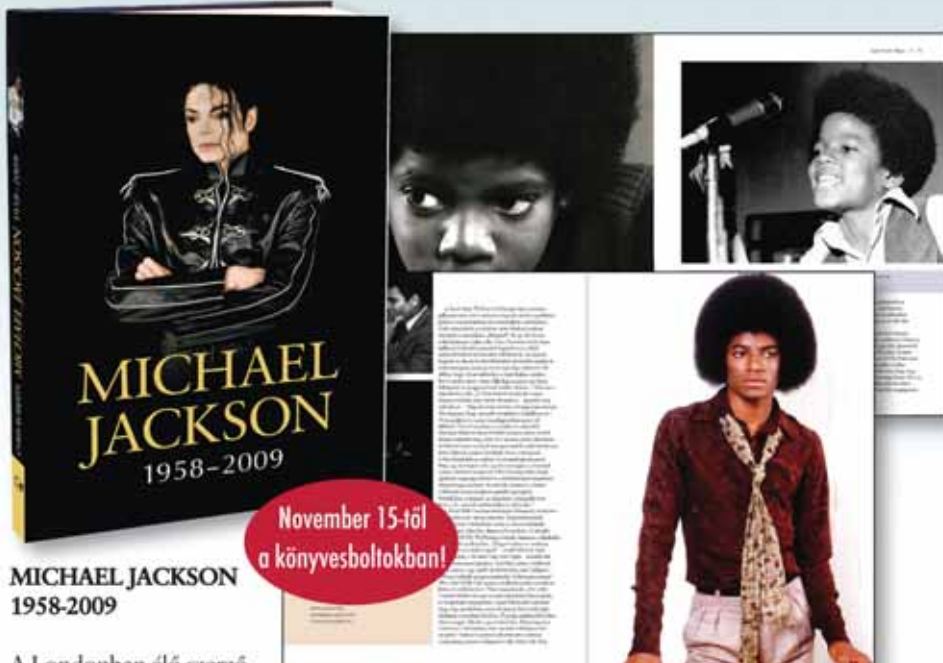

PALOTÁK

A paloták - császárok, királyok, fejedelmek, hercegek, szultánok és sahok otthonai - nem csupán fényűzően díszített „nagy házak”. Nevezetes épületek, amelyek egyúttal a törvények és a rend megszületésének színhelyei, az igazságszolgáltatás és a kultúra pártfogásának színterei.

256 oldal · 9990 Ft

KÖNYVPREMIER A VILÁG 26 ORSZÁGÁBAN!

MICHAEL JACKSON 1958-2009

November 15-től
a könyvesboltokban!

A Londonban élő szerző elismert zenei szakértő, többek között a BBC és a Sky News műsorvezetője, akinek már számos hírességről jelent meg nagy sikerű könyve. Ebben a kötetben minden idők egyik legnagyobb előadóművésze, Michael Jackson élettörténetét meséli el sok-sok ismert és kevésbé ismert fotóval illusztrálva. Végigkövethetjük sorsát attól kezdve, hogy egy keményen küzdő zenészcsaládba született, a sikereken át vezető úton, amely során a popzene legnagyobb producereivel és előadóival dolgozott együtt. Elkísérhetjük az utolsó koncertsorozat próbáira, tanúi lehetünk a világ megdöbbenésének és gyászának halálhíre hallatán. Kiadványunk tiszteleg az ember előtt, akinek zenéjét, mozdulatait sok millió rajongó őrzi meg emlékezetében mindörökké.

144 oldal · 4990 Ft

Carla Bardi
szakácskönyveit
több mint
20 nyelvre
fordították le!

KLASSZIKUS VEGETARIÁNUS KONYHA KLASSZIKUS OLASZ KONYHA

E két remek válogatásban 170-170 receptet gyűjtött össze Olaszország minden tájáról. A húsmentes ételeket kedvelők is tápláló levesek, színpompás saláták, sült és rántott zöldségek, könnyű és bőséges résztek és különböző hüvelyes ételek receptjeit próbálhatják ki.

320 oldal · 3990 Ft

MÓRA

Könyvkiadó

www.mora.hu

A történet folytatódik...

Ágrólszakadt Tóbiás
2. kötet

Lilia szeme

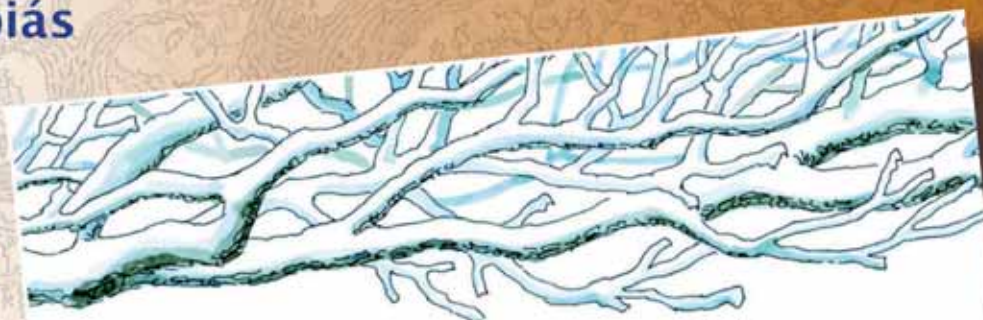

A Saint-Exupéry-, IBBY-
és Andersen-díjjal
kitüntetett kötet
meghódította Európát

Ágrólszakadt
Tóbiás

1. kötet
A számkivetett

TIMOTHÉE DE FOMBELLE

ÁGRÓL
SZAKADT
TÓBIÁS

Lilia szeme

MÓRA

344 oldal, ford. Pacskovszky Zsolt, 3490 Ft

A kötet megrendelhető a Móra Könyvkiadó webáruházában: www.mora.hu